Официален вестник на Европейския съюз

C 261

Издание на български език

Информация и известия

Година 60

9 август 2017 г.

Съдържание

I *Резолюции, препоръки и становища*

ПРЕПОРЪКИ

Съвет

2017/C 261/01 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Белгия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за 2017 г. . . 1

2017/C 261/02 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно Националната програма за реформи на България за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за 2017 г. . 7

2017/C 261/03 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Чешката република за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за 2017 г. 12

2017/C 261/04 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Дания за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за 2017 г. . 16

2017/C 261/05 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно Националната програма за реформи на Германия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Програмата за стабилност на Германия за 2017 г. 18

2017/C 261/06 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Естония за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2017 г. . 23

2017/C 261/07 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно Националната програма за реформи на Ирландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Програмата за стабилност на Ирландия за 2017 г. 26

2017/C 261/08 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Испания за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2017 г. . 31

BG

2017/C 261/09 Препоръка на Съвета — от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Франция за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за 2017 г. 36

2017/C 261/10 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Хърватия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2017 г. 41

2017/C 261/11 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно Националната програма за реформи на Италия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2017 г. . . 46

2017/C 261/12 Препоръка на Съвета — от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Кипър за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2017 г. 53

2017/C 261/13 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Латвия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Латвия за 2017 г. . . 58

2017/C 261/14 Препоръка на Съвета — от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Литва за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Литва за 2017 г. . 62

2017/C 261/15 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Люксембург за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2017 г. 67

2017/C 261/16 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Унгария за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2017 г. 71

2017/C 261/17 Препоръка на Съвета — от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Малта за 2017 г и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2017 г. . 75

2017/C 261/18 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2017 г. 79

2017/C 261/19 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Австрия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за 2017 г. 83

2017/C 261/20 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Полша за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2017 г. . 88

2017/C 261/21 Препоръка на Съвета — от 11 юли 2017 година — относно националната програма за реформи на Португалия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2017 г. 92

2017/C 261/22 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Румъния за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2017 г. 98

2017/C 261/23 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Словения за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за 2017 г. 105

2017/C 261/24 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Словакия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2017 г. 110

2017/C 261/25 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Финландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2017 г. 114

2017/C 261/26 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Швеция за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2017 г. 119

2017/C 261/27 Препоръка на Съвета от 11 юли 2017 година относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програма за конвергенция на Обединеното кралство за 2017 г. 122

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Белгия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за 2017 г.

(2017/C 261/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Белгия не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Белгия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—2 по-долу.

(3) Докладът за Белгия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Белгия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Белгия по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(4) На 28 април 2017 г. Белгия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) За Белгия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо — от дефицит в размер на 2,6 % от БВП през 2016 г. до - 0,1 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел, определена при балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната през 2019 г. Преизчисленото ([2]) структурно салдо обаче все още показва дефицит от 0,3 % през 2019 г. След като достигна най-високо равнище от почти 107 % от БВП през 2014 г. и спадна до около 106 % от БВП през 2015 г. и 2016 г., съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее до 99 % до 2020 г. съгласно програмата за стабилност за 2017 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за подкрепа на планираните цели за дефицита от 2018 г. нататък, все още не са определени, което допринася за прогнозираното влошаване на структурния баланс през 2018 г., при условие че политиките не претърпят изменения според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г.

(7) На 22 май 2017 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, тъй като Белгия не постигна достатъчен напредък в спазването на целевия показател за намаляване на дълга през 2016 г. След оценката на всички релевантни фактори в доклада се прави заключението, че критерият за дълга следва да се счита за спазен в момента. В същото време през 2017 г. трябва да се вземат допълнителни фискални мерки, за да се гарантира широкото спазване на плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г., взети заедно.

(8) В програмата за стабилност за 2017 г. се посочва, че извънредният приток на бежанци и свързаните със сигурността мерки през 2016 и 2017 г. са оказали значително въздействие върху бюджета, и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2016 г. възлизат на 0,08 % от БВП за извънредния приток на бежанци и на 0,05 % от БВП за свързаните със сигурността мерки. През 2017 г. допълнителното въздействие в сравнение с 2016 г. на свързаните със сигурността мерки понастоящем се оценява на 0,01 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, както и сериозната терористична заплаха са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Белгия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани с бежанците и със сигурността. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от белгийските органи.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методика.

(9) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Белгия да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от известно отклонение от това изискване през 2017 г. Въпреки това все още съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на СБЦ през 2016 г. и 2017 г., взети заедно. Това заключение не би се променило, в случай че въздействието върху бюджета на извънредния приток на бежанци и на мерките за сигурност бъде приспаднато от изискваната корекция.

(10) През 2018 г. с оглед на фискалното положение на Белгия и по-специално нейното равнище на дълга, се очаква страната да се приспособи по-пълно към средносрочната си бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]), който не превишава 1,6 % през 2018 г. Това съответства на годишна структурна корекция от поне 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Белгия на пръв поглед няма да спази правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2017 г. ще са необходими допълнителни мерки за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Белгия. В този контекст Съветът взема под внимание факта, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл в Белгия.

(11) Ефективната бюджетна координация е от основно значение в една федерална държава като Белгия, където голяма част от разходните правомощия са възложени на органите на управление на поднационално равнище. В опит за подобряване на вътрешната координация и за транспониране на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз („Фискалния пакт“) федералното правителство и регионалните и общностните правителства сключиха споразумение за сътрудничество през 2013 г. с цел да се определят общи и индивидуални многогодишни фискални стратегии, които ще бъдат наблюдавани от Висшия съвет по финансите. Въпреки това с този процес не беше постигнато официално споразумение относно фискалните траектории, нито бяха установени достатъчно гаранции по отношение на ролята на наблюдател на Висшия съвет по финансите. Тази липса на координация при споделяне на усилието застрашава жизнеспособността на цялата насоченост на страната към нейната средносрочна бюджетна цел, посочена в програмата за стабилност за 2017 г.

(12) Въпреки своя потенциал за стимулиране на растежа в дългосрочен план, публичните инвестиции са много слаби от гледна точка на европейските стандарти, особено спрямо общите публични разходи. Не само публичният капитал е нисък, но е засегнато и качеството на публичната инфраструктура. Като се имат предвид много строгите бюджетни ограничения за всички равнища на управление, запазването на достатъчен марж за инвестиции зависи от преструктурирането на състава на общите публични разходи чрез подобряване на ефективността на обществените услуги и политики и чрез ограничаване на бързото увеличение при някои разходни позиции.

(13) Белгия е постигнала значителен напредък в реформирането на системата за определяне на заплатите. Преразглеждането на закона от 1996 г. за регулиране на договарянето на заплатите има за цел да се запазят ползите от разходната конкурентоспособност, реализирани в резултат на неотдавнашните усилия за задържане на нарастването на заплатите. По-консервативните прогнози и въведените предварителни корекции в изчисляването на нормата за заплатите означават, че реформираната рамка допринася много за подобряване на разходната конкурентоспособност на Белгия спрямо ключови търговски партньори в еврозоната. Освен това реформата предоставя повече гаранции, че държавните мерки за намаляване на разходите за труд, несвързани със заплати, ще бъдат от полза за разходната конкурентоспособност. Реформата разширява и ролята на правителството за предотвратяването на неблагоприятни тенденции по отношение на разходната конкурентоспособност вследствие на прекомерната инфлация. Рамката за колективно договаряне предоставя възможност за близко наблюдение на тенденциите при заплатите и производителността, както и на други фактори за разходната и неразходната конкурентоспособност от страна на организациите на социалните партньори, представени в Централния съвет за икономиката. Тъй като практиката на обвързване на заплатите с инфлацията е все още широко разпространена в много сектори, и в контекста на разширяването на инфлационната разлика между Белгия и съседните ѝ държави, промените в разходите за труд на единица продукция ще останат предмет на строг мониторинг в рамките на европейския семестър.

([1]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(14) Известен напредък бе постигнат по отношение на функционирането на пазара на труда. Увеличаването на възрастта за пенсиониране и допълнителните ограничения за ранното пенсиониране насърчават възрастните хора да останат или да се върнат на работа. Постепенното намаляване на данъчното бреме спомогна за повишаване на равнищата на заетост. Създаването на работни места е стабилно, подхранвано от икономическия растеж и подобрената разходна конкурентоспособност. Това също така отразява намаленията на данъците върху труда и ограничаването на ръста на заплатите, които подобриха конкурентоспособността по отношение на себестойността на труда на белгийски дружества. Въпреки това остават редица структурни слабости. Степента на преминаване от безработица или неактивност към заетост е ниска, а общият процент на заетост е забавен поради слабите резултати на определени групи. Те включват нискоквалифицираните лица, младите и по-възрастните работници и хората с мигрантски произход, като работниците, които не са родени в ЕС, но също така и мигрантите второ поколение. Заетостта на хората с мигрантски произход, дори след корекция за други лични характеристики, е сред най-ниската в Съюза. В частност, разликата в трудовата заетост на родените извън ЕС е най-високата в ЕС: при тях равнището на заетост във възрастовата група 20—64 години е била 49,1 % през 2016 г., спрямо 70,2 % за родените в ЕС, а при жените е била дори още по-ниска (39,1 %). През 2015 г. рискът от бедност и социално изключване е бил 50,7 % за гражданите, родени извън ЕС, спрямо 17 % за родените в ЕС. Тези значителни разлики в равнището на заетост между определени групи от населението продължават да водят до хронично недостатъчно използване на работната ръка. Въпреки че текущите регионални реформи на схемите за стимулиране на заетостта целят да рационализират и да адаптират системата, разходната ефективност на взетите политически решения трябва да бъде предмет на редовен мониторинг. Някои проектни характеристики на политиките за целевите групи могат да имат неочакван ефект на изместване. Координацията и комуникацията между отделните нива на политиката и вътре в тях също е от основно значение за ефективността на целевите политики. Данъците, включително социалните вноски, върху ниските заплати и отнемането на социалните обезщетения при навлизане на пазара на труда или при увеличаване на работното време могат да създадат неактивност и „капан“ на ниското възнаграждение.

(15) Известен напредък бе постигнат в реформите в областта на образованието и обучението, насочени към подобряване на равнопоставеността, ключовите компетентности и качеството на образованието. Въпреки добрите средни резултати при сравняване в международен план, делът на най-добрите ученици сред 15-годишните е намалял, а процентът на учениците със слаби постижения е нараснал. В допълнение, неравенствата в образованието, свързани със социално-икономическото положение, са над средните за Съюза и ОИСР. Разликата в резултатите въз основа на мигрантския произход също е голяма, като мигрантите от второ поколение имат съвсем малко по-добри постижения в сравнение с тези от първо поколение, дори ако се вземе предвид социално-икономическото положение. Справянето с неравнопоставеността в образованието ще изисква широк политически отговор, който надхвърля образователната система. Бързият растеж на броя на учениците, и по-специално сред учениците с мигрантски произход (техният дял се е увеличил от 15,1 % през 2012 г. на 17,7 % през 2015 г.), ще засили проблема с равнопоставеността. Освен това Белгия е изправена пред недостиг на квалифицирани учители и учителите не винаги са добре подготвени или подкрепяни да се справят с все по-разнородната гама от ученици. Основните причини са трудността да се привлекат най-подходящите студенти и кандидати към професията, големият процент на напускания на започващи учители и отсъствието на част от учителите за преподаване. Също така сегашната продължителност от 3 години на курса за първоначално обучение на преподавателите е относително кратък в Белгия. Реформите в образованието и обучението са от ключово значение за подобряване на участието на пазара на труда на нискоквалифицираните млади хора и за подпомагане на прехода към икономика, основана на знанието.

(16) Неразходното измерение на конкурентоспособността все още се нуждае от подобрения. По-високият ръст на производителността и разширяването на инвестициите в създаването на интелектуален капитал, по-специално за възприемане на цифрови технологии, са от съществено значение в това отношение. Въпреки че публичната система за научни изследвания е с високо качество, за постигането на по-добри резултати в областта на иновациите ще се изисква по-голямо разпространение на знания в по-слабо производителните сектори. Всички федерални органи признават тази необходимост и през последните години са приели различни стратегии и мерки за насърчаване на иновациите. Въпреки това за поощряването на такива разработки може да се направи повече в полза на рамковите условия за иновации. Освен това изглежда, че има възможности за подобряване на ефикасността и ефективността на публичното подпомагане за научноизследователска дейност и иновации в Белгия, по-специално при оценяване на възможния ефект на изтласкване и по-нататъшно опростяване на цялостната система.

(17) Ограничен напредък бе постигнат в премахването на оперативните ограничения и ограниченията пред установяването в търговията на дребно. Вследствие на шестата държавна реформа, с която върху регионите бяха прехвърлени компетенциите за установяването в областта на търговията на дребно, бяха въведени нови регионални закони за опростяване на административната процедура за издаване на разрешение. Въпреки това съществува широко поле за тълкуване на някои разпоредби, което може да доведе до неоправдани бариери за навлизане на пазара. Потребителските цени продължават да бъдат по-високи от тези в съседните държави членки, над нивото, което може да се обясни с по-високи разходи за труд. Необходима е всеобхватна стратегия за справяне с тези проблеми, за да се гарантира, че потребителите могат да се възползват от конкурентен пазар и по-ниски цени.

(18) Високата степен на регулиране в мрежовите индустрии и в някои професионални услуги ограничава конкуренцията в Белгия, в частност за агентите на недвижими имоти, архитектите и счетоводителите. Пречките включват ограничения за притежаването на акции и сформирането на дружества за архитектите, в допълнение към другите изисквания; правила за несъвместимост, които забраняват едновременното упражняване на друга икономическа дейност за всички видове счетоводни професии; ограничения на достъпа на агентите на недвижими имоти до професията; както и ограничения за притежаването на акции и правото на глас. Намаляването на тези пречки би могло да доведе до по-интензивна конкуренция, която води до навлизането на пазара на повече предприятия, както и до ползи за потребителите от по-ниските цени. През януари 2017 г. Комисията представи пакет от мерки за преодоляване на пречките на пазарите на услуги. Този пакет включва различни препоръки за реформа, отправени към Белгия за преодоляване на тези предизвикателства.

(19) Транспортната мрежа изпитва една от най-острите нужди от инвестиции. Все по-големият проблем със задръстванията в пиковите часове намалява привлекателността на страната за чуждестранните инвеститори и води до значителни икономически и екологични разходи. Белгия също така страда от сериозни проблеми, свързани със замърсяването на въздуха, и не се очаква да постигне целта си за намаляване на емисиите извън СТЕ с 15 % през 2020 г. в сравнение с 2005 г., въпреки че най-вероятно ще изпълни ангажиментите си съгласно законодателството на Съюза в областта на климата, като използва съществуващите разпоредби за гъвкавост. Най-неотложните предизвикателства са да се подобри основната железопътна и пътна инфраструктура и да се добавят липсващите връзки между основните икономически центрове. Същевременно е важно да се разреши проблемът със задръстванията в пиковите часове чрез подобряване на услугите на обществения транспорт, оптимизиране на управлението на трафика и премахване на вредните пазарни ефекти и на неблагоприятните данъчни стимули, като например благоприятното третиране на служебните автомобили. Друго предизвикателство е свързано с адекватността на производството на електроенергия на вътрешния пазар и сигурността на доставките като цяло. Непланираното спиране на работата на няколко ядрени инсталации породи опасения относно начина за постигане на баланс между търсенето и предлагането на електроенергия, но многократно променяният график за извеждане от експлоатация на ядрените съоръжения продължава да създава климат, който не благоприятства вземането на дългосрочни инвестиционни решения. Въпреки че рисковете за доставките са овладени в краткосрочен план, по-специално чрез увеличаване на стратегическия резерв, и въпреки че бе отбелязан известен напредък в увеличаването на инфраструктурните връзки, все още са необходими значителни инвестиции в дългосрочен план. Освен допълнително увеличение на инфраструктурните връзки е необходимо да се изградят интелигентни енергийни мрежи за управление на търсенето. Като се имат предвид значителното време за проектите в енергийния сектор и голямата нужда от заместващи мощности през следващото десетилетие, ще бъдат необходими бързи действия, по-специално под формата на подходяща правна рамка, която освен това да насърчава развитието на гъвкави мощности (напр. производство, съхранение и управление на търсенето).

(20) Белгия е отбелязала известен напредък в реформата на данъчната система, по-специално чрез прехвърляне на данъчната тежест от труда към други данъчни основи, което постепенно ще намали данъчната тежест върху труда. Данъците върху труда, включително социалните вноски, се намаляват на няколко етапа в периода между 2016 г. и 2020 г. Последиците от текущата данъчна реформа започват да се конкретизират. Въпреки това данъчната система продължава да е сложна; данъчните основи се подкопават от специфични изключения, приспадания и намалени данъчни ставки. Някои от тях водят до загуба на приходи, вредни икономически ефекти и голяма административна тежест. Прехвърлянето на данъчната тежест не изглежда неутрално от бюджетна гледна точка, тъй като намаленията на данъците върху труда бяха само частично компенсирани от увеличения на другите данъци, в т.ч. на данъците върху потреблението. Все още има значителни възможности за подобряване на структурата на данъчната система чрез допълнително разширяване на данъчната основа, което да даде възможност както за по-ниски законоустановени ставки, така и за по-малко вредни ефекти. Съществува и значителен потенциал за „екологично“ прехвърляне на данъчната тежест, произтичащо, наред с другото, от по-благоприятното данъчно третиране на служебните автомобили и на картите за покупка на гориво. Това третиране възпрепятства по-нататъшния напредък в справянето със задръстванията, замърсяването на въздуха и емисиите на парникови газове. Правителството предвижда промени в системата на служебните автомобил, но ползата за околната среда от тази реформа вероятно ще бъде ограничена.

(21) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Белгия и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Белгия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Белгия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки.

(22) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Белгия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

1. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Белгия. Да използва извънредните приходи, напр. постъпленията от продажбата на активи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да постигне споразумение за задължително разпределение на фискалните цели между отделните равнища на управление и да гарантира независим фискален мониторинг. Да премахне данъчните разходи с отрицателно въздействие. Да подобри състава на публичните разходи, за да се създадат възможности за инвестиции в инфраструктурата, включително в транспортната инфраструктура.

2. Да гарантира, че групите в най-неравностойно положение, включително хората с мигрантски произход, имат равни възможности за участие в качествено образование, професионално обучение и на пазара на труда.

3. Да насърчава инвестициите в създаването на интелектуален капитал, по-специално с мерки за повишаване на възприемането на цифровите технологии и разпространението на иновациите. Да повиши конкуренцията на пазарите за професионални услуги и за търговия на дребно и да засили пазарните механизми в мрежовите индустрии.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно Националната програма за реформи на България за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за 2017 г.

(2017/C 261/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че България е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за България за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на България в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките, отправени към България през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него беше включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в България са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, в България продължават да се наблюдават дисбаланси, свързани с оставащите слабости във финансовия сектор и значителната задлъжнялост на предприятията в условията на висока дълготрайна безработица.

(3) България представи своята Национална програма за реформи за 2017 г. и своята Конвергентна програма за 2017 г. на 17 май 2017 г., след определения срок.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

(4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(5) Спрямо България понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята Конвергентна програма за 2017 г. правителството, започвайки с балансирано състояние на бюджета през 2016 г., планира номинален дефицит от 0,6 % от БВП през 2017 г. Очаква се номиналният дефицит слабо да се подобри до 0,5 % от БВП през 2018 г. и да премине в малък излишък след това. Планирано е средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — да бъде постигната с марж през целия период на програмата. Според Конвергентната програма за 2017 г. общото съотношение на дълга към БВП се очаква да намалява постепенно от 29,5 % от БВП през 2016 г. до 23,8 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен.

(6) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на България да постигне за 2017 г. годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел. Реалните данни показват, че България е надминала своята средносрочна бюджетна цел през 2016 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква да има обратно развитие на структурното салдо — от излишък от 0,1 % от БВП през 2016 г. до дефицит от 0,4 % от БВП през 2017 г. и дефицит от 0,3 % от БВП през 2018 г., ако политиката се запази непроменена. Въпреки това влошаване, се очаква структурното салдо да остане над средносрочната бюджетна цел и през двете години. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда България да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(7) Продължават усилията за подобряване на събирането на данъците. Въпреки подобренията, спазването на данъчното законодателство продължава да е проблематично. Сенчестата икономика и недекларираният труд остават широко разпространени. Свързаната с данъчното облагане административна тежест е намалена, но продължава да бъде значителна. Мерките за намаляване на бюрокрацията явно са довели до ограничени резултати досега и няма признаци за значително подобряване на доброволното спазване на данъчното законодателство. При тези обстоятелства правоприлагането е от възлово значение не само за упражняването на контрол, но и за укрепването на превенцията срещу неспазването на данъчното законодателство. Планът за действие към Единната националната стратегия за 2015 —2017 г. за повишаване на събираемостта на приходите, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на законодателството се оказва полезен инструмент, особено за оценката и подобряването на координацията и ефективността на редица административни органи, работещи в областта на данъчното облагане. Един *ex post* анализ на въздействието на специфичните мерки би могъл да допринесе за правилното оценяване, планиране и насочване на бъдещите мерки за спазване на данъчното законодателство. Тези мерки ще бъдат включени във всеобхватна единна национална стратегия, която ще замени настоящата стратегия, която изтича в края на 2017 г.

(8) Българските органи, след консултации и в сътрудничество с компетентните европейски органи, извършиха анализи на качеството на активите и тестове за устойчивост в банковия и застрахователния сектор, както и анализ на активите на частните пенсионни фондове. Въпреки че тези резултати потвърдиха солидността на сектора като цяло, те разкриха и зони на уязвимост, включително в някои институции от системно значение. Тъй като последващите мерки все още не са напълно приведени в действие, източникът на уязвимост остава. Освен това някои въпроси, сред които оценката на неликвидните финансови инструменти и активи, както и експозициите към свързани лица, не бяха решени напълно в трите прегледа. Надзорните органи биха могли да възприемат по-консервативен подход за справянето с тези проблеми. Сред нерешените въпроси в застрахователния сектор са също третирането на някои договори за презастраховане, някои застрахователни вземания и надзорът на групово равнище.

(9) За да се отстрани възможността подобни дисбаланси да се появят отново в бъдеще, трябва да бъдат финализирани мерките за подобряване на банковия надзор, а за подобряването на небанковия надзор са необходими допълнителни усилия. Отстраняването на активите с трудно определима стойност и на нездравите търговски практики, включително кредитирането на свързани лица и сделките между тях, продължават да бъдат основни предизвикателства за властите.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

Българската народна банка започна план за реформиране и развитие на банковия надзор, основаващ се също на заключенията на Световната банка и МВФ. Понастоящем този план се прилага, но може да се наложи да бъде изменен с оглед на констатациите на програмата за оценка на финансовия сектор. Недостатъците в надзора, разкрити в прегледите на застрахователните дружества и пенсионните фондове, подчертават необходимостта Комисията за финансов надзор да разработи и изпълни всеобхватен план за засилване на надзора, включително като подобри собственото си вътрешно управление и функциониране. За да се гарантира пълно доверие, този план следва да се основава на най-добрите международни практики в областта и следва да бъде изготвен и прилаган в тясно сътрудничество със съответните европейски органи, а при необходимост да включва принос от доставчици на услуги — трети страни.

(10) Дълговете на предприятията остават големи (много над тези на сравними държави), което натоварва балансите на дружествата и потенциално ограничава търсенето на кредити и инвестициите в средносрочен план. За да бъде понижено все още високото равнище на необслужвани заеми на предприятията, българските власти следва да улеснят процеса на преструктуриране на банките, като мобилизират широк набор от инструменти. Например, ускоряването на реформата на нормативната уредба за несъстоятелността би подобрило правната среда за отстраняването на лошите дългове и предоставянето на възможности за извънсъдебно преструктуриране. Освен нормативната уредба за несъстоятелността, инструментариумът може да включва насоки за надзор на банките с особено високи равнища на необслужвани заеми. Той може да включва и действия, с които да се направят по-прозрачни данните за качеството на активите и да се допринесе за задълбочаването на вторичния пазар на необслужвани заеми.

(11) Последните тенденции на пазара на труда са положителни, но остават структурни проблеми. Работната сила продължава да се свива поради застаряването на населението в съчетание с емиграция. Тъй като икономиката преминава през структурни промени, от съществено значение е да се оползотвори неизползваният потенциал от работна ръка. Понастоящем пазарът на труда се характеризира с висок дял на дълготрайната безработица от общата безработица и висока липса на активност, ограничено включване на младите хора на пазара на труда и недостиг на умения, както и с несъответствие между търсените и предлаганите умения. Макар че през 2015 г. безработицата спадна под средното равнище за Съюза, сериозни предизвикателства все още са делът на дълготрайната безработица и делът на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, както и малкият процент на заетост сред нискоквалифицираните лица. С оглед на тези предизвикателства активните политики по заетостта не са достатъчно насочени към групите в неравностойно положение и техните нужди, което възпрепятства тяхната пригодност за заетост. Освен това недостатъчната интеграция на службите по заетостта и социалните служби за получателите на социални обезщетения може да ограничи участието им на пазара на труда.

(12) Подобряването на резултатите от образованието и по-активното предоставяне на качествено приобщаващо общо образование продължават да бъдат предизвикателства, с потенциални последствия за бедността. Въпреки че рискът от бедност или социално изключване при децата е намалял слабо, той остава един от най-големите в Съюза и е тясно свързан с образователното равнище на родителите. Резултатите по отношение на основните умения, съгласно измерването им по Програмата.за международно оценяване на учениците на ОИСР от 2015 г. (PISA), показват, че делът на учениците със затруднения по четене, математика и точни науки остава един от най-големите в Съюза. Все още предстои да бъде разработена планираната методика за подобряване на финансирането на училищата. Целта е да се окаже подкрепа за по-справедливи резултати, като се предостави допълнително подпомагане за училищата със слаби резултати. Децата от семейства с по-нисък социално-икономически статус, особено от ромски семейства, нямат *de facto* равни възможности за образование, включително в ранна възраст. Професионалното образование и обучение е в процес на реформиране, но неговото качество и сътрудничество с предприятията и социалните партньори са недостатъчни. Продължава да се разгръща дуалното образование. Във висшето образование финансирането, основано на резултатите, има за цел да подобри качеството и адекватността на образованието спрямо пазара на труда.

(13) Ограничената достъпност, слабото финансиране, емиграцията на специалисти и слабите здравни резултати продължават да бъдат главните предизвикателства в здравеопазването. Слабото покритие на здравното осигуряване, включително слабото покритие на публичните амбулаторни медицински услуги и високото равнище на преките плащания от страна на пациентите затрудняват достъпа на някои граждани до здравно обслужване. Ако бъдат изпълнени напълно, приетите наскоро мерки, като например селективните договори за болнични услуги въз основа на Национална здравна карта, имат потенциала да подобрят равнопоставеността и достъпа до здравно обслужване.

(14) Въпреки че все още е сред най-ниските в Съюза, равнището на минималната работна заплата в България, значително нарасна от 2011 г. насам. Ограничен напредък бе отбелязан и при създаването на обективен механизъм за нейното определяне, въпреки споразумението между работодателите и профсъюзите относно критериите. Липсата на прозрачен механизъм, който да взема предвид икономическите и социалните критерии, условията на пазара на труда и институционалния аспект на прилагането им, може да застраши правилния баланс между целите на подпомагането на заетостта и конкурентоспособността и защитата на трудовите доходи. Въпреки известното напрежение между социалните партньори при неуспешните преговори за минималните социалноосигурителни прагове за 2017 г., социалният диалог в страната продължава да функционира.

(15) Високият дял на хората, живеещи в риск от бедност или социално изключване, остава значително икономическо и социално предизвикателство. България все още е най-бедната държава в Съюза, като групите в неравностойно положение, като например ромите, децата, възрастните хора и живеещите в селските райони, са засегнати несъразмерно от бедността. След няколко години на устойчиви подобрения равнището на риска от изпадане в бедност за възрастните хора се влоши значително. Възрастните жени са изложени на особено голям риск от бедност или социално изключване поради типичния за тях по-кратък период на пенсионно осигуряване. Въпреки че относителната бедност на децата се подобрила, равнището на бедност сред тази група остава много високо. С приемането на новия план за действие деинституционализацията на децата запазва своето темпо. Процесът обаче все още изостава при възрастните хората и лицата с увреждания. Неравенството в доходите представлява значителен и нарастващ проблем. Съотношение между доходите на най-богатите 20 % от домакинствата и на най-бедните 20 % се е увеличил от 6,1 през 2012 г. на 7,1 през 2015 г. и е сред най-големите в Съюза. В България разликата между неравенството в доходите преди и след данъчно облагане и социални трансфери е сред най-малките в Съюза. Системата за социална закрила, включително схемата на общия минимален доход, не осигурява подходящо равнище на подкрепа. Броят на хората, ползващи се от социални обезщетения, остава малък поради силно ограничителните условия за получаване на обезщетения. Равнището на минималния доход остава ниско, не е актуализирано от 2009 г. и не съществува прозрачен механизъм за коригирането му.

(16) Бяха въведени мерки за подобряване на системата за възлагане на обществени поръчки, но все още предстои да се почувства тяхната конкретна добавена стойност. Трябва да бъде гарантирано подходящо и ефикасно прилагане на новата система за предварителен контрол, основана на риска. Изпълнението на препоръките, направени в прегледа на системата за обжалване, продължава да бъде предизвикателство, тъй като ефикасните средства за правна защита са от ключово значение за осъществяването на важни проекти. След като бъде оценен, административният капацитет на Агенцията по обществени поръчки, ще трябва да бъде адаптиран, за да отразява функциите на Агенцията. Освен това административният капацитет на възлагащите органи следва да бъде засилен, включително благодарение на методичната подкрепа, предоставяна от Агенцията по обществени поръчки, и централизираните и/или подпомагащи дейности по закупуване от страна на централните органи за покупки за централната администрация, общините и здравеопазването. Все още предстои да бъде приключена работата по въвеждането на електронни обществени поръчки с цел увеличаване на прозрачността на обществените поръчки. Гарантирането на безпристрастността на процедурите за възлагане на обществени поръчки и предотвратяването на евентуални конфликти на интереси продължават да бъдат важни въпроси. Въпреки неотдавнашните реформи, предназначени да модернизират публичната администрация, ефективността и ефикасността на публичните институции остават ограничени. През 2016 г. бяха приключени редица правни изменения за създаването на подходяща нормативна уредба, но правоприлагането и изпълнението им по ефективен и систематичен начин представляват предизвикателство.

(17) През 2016 г. България прие съществени реформи, за да разсее непрекъснатите опасения по отношение на независимостта и качеството на своята съдебна система. Тъй като тези реформи бяха приети едва наскоро, все още е твърде рано за оценка на тяхното въздействие. В редица области са необходими допълнителни стъпки. Корупцията също остава голям проблем за България и продължава да тежи върху инвестициите, както на национално, така и на местно равнище. През 2015 г. властите представиха амбициозна стратегия за борба с корупцията, но прилагането ѝ все още се намира на ранен етап. Политиката на България за борба с корупцията продължава да бъде възпрепятствана от слабите и фрагментирани институции, слабите резултати в преследването на случаи на корупция по високите етажи и колебливата парламентарна подкрепа за реформи. В рамките на Механизма за сътрудничество и проверка ([1]) България получава препоръки в областите на съдебната реформа и борбата с корупцията и организираната престъпност. Ето защо тези области не са включени в специфичните за всяка държава препоръки за България.

(18) В рамките на европейския семестър от 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на България и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също предприетите последващи действия във връзка с препоръките към България, отправени през предходните години.

(19) Като се има предвид тази оценка, становището на Съвета е, че се очаква България да спази Пакта за стабилност и растеж.

(20) От гледна точка на задълбочения преглед, извършен от Комисията, и на тази оценка, препоръките на Съвета, направени по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, са отразени в препоръки (2) и (3) по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на България да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

([1]) Решение 2006/929/ЕО от 13 декември 2006 г. за създаване на механизъм за сътрудничество и проверка на напредъка на България в постигането на специфични цели в областите на съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност (ОВ L 354, 14.12.2006 г., стр. 58).

1. Да продължи да подобрява събирането на данъците и спазването на данъчното законодателство, включително чрез цялостен пакет от мерки за периода след 2017 г. Да ускори прилагането на мерките за намаляване на размера на неформалната икономика, по-специално на недекларирания труд

2. Да предприеме последващи мерки по прегледите на финансовия сектор, по-специално по отношение на презастрахователните договори, надзора на групово равнище, активите с трудно определима стойност и експозициите към свързани лица. Да подобри банковия и небанковия надзор посредством изпълнението на подробни планове за действие в тясно сътрудничество с европейските органи. Да улесни намаляването на все още високото равнище на необслужвани заеми на предприятията, като се основава на пълен набор от инструменти, включително чрез ускоряване на реформата на нормативната уредба за обявяване в несъстоятелност и чрез насърчаване на функциониращ вторичен пазар за необслужвани заеми.

3. Да подобри насочването на активните политики по заетостта и интеграцията между службите по заетостта и социалните служби за групите в неравностойно положение. Да увеличи предоставянето на качествено общо образование, по-специално за ромите. Да увеличи покритието на здравното осигуряване, да намали преките плащания от страна на пациентите и да се справи с недостига на здравни специалисти. В консултация със социалните партньори да състави прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата. Да подобри обхвата и адекватността на минималния доход.

4. Да гарантира ефективното прилагане на Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки за периода 2014—2020 г.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Чешката република за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за 2017 г.

(2017/C 261/03)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Чешката република не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Чешката република за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Чешката република в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Чешката република по отношение на нейните национални цели по стратегията „Европа 2020“. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Чешката република не са налице макроикономически дисбаланси.

(3) Чешката република представи своята национална програма за реформи за 2017 г. на 25 април 2017 г., а своята програма за конвергенция за 2017 г. — на 28 април 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(5) Спрямо Чешката република понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира бюджетен излишък в номиналното изражение за периода 2016—2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1,0 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Съгласно програмата за конвергенция за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне постепенно до 32,7 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Въпреки че рисковете пред постигането на бюджетните цели изглеждат като цяло уравновесени, ясно изразеното свиване на публичните инвестиции през 2016 г., свързано с началото на нов цикъл на европейските фондове, би могло да доведе до по-силно от очакваното съживяване на публичните инвестиции през 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо ще се понижи до около 0 % от БВП през 2017 г. и до - 0,2 % от БВП през 2018 г., което остава над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Чешката република да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(6) В дългосрочен план са налице средни по тежест рискове за фискалната устойчивост в Чешката република. Те са свързани главно с предвижданото въздействие на публичните разходи, свързани със застаряването на населението, по-конкретно в здравеопазването и пенсиите. Прогнозираното увеличение на дългосрочните разходи за здравни грижи предизвиква безпокойство както от гледна точка на управлението, така и за икономическата ефективност на разходите в здравеопазването, което до голяма степен разчита на по-скъпа болнична помощ. Някои мерки понастоящем се намират на различни етапи на изпълнение, но резултатите все още не са осезаеми. Ако бъдат изпълнени, наскоро приетите и планираните мерки за изменение на пенсионната система могат да доведат до влошаване на състоянието на публичните финанси в дългосрочен план. Първо, парламентът прие законодателство, даващо на правителството правото да адаптира с повече гъвкавост механизма за индексиране на пенсиите. Второ, в парламента се обсъждат също предложения за таван на законоустановената пенсионна възраст от 65 години и за създаването на механизъм за редовно преразглеждане на пенсионната възраст. Понастоящем също са в процес на обсъждане допълнителни промени, като например формула за по-щедро индексиране на пенсиите и диференцирани социалноосигурителни ставки в зависимост от броя на децата.

(7) Законът за фискалната отговорност, приет от парламента през януари 2017 г., има за цел да отстрани основните недостатъци във фискалната уредба на Чешката република, която наскоро бе оценена като една от най-слабите в Съюза. Въпреки това тепърва предстои да бъде назначен независим фискален съвет, който да наблюдава прилагането на правилата. Освен това изпълнението на нововъведените мерки ще бъде от решаващо значение при изготвянето на по-ефективна и стабилна фискална уредба.

(8) Чешката република е изправена пред предизвикателства, свързани с предотвратяването на корупцията, както и с липсата на ефективност в обществените поръчки. Въпреки че голям брой мерки в правителствената програма за борба с корупцията бяха изпълнени, а други реформи предстои да бъдат изпълнени, на практика корупцията не се преследва системно. Като цяло, на практиките за възлагане на обществени поръчки в Чешката република все още им липсва достатъчна конкуренция, което личи от големия брой процедури, приключили само с една оферта, и прякото възлагане на обществени поръчки, особено в сектора на информационните технологии. Някои слабости в подкрепата за обучение и липсата на съвкупни структури за закупуване и на центрове по компетентност възпрепятстват професионализирането и затрудняват възможностите за постигане на добро съотношение между качество и разходи в обществените поръчки. Силно ограниченото използване на качеството като критерий за възлагане на поръчката също е показателно в това отношение. Преминаването към електронни обществени поръчки все още е изправено пред големи предизвикателства. Сред тях са нуждата от подобряване на държавната национална електронна платформа за електронно възлагане на обществени поръчки и от изясняване на условията за продължаване на използването на частни платформи, които вече развиват дейност на чешкия пазар на електронно възлагане на обществени поръчки.

(9) Стопанската среда в Чешката република се усложнява от голямата регулаторна тежест и множеството административни пречки, по-специално процедурите за издаване на разрешения и данъчната уредба. През септември 2016 г. правителството представи изменение на Закона за строителството и свързаното с него законодателство с цел да ускори и опрости процедурата за издаване на разрешителни за строеж, като в нея бъде включена оценка на въздействието върху околната среда. Понастоящем изменението е обект на парламентарен контрол. Разходите за предприятията за спазване на данъчното законодателство продължават да са над средните за Съюза. Сред недостатъците са също честите изменения на Данъчния кодекс. Справянето с неспазването на данъчното законодателство продължава да бъде приоритет за органите на Чешката република. Въпреки това върху опростяването не се поставя силен акцент. Предстои да бъде представен закон за подоходния данък, чиято цел е да опрости Данъчния кодекс, но проектозаконът все още не е наличен.

(10) Използването на услуги за електронно управление в Чешката република е едно от най-слабите в Съюза, но се е увеличило от 2015 г. Чешките органи предприеха стъпки за подобряване на достъпността на услугите за електронно управление, но много други все още предстоят, а някои конкретни мерки все още не са започнали. Отговорността за въвеждането на услуги е разпръсната между няколко министерства и възприятието на заинтересованите страни е за ограничено междусекторно сътрудничество.

(11) Интензитетът на НИРД се увеличи значително през последните години, но това не бе придружено от съответните подобрения в качеството на резултатите от НИРД. Продължават реформите в управлението на НИРД, но те все още не са изпълнени изцяло. През февруари 2017 г. правителството одобри нова методика на оценяване (Metodika 17 +), която има за цел да укрепи механизмите, свързани с отпускането на финансиране за основни и приложни научни изследвания. Предприемат се редица мерки за улесняване на по-тесните връзки между академичните среди и деловите среди, които се основават на структуриращия ефект на националните платформи за иновации.

(12) Образователните резултати като цяло са добри, но основните умения са се влошили. Резултатите са силно повлияни от социално-икономическия произход на студентите. Ниските резултати в образованието на групите в неравностойно положение, особено на ромската общност, са очевидна причина за безпокойство. Според прогнозите значителна част от децата от ромски произход напускат преждевременно училище. Предприети бяха значителен брой законодателни и административни мерки за стимулиране на приобщаващо образование, които вече започват да се изпълняват. Очаква се те да спомогнат за намаляването на разликите в образователните постижения между децата от ромски произход и останалите деца. През март 2016 г. парламентът прие изменения в Закона за образованието, които предвиждат удължаване на срока на задължителното образование до последната година на предучилищно образование и гарантиране на право на място в детската градина на по-малките деца. Въпреки това неравенствата в образователната система пречат на подобряването на качеството на човешкия капитал и възпрепятстват резултатите на пазара на труда на по-късен житейски етап. Повишените изисквания към учителите и застаряващият преподавателски състав означават, че привлекателността на учителската професия продължава да бъде предизвикателство. Това се дължи отчасти на сравнително ниското заплащане, въпреки че през последните години заплатите се увеличиха. След неколкократни отлагания правителството одобри окончателно нова система за професионално развитие на преподавателите и педагогическия персонал, разработена с цел да бъде повишена привлекателността на професията. Възможностите за непрекъснато професионално развитие на учители се развиват със значителна подкрепа от европейските фондове, по-специално дейностите за професионално развитие, свързани с преподаване на смесени групи и приобщаващо образование. През януари 2016 г. парламентът прие реформата на висшето образование и резултатите от нея трябва да бъдат контролирани. Предвидена е също реформа на системата на финансиране на висшите учебни заведения.

(13) Безработицата в Чешката република продължава да спада. Затягането на условията на пазара на труда затруднява работодателите да наемат работници. Все още има известен потенциал за компенсиране на недостига чрез мобилизиране на по-слабо представените групи, като например жените с малки деца, нискоквалифицираните работници и членовете на ромската общност. Увеличаването на способностите на публичните служби по заетостта за информиране и активиране на населението, в съчетание с подходящи и целенасочени политики за активен пазар на труда и индивидуализирани услуги, ще спомогне за стимулирането на участието на неактивните групи. Участието на пазара на труда на жените с малки деца е възпрепятствано от продължаващата липса на достъпни и качествени услуги за грижи за деца, по-специално за децата до 3 години, поради дълготрайните надбавки при родителски отпуск, както и от ограниченото използване от страна на двамата родители на договорености за гъвкаво работно време и недостатъчния брой родителски отпуски, вземани от бащите. През последните години бяха предприети някои мерки за справяне с тези проблеми. Въпреки това резултатите на пазара на труда, касаещи нискоквалифицираните работници, са чувствително по-слаби, отколкото за всички други групи. Понастоящем парламентът обсъжда законодателната уредба за социално жилищно настаняване, от която се очаква да определи национални стандарти и целеви групи.

(14) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Чешката република и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Комисията оцени и програмата за конвергенция за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Чешката република, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Чешката република, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г. и изрази становище ([1]), че Чешката република ще спази Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Чешката република да предприеме следните действия през периода 2017—2018 г.:

([1]) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

1. Да гарантира дългосрочната устойчивост на публичните финанси с оглед на застаряването на населението. Да повиши ефективността на публичните разходи, по-специално чрез борба с корупцията и неефективните практики в областта на обществените поръчки.

2. Да премахне пречките пред растежа, по-специално чрез опростяване на процедурите за издаване на разрешителни за строеж и допълнително намаляване на административната тежест за предприятията, чрез въвеждането на ключови услуги за електронно управление, чрез подобряване на качеството на НИРД и чрез насърчаване на заетостта на по-слабо представените групи.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Дания за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за 2017 г.

(2017/C 261/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Дания не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Дания за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Дания в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните препоръки, отправени към Дания през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(3) На 28 април 2017 г. Дания представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(5) Спрямо Дания понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира да постигне номинален дефицит през 2017 г. от 1,9 % от БВП и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — през целия период на програмата до 2020 г. Според програмата за конвергенция за 2017 г. съотношението консолидиран държавен дълг/БВП се очаква да намалее до 37 % през 2017 г. и да продължи да спада до 33,9 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен през програмния период. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се очаква да бъде в дефицит от 0,4 % от БВП през 2017 г. и 0,1 % от БВП през 2018 г., което като цяло съответства на целта на програмата за конвергенция за 2017 г. и надвишава средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Дания да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(6) Осигуряването на предлагане на работна ръка при наличие на демографско предизвикателство е предварително условие за устойчив растеж в Дания. Редица съществени реформи на пазара на труда през последните години са насочени специално към увеличаване на стимулите за работа и към подобряване на ефикасността на активните политики по заетостта. Тези реформи биха могли да допринесат за постигането на целта на Дания за заетост по стратегията „Европа 2020“ и за устойчивостта на датския социален модел, както и да посрещнат очертаващия се недостиг на определени квалификации. Реформите, целящи да увеличат участието и успешното приключване на професионално образование, както и тристранното споразумение за създаване на повече възможности за чиракуване, вероятно ще доведат до увеличаване на предлагането на квалифицирана работна ръка. Въпреки това националната цел за социално приобщаване по стратегията „Европа 2020“, предвиждаща намаляване на броя на хората, които живеят в домакинства с много нисък интензитет на трудова активност, далеч не е постигната. Приобщаването към пазара на труда и подобряването на пригодността за заетост на групите в неравностойно положение остават предизвикателство. Това се отнася особено за хора с мигрантски произход от държави извън ЕС (включително тези, които са пребивавали по-дълго в Дания), отчасти поради техните средно по-ниски образователни резултати в сравнение с хората, родени на място. Разликите са запазват и при второто поколение. Мерките за работна интеграция, договорени по време на тристранните преговори през 2016 г., биха могли да подобрят положението на наскоро пристигналите бежанци, чието положение трябва да се следи отблизо в бъдеще. Въпреки това все още трябва да бъдат предприети допълнителни мерки за по-ефективното включване в пазара на труда на други маргинализирани групи, като например младите хора с ниско образователно равнище и работници на възраст над 60 години.

(7) Високата производителност е от основно значение за подкрепата на икономическия растеж, поддържането на сравнително високо равнище на благосъстояние в Дания, и гарантирането на дългосрочната конкурентоспособност на страната. Въпреки че производителността на Дания е висока в сравнение с други държави членки, ръстът на производителността за продължителен период от време следва низходяща тенденция. По-специално услугите, ориентирани към вътрешния пазар, се характеризират с бавно развитие на производителността. През последните години Дания въведе няколко реформи, но ръстът на производителността се задържа на ниски равнища, тъй като конкуренцията остава слаба. Специфични секторни ограничения възпрепятстват конкуренцията, например при услугите на едро и транспортните услуги.

(8) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията изготви цялостен анализ на икономическата политика на Дания и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Комисията оцени също програмата за конвергенция за 2017 г. и националната програма за реформи, както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките, отправени към Дания през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Дания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

(9) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г. и становището му е, че се очаква Дания да спази Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да насърчава конкуренцията в сектора на услугите, ориентирани към вътрешния пазар.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно Националната програма за реформи на Германия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Програмата за стабилност на Германия за 2017 г.

(2017/C 261/05)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Германия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Германия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1 и 2 по-долу.

(3) Докладът за Германия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Германия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Германия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него беше включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Германия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално постоянно големият излишък по текущата сметка е от трансгранично значение и отразява — освен силната

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

интеграция и ефективността на нейната силно конкурентоспособна промишленост в международното разделение на труда — прекомерните спестявания и намалените инвестиции в частния и публичния сектор. Излишъкът по текущата сметка се увеличи допълнително през 2015 г., остана до голяма степен непроменен през 2016 г. и се очаква да се задържи на високо равнище. Справянето с излишъка може да окаже въздействие върху перспективите за възстановяване на баланса на останалата част от еврозоната и Съюза, тъй като по-динамичното вътрешно търсене в Германия може да намали нуждата от намаляване на задлъжнялостта в държавите членки с големи дългове. Въпреки ниските лихвени проценти, които създават благоприятни условия за финансиране, инвестициите като дял от БВП са все още слаби. Въпреки че икономическото възстановяване в частното потребление продължи, спестяванията на домакинствата достигнаха рекордно високи равнища в Съюза. От решаващо значение е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за германската икономика и — предвид нейния мащаб и трансгранично значение — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз.

(4) Германия представи програмата си за стабилност за 2017 г. на 13 април 2017 г., а националната си програма за реформи за 2017 г. — на 28 април 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Германия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и тя подлежи на правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира бюджетен излишък между ¼ и ½ % от БВП за периода 2017—2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Съгласно програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне постепенно до 57 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози, който не е потвърден от независим орган, е реалистичен.

(7) Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,6 % от БВП през 2017 г. и 0,3 % от БВП през 2018 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Очаква се консолидираният държавен дълг да продължи да намалява устойчиво, надхвърляйки изискванията на правилото за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Германия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г. Същевременно все още има възможности за подкрепа на вътрешното търсене, чрез използване на фискалната политика, по-специално за постигане на устойчива възходяща тенденция в инвестициите, и чрез създаване на условия за по-висок реален ръст на заплатите.

(8) Публичните инвестиции като дял от БВП останаха до голяма степен постоянни и са под средното за еврозоната равнище. Изоставането в публичните инвестиции продължава, особено на общинско равнище, където нетните инвестиции през 2016 г. останаха отрицателни. Това е така въпреки предприетите през последните няколко години мерки и значителното нарастване на публичните инвестиции на равнището на държавното управление през 2015 и 2016 г. През 2016 г. бяха предприети допълнителни мерки, които следва да увеличат възможностите за публични инвестиции, включително на равнището на федералната държава и на общинско равнище. Те включват реформа на федералните фискални отношения, която след като бъде приета, ще влезе в сила през 2020 г. Нещо повече, разширяването на консултантските услуги относно планирането на инфраструктурни инвестиции, така че да обхванат и общините, следва да подобри планирането и реализирането на инфраструктурни инвестиции на общинско равнище. Това е особено важно, като се има предвид, че инфраструктурните инвестиционни проекти във федералните провинции и общини се изпълняват само в ограничена степен и се влияят от ограничения в капацитета и планирането. Благоприятната бюджетна позиция като цяло показва наличие на фискални възможности, например за осигуряване на допълнителни средства за увеличаване на публичните инвестиции на всички равнища на управление.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(9) През последните години като цяло публичните и частните разходи за образование и научни изследвания останаха почти непроменени спрямо БВП, но в сферата на образованието все още са под средната за Съюза стойност. Съвкупните общи разходи за образование и научни изследвания възлизат на 9,1 % през 2015 г., което е под националната цел от 10 % от БВП. Допълнителните инвестиции в образованието, научните изследвания и иновациите са от решаващо значение за бъдещия икономически успех на Германия, и по-специално за ефективното интегриране на наскоро пристигналите лица, търсещи убежище, бежанци и мигранти. За да постигне това, Германия положи значителни усилия, особено в областта на професионалното образование и обучение. През следващите години ще трябва да се поддържат усилията в целия сектор на образованието.

(10) Германската данъчна система продължава да е сложна, данъчните административни разходи са големи, а няколко разпоредби в корпоративното облагане могат да възпрепятстват частните инвестиции. Въпреки значителните намаления корпоративните капиталови разходи в Германия все още са сред най-високите в ЕС-28. Като се вземат предвид местният занаятчийски данък (*Gewerbesteuer*) и допълнителният данък „солидарност“, най-високата законоустановена данъчна ставка за корпоративния данък достигна 30,2 % през 2016 г. Тази стойност бе значително над непретеглената средна стойност за Съюза от 22,8 %. Средната ефективна данъчна ставка е 28,2 % в сравнение с непретеглената средна стойност от 21,1 % за Съюза. Склонността към задлъжнялост в корпоративното облагане е седма по големина в Съюза за 2016 г. На равнище акционери степента на склонност към задлъжнялост е подобна. Това е от значение по-специално за МСП, чиито акционери обикновено са местни. Намаляването на капиталовите разходи за собствен капитал могат да укрепят частните инвестиции и недостатъчно развития германски пазар на рисков капитал. Други особености на данъчната система, които биха могли да възпрепятстват решенията за финансиране и инвестиции, са включването на елементи с нестопанска цел в данъчната основа на местния занаятчийския данък, ограниченията върху пренасянето на загуби, както и данъчните смущения по отношение на избора на правна форма. Сред допълнителните разпоредби, които биха могли да намалят инвестиционната привлекателност на данъчната система, са амортизационният режим, лихвеният процент, който се използва за изчисляване на подлежащите на приспадане провизии за пенсии, данъчното облагане на капиталовия прираст и касовата отчетност за целите на облагането с данък добавена стойност. Ако бъде въведено ефективно, допълнителното общо и специфично за ИТ функционално пълномощие на федералната данъчна администрация спрямо данъчните администрации на провинциите, което бе договорено в рамките на реформата на федералните фискални взаимоотношения, може да спомогне за ускоряването на процеса на модернизиране на данъчната администрация.

(11) В Германия се увеличиха инвестициите в рисков капитал, но пазарът е все още е слабо развит спрямо международните стандарти. През 2015 г. инвестициите в рисков капитал са възлизали на около 0,03 % от БВП, което е малко над средното за Съюза, но все още под държави членки като Финландия, Обединеното кралство, Швеция, Ирландия или Франция и далеч зад държави извън ЕС като Израел и Съединените щати. По-специално пазарът на рисков капитал в Германия, изглежда, не успява да предостави по-големи инвестиции на по-късен етап. Федералното правителство предприе редица мерки в подкрепа на инвестициите в рисков капитал. Например то опрости данъчното облагане на инвестиционните фондове, подобри пренасянето на загуби в рамките на системата за корпоративното облагане и разшири програмата INVEST за „бизнес ангели“.

(12) Преминаването към енергия от възобновяеми източници изисква значителни инвестиции в електропреносните и електроразпределителните мрежи. Въпреки това значително се забавиха планираните инвестиции в инфраструктурата за електричество за вътрешно потребление. Само около 35 % от проектите за мрежата за високо напрежение, определени в Закона от 2009 г. за разширяване на енергийна мрежа, са били изпълнени до края на 2016 г., най-вече поради противопоставяне от страна на обществеността. Понастоящем от общо 6 100 км далекопроводи, чието изграждане е планирано за периода 2024—2025 г. в съответствие с федералния закон за планиране на нуждите, който влезе в сила през 2015 г., само около 6 % са одобрени, а само 1 % са изградени.

(13) Все още съществуват пречки пред пълноценното използване на предимствата на цифровизацията. Така например Германия не се представя добре в наличието на високоскоростни и свръхвисокоскоростни широколентови връзки, по-специално в полуградските и селските райони. Използването на компютри от младите германци е сравнително слабо и много училища нямат достъп до широколентов интернет. Резултатите при цифровите публични услуги също са под средните за Съюза. По-специално МСП трябва да наваксат изоставането по отношение на цифровизацията. Само едно на всеки пет МСП разполага със стратегия за цифровизация. Бе създадена мрежа от центрове за високи постижения на МСП с цел да бъде подсилена и ускорена цифровизацията на МСП, а платформата „Industrie 4.0“ обединява всички заинтересовани участници. Макар инвестициите на предприятията да се увеличават и Германия да е близо до постигането на целта си за интензитет на НИРД по стратегията „Европа 2020“, инвестициите все повече се концентрират в големите дружества, докато приносът на МСП намалява. Освен това застаряването на населението също може да окаже въздействие върху предприемаческата дейност през идните години.

(14) Продължават да съществуват значителни регулаторни пречки в сектора на услугите за предприятията и регулираните професии. Равнището на ограниченията е по-високо в сравнение със средното за Съюза, по-специално за архитекти, инженери, юристи и счетоводители/данъчни консултанти. Освен това броят на навлизащи и напускащи пазара предприятия в тези професии е значително по-малък от средното за Съюза, което показва относително слаба динамика и конкуренция в сектора на професионалните услуги в Германия. Сред тези пречки са ограниченията за притежаването на дялове и дружествената форма за архитекти и инженери, и мултидисциплинарните ограничения за архитекти, инженери и адвокати. Намаляването на тези пречки би могло да предизвика по-интензивна конкуренция, която да накара повече предприятия да навлязат на пазара, и да донесе ползи на потребителите под формата на по-ниски цени и по-богат избор. През януари 2017 г. Комисията представи препоръки за реформа на регулирането в областта на професионалните услуги като част от пакета от мерки, с който да се преодолеят пречките на пазарите на услуги.

(15) Заетостта продължи да нараства, а безработицата е спаднала до исторически ниски равнища. Същевременно нарастването на заетостта се дължи отчасти на увеличаването на работата на непълно работно време, особено сред жените, и е отразено само частично в съвкупния реален ръст на заплатите, който забави темпове през 2016 г. Наличието на демотивиращи фактори за работа за вторите работещи членове в домакинството и широко разпространената работа на непълно работно време са пречка за пълноценното оползотворяване на потенциала на пазара на труда. По-доброто предоставяне на качествени и достъпни целодневни грижи за деца, целодневни училища и неотдавна реформираната система за дългосрочни грижи е решаващ фактор за увеличаване на участието на жените в работната сила. Съвместното данъчно облагане за брачните двойки и безплатното здравно застрахователно покритие за неработещи съпрузи демотивират втория работещ член в домакинството, в много случаи жени, да започнат работа или да увеличат броя на работните часове. Освен това по-слабата връзка с трудовия пазар се комбинира с голямата разлика в заплащането на жените и мъжете, която е 22 % в сравнение с 16,3 % средно за Съюза през 2015 г.

(16) Въпреки лекото намаление работните места с ниско заплащане (т.нар. „mini-jobs“) все още са широко разпространени, като през септември 2016 г. те са били единствен източник на доходи от работа за около 4,8 милиона души. Броят на наетите чрез агенции за временна заетост работници се е утроил от 2005 г. насам, достигайки около 1 милион души (почти 3 % от общата заетост) през юни 2016 г. Защитата срещу евентуални злоупотреби при работа чрез агенции за временна заетост и трудови договори се очаква да се подобри, но промените трябва да бъдат следени. Освен това некоригираната разлика в заплащането при срочните трудови договори изглежда е относително голяма в сравнение с постоянните договори.

(17) Данъчната тежест за лицата с ниски заплати е голяма в сравнение с други държави членки, което намалява стимулите за работа, нетното заплащане и възможностите за потребление. Германия увеличи минималното облекчение за подоходния данък на физическите лица, детските надбавки и адаптира доходните интервали на облагането. От тези мерки се възползват групите с ниски и средни доходи, но общото въздействие върху данъчната тежест ще бъде ограничено. Въпреки неотдавнашното съществено нарастване на реалния разполагаем доход развитието на заплатите и производителността се разминаваха през дълъг период, което доведе до натрупването на значителна разлика. Един по-голям реален ръст на заплатите също би допринесъл за намаляване на високите външни дисбаланси.

(18) Германия положи значителни усилия за приемането на лица, търсещи убежище, и за интегрирането на бежанците и на други мигранти. Изглежда са възможни допълнителни подобрения, тъй като през 2016 г. броят на бежанците, търсещи работа, нарасна до близо 9 % от всички търсещи работа лица. Интегрирането на пазара на труда на лицата с мигрантски произход, по-специално жените, продължава да бъде сериозно предизвикателство, което, включително чрез образователната система, важи и за децата, родени в Германия, чиито родители са родени извън Съюза.

(19) Не всички членове на обществото са имали еднаква полза от цялостното положително развитие на икономиката и на пазара на труда през последните няколко години. След период на увеличение, неравенството в доходите стана умерено едва наскоро, докато неравенство в разпределението на богатствата продължава да е сред най-големите в еврозоната. Освен това добрите резултати на пазара на труда не доведоха до намаляване на населението в риск от бедност. Процентът на изложените на риск от бедност в напреднала възраст е над средното равнище за Съюза, а броят на хората, изложени на риск от бедност при достигане на напреднала възраст, има вероятност да нарасне през идните години. Коефициентът на заместване на доходите съгласно задължителната пенсионна схема се очаква да продължи да намалява. В същото време степента на участие в пенсионните схеми от втория и третия стълб е твърде ниска, за да компенсира напълно спада в коефициента на заместване от първия стълб за всички. Без тази компенсация адекватността на пенсиите се очаква да се влоши. Остава да се види колко ефективно неотдавнашните реформи за подобряване на стимулите за по-късно пенсиониране (*Flexi-Rente*) могат да противодействат на стимулите за ранно пенсиониране, въведени през 2014 г.

(20) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Германия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Германия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Германия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(21) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г. и е на мнение ([1]), че се очаква Германия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

(22) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки, направени по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Германия да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Като зачита средносрочната цел, да използва фискалната и структурната политика, за да подкрепя потенциалния растеж и вътрешното търсене, както и да постигне устойчива възходяща тенденция в инвестициите. Да ускори публичните инвестиции на всички равнища на управление, особено в областта на образованието, научните изследвания и иновациите, и да отстрани ограниченията на капацитета и планирането на инвестициите в инфраструктура. Да подобри още повече ефикасността и привлекателността за инвестиции на данъчната система. Да стимулира конкуренцията в сектора на услугите за предприятията и регулираните професии.

2. Да намали демотивиращите фактори за работа за вторите работещи членове на домакинството и да улесни прехода към стандартна заетост. Да намали голямата данъчна тежест за лицата с ниски доходи. Да създаде условия за насърчаване на по-голям растеж на реалните заплати при зачитане на ролята на социалните партньори.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Естония за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2017 г.

(2017/C 261/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Естония не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Естония следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръка 1 по-долу.

(3) Докладът за Естония за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Естония в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(4) Естония представи своята програма за стабилност за 2017 г. на 28 април 2017 г. и своята национална програма за реформи за 2017 г. на 4 май 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Естония понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството намали средносрочната бюджетна цел до структурно салдо в дефицит в размер на 0,5 % от БВП. Правителството планира да премине от общ бюджетен излишък от 0,3 % от БВП през 2016 г. до дефицит от 0,5 % от БВП през 2017 г. и 0,8 % от БВП през 2018 г. Според прогнозите в програмата за стабилност за 2017 г. това отговаря на структурен излишък от 0,2 % от БВП през 2017 г. и дефицит от 0,5 % от БВП през 2018 г., с което се спазва средносрочната бюджетна цел. Въз основа на преизчисленото ([2]) структурно салдо обаче, дефицитът се очаква да възлезе на 0,1 % от БВП през 2017 г. и 0,9 % от БВП през 2018 г., т.е. под новата средносрочна бюджетна цел. Според програмата за стабилност за 2017 г. общото съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП се предвижда да остане под 10 % от БВП през 2017 г. и 2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2017 г. и 2018 г., но е благоприятен за следващите години от програмата. В същото време съществуват рискове, свързани с хипотезите за прираста на приходите от различните нови данъчни мерки, които влизат в сила през 2018 г.

(7) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се предвижда структурното салдо да отбележи дефицит от 0,3 % от БВП през 2017 г., което остава над средносрочната бюджетна цел. За 2018 г. на Естония се препоръчва да се придържа към средносрочната бюджетна цел. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от известно отклонение от това изискване. Като цяло Съветът е на мнение, че Естония трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира постигане на съответствие през 2018 г.

(8) Естония предприе действия, за да осигури предоставянето и достъпността на висококачествени услуги, включително социални услуги на местно равнище, като част от своята реформа на местното управление. По-специално, Естония прие Закона за административната реформа с цел да улесни създаването на жизнеспособни местни общини, които могат да финансират своите собствени дейности, да планират развитие и растеж и да предоставят качествени услуги. Тя успешно се справи с фазата на доброволно сливане на местни общини и понастоящем прилага Закона за социалните грижи. Все още не са предприети някои ключови стъпки за приключване на реформата на местното управление. Все още се преразглежда схемата за финансиране на общините. Все още са в процес на изготвяне допълнителни законодателни актове относно отговорностите и разделянето на задачите между общините и централното държавно управление. Приемането на тези предложения е от решаващо значение, за да се гарантира предоставянето на качествени обществени услуги в области като образованието, социално-възпитателната работа с младежта, здравеопазването и транспорта.

(9) Разликата в заплащането на жените и мъжете в Естония е спаднала от 28,3 % през 2014 г. на 26,9 % през 2015 г., но все още е сред най-големите в Съюза. Правителството предприема стъпки за допълнително намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете. По-специално, бе приет и се изпълнява План за благосъстоянието за периода 2016 —2023 г. за отстраняване на половата сегрегация на пазара на труда и за борба със стереотипите. Все още предстои да бъде прието изменението на Закона за равенството между половете, което да възложи на инспекциите по труда задачата да наблюдават по-отблизо равенството между половете в частния сектор. Преразглеждането на системата за родителския отпуск, което да позволи по-гъвкаво вземане на родителски отпуск, също е в процес на разглеждане. Законодателното изменение все още не е прието.

(10) В Естония неравенството в доходите е голямо. Съотношение между доходите на най-богатите 20 % от домакинствата и на най-бедните 20 % се е увеличил от 5,4 през 2012 г. на 6,2 през 2015 г. и е вече сред седемте най-големи в ЕС. Изглежда, че основният двигател е голямата дисперсия на заплатите в резултат на силния ръст на доходите сред най-квалифицираните. В абсолютни стойности равнището на доходите на най-бедните 10 % от домакинствата изостана от нарастването на средните доходи, което води до проблеми с адекватността на мрежата за социална сигурност. Важен фактор е, че обезщетенията (особено пенсиите и социалните помощи) не следват темпото на увеличение на пазарните доходи. Това доведе и до постепенното увеличаване на равнището на риска от изпадане в бедност от 15,8 % през

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от Комисията ползвайки общоприетата методика.

2010 г. до 21,6 % през 2015 г. Значителни усилия бяха положени за превръщането на данъчната система в прогресивна от 2018 г. нататък, по-специално за лицата с ниски доходи, чрез повишаване на необлагаемата база на системата за подоходното облагане на физическите лица.

(11) Разходите на предприятията в областта на научните изследвания, технологиите и иновациите през 2015 г. са се увеличили на 0,69 %, но цялостното им равнище остава под средното за Съюза равнище от 1,3 %. Делът на високотехнологичните и основани на знанието предприятия остава ограничен, а броят на новите докторанти е малък. През последните години ръстът на заплатите постоянно надвишаваше повишаването на производителността, което засегна печалбите и по този начин занижи растежа на инвестициите. Намалените инвестиции в технологичното развитие могат да доведат до това добавената стойност на износа, особено на стоките, да се увеличи по-малко от очакваното, и представлява риск за растежа на производството. Обемът на договорните научни изследвания между академичните среди и предприятията се е увеличил през 2015 г. Сътрудничеството между двата сектора остава обаче ограничено въпреки мерките, предприети от правителството. Естония подобри допълнително своята делова среда, но продължителността на производствата по несъстоятелност и процентът на събираемост за обезпечените кредитори продължават да бъдат пречки пред инвестициите. През 2016 г. започна проект за подобряване на уредбата за несъстоятелността с цел процедурата да стане по-бърза и по-ефикасна, както и за подобряването на процента на успешните заявления. Измененията на законодателната уредба обаче все още не са приети.

(12) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Естония и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(13) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да продължи да провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което предполага да поддържа средносрочната бюджетна цел през 2018 г. Да подобри адекватността на мрежата за социална сигурност. Да предприеме мерки за намаляване на разликата в заплащането между половете, по-специално чрез подобряване на прозрачността на възнагражденията и преразглеждане на системата за родителски отпуск.

2. Да насърчава частните инвестиции в научноизследователската дейност, технологиите и иновациите, включително чрез мерки за укрепване на сътрудничеството между академичните среди и предприятията.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно Националната програма за реформи на Ирландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно Програмата за стабилност на Ирландия за 2017 г.

(2017/C 261/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Ирландия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Ирландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—3 по-долу.

(3) Докладът за Ирландия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Ирландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Ирландия по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г.

(4) Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Ирландия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално, тези дисбаланси се характеризират с голям размер на външния, държавния и частния дълг (както на домакинствата, така и на нефинансовите предприятия), което прави Ирландия уязвима за неблагоприятни шокове. Банките все още се сблъскват с високо равнище на необслужваните кредити, но са добре капитализирани и въпреки че все още е ниска, тяхната рентабилност постепенно се подобрява. Цените на жилищата продължават да нарастват, а

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

предлагането остава ограничено. Дългът на нефинансовите предприятия е намалял през 2015 г., но все още е бил на по-високо равнище, отколкото в края на 2014 г. Дългът на домакинствата е намалял през 2015 г., а държавният дълг показва устойчива низходяща тенденция. Отрицателната нетна международна инвестиционна позиция на Ирландия намаляваше с бързи темпове преди 2015 г., но след това започна да се увеличава, отчасти вследствие на рязко покачване през 2015 г. При все това външната устойчивост на битовия сектор не изглежда изложена на риск. През изминалата година размерът на необслужваните кредити намаляваше, но към края на 2016 г. темпът на намаляване малко се забави. През 2015 г. цените на недвижимите имоти продължиха да нарастват, но към сегашния момент няма съществени доказателства за надценяване. През последните години бяха предприети мерки на политиката за справяне с всички посочени дисбаланси, включително в банковия сектор (подобрена регулаторна рамка, мерки за преодоляване на високото равнище на необслужваните кредити). Правителството предприе няколко подходящи мерки за разрешаване на проблема с недостатъчното предлагане на жилищния пазар, но докато се материализира техният ефект, ще е нужно време.

(5) На 13 април 2017 г. Ирландия представи националната си програма за реформи за 2017 г., а на 2 май 2017 г. — своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(6) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(7) Понастоящем спрямо Ирландия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството очаква номиналният дефицит да намалее леко до 0,4 % от БВП през 2017 г. и след това да продължи да намалява постепенно, достигайки излишък от 1,0 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит в размер на 0,5 % от БВП — се очаква да бъде постигната от 2018 г. нататък. Според програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 72,9 % през 2017 г. и да продължи да намалява, като достигне 65,2 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за подкрепа на планираните цели за дефицита от 2018 г. нататък, все още не са напълно конкретизирани.

(8) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Ирландия да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. съществува риск от съществено отклонение от препоръчаната фискална корекция общо за 2016 г. и 2017 г.

(9) През 2018 г., с оглед на фискалното си положение, и по-специално на равнището на дълга, се очаква Ирландия да продължи да се доближава до средносрочната бюджетна цел за структурен дефицит от 0,5 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([2]), който не превишава 2,4 % през 2018 г. Това съответства на годишна структурна корекция от 0,6 % от БВП. Целевият показател за разходите отразява корекция с цел да се коригира изкривяване в 10-годишния референтен темп на потенциалния растеж, породено от изключително високия ръст на растежа на реалния БВП през 2015 г. Следвайки подхода, възприет от ирландските органи в техните изчисления за бюджета за 2017 г., Комисията използва средната стойност на потенциалния растеж през 2014 г. и

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

2016 г. При непроменени политики съществува риск от известно отклонение от изискването общо за 2017 г. и 2018 г. В същото време според прогнозите през 2017 г. и 2018 г. Ирландия ще се съобрази с преходното правило за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че ще са необходими допълнителни мерки, по-специално през 2017 г., за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. С оглед на текущите условия на икономическия цикъл на Ирландия и по-големите външни рискове използването на извънредни приходи за допълнително намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП ще бъде предпазливо. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията, придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която едновременно да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Ирландия. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл в Ирландия.

(10) Въпреки че икономическото възстановяване е стабилно и през следващите години се очаква производството да нараства с устойчиви темпове, несигурността по отношение на перспективите нарасна, което създава риск за все още нестабилните публични финанси. Поради това следва да бъдат положени повече усилия с цел приходите да станат по-устойчиви на икономически колебания и негативни сътресения. За тази цел предложението за въвеждане на фонд за неблагоприятни икономически събития (Rainy-day Fund) следва да бъде насърчено и следва да се разчита в по-малка степен на силно концентрирани и несигурни източници на приходи. Балансираният състав на различните данъчни източници и разширяването на данъчната основа подобряват стабилността на данъчните постъпления в условията на икономическа нестабилност. При все това през последните години са положени ограничени усилия за разширяване на данъчната основа, а неотдавнашните данъчни мерки бяха съсредоточени върху данъчни намаления и облекчения. Все още предстои провеждането на обявената систематична оценка на разходите и ползите от намалените ставки по ДДС, които се прилагат за широк спектър от продажби. Постоянните данъци върху недвижимото имущество се считат за един от източниците на приходи, които благоприятстват растежа в най-голяма степен. Въпреки това ирландските приходи от недвижимо имущество през 2014 г. са възлизали само на 1,0 % от БВП, в сравнение със средната за Съюза стойност от 1,6 %. Постепенното индексиране на стойността на недвижимите имоти ще спомогне за постепенно изменение на местния данък върху недвижимите имоти, като се предотврати внезапно увеличение на данъчните задължения вследствие на преоценката на недвижимите имоти през 2019 г. Различията в данъчното облагане на дизела и бензина за ползвателите на пътищата са необосновани от екологична гледна точка.

(11) В миналото, всеобхватните прегледи на разходите се съсредоточаваха предимно върху намаляване на държавните разходи с цел постигане на общите фискални цели. Извършените оценки на ефективността и ефикасността на разходните програми бяха с ограничен обхват, което в крайна сметка отслаби надеждността на многогодишните разходни планове. Добре планиран преглед на разходите в съответствие с общите принципи на Еврогрупата би подобрил контрола върху разходите и би могъл да освободи ресурси за така необходимите публични инвестиции за насърчаване на растежа. Прегледът на разходите следва да се съсредоточи по-специално върху икономическата ефективност на сектора на здравеопазването. Ирландия предприе някои важни мерки, свързани с ефективността, които включват например споразумение за намаляване на разходите с фармацевтичната промишленост, система за финансово управление, електронно здравеопазване и финансиране, основано на дейности. Въпреки това би могло да бъде направено повече, например чрез укрепване на ролята на първичната медицинска помощ като начин за облекчаване на претоварените болници в Ирландия. Стъпките в посока на универсално едностепенно здравеопазване са разпокъсани и липсва цялостна визия.

(12) Насърчаването на устойчив и приобщаващ растеж, от който да се възползват всички групи в обществото, продължава да бъде предизвикателство. През април 2017 г. безработицата беше под средното равнище за Съюза от 6,4 %. Въпреки това високият брой на домакинствата с ниска степен на трудова заетост поражда опасения, че положителното въздействие на възстановяването не достига до всички хора. От 2013 г. до 2015 г., процентът от населението, живеещо в домакинства с ниска или много ниска икономическа активност, спадна с 15 %; общото равнище на безработицата през същия период намаля с 28 %. Като цяло системата за социално подпомагане е успяла да ограничи бедността и неравенството и Ирландия е предприела мерки за насърчаване на заетостта чрез постепенно намаляване на обезщетенията и допълнителните плащания. Въпреки това все още са налице пречки пред постигането на приобщаващ растеж. Несъответствията между равнището на заетост на ниско, средно и висококвалифицираните работници са сред най-високите в Съюза. В някои области възникнаха несъответствия между търсените и предлаганите умения и недостиг на умения, а възможностите за повишаване на квалификацията и за преквалификация са недостатъчни. Предизвикателствата на пазара на труда и социалните предизвикателства показват важното значение на интегрирания подход към обучението и активизирането на пазара на труда за хората, които са най-отдалечени от трудовия пазар. Освен това остава загриженост по отношение на качеството на грижите за децата, включително наличието на целодневни детски заведения. Като процент от заплатите нетните разходи за грижи за децата в Ирландия са сред най-високите в Съюза. Недостигът и цената на качествените целодневни детски заведения пречат на участието на жените на пазара на труда и възпрепятстват усилията за намаляване на бедността сред децата, която леко е намаляла, но продължава да е по-висока от средната за Съюза.

(13) Необходими са мерки за посрещане на инфраструктурните нужди, за да се насърчи устойчив и балансиран растеж. Икономическата криза доведе до промяна в състава на разходите на сектор „Държавно управление“, а именно до изместване от инвестиции към текущи разходи. Силното намаляване на държавните инвестиции в продължение на години оказа отрицателно въздействие върху качеството и адекватността на инфраструктурата. Промяната в структурата на държавните разходи засегна също така и държавната подкрепа за научноизследователската и развойна дейност с възможни последици за конкурентоспособността на МСП. Ирландия е на 25-то място в Съюза по публични инвестиции в научноизследователска и развойна дейност като процент от БВП. Най-сериозни недостатъци в инфраструктурата се наблюдават в областта на транспорта, водоснабдяването и жилищното настаняване. Търсенето на нови жилища понастоящем силно надвишава предлагането в основните градски райони на страната. В резултат на това цените на жилищата и наемите продължават бързо да нарастват, което в крайна сметка доведе до неотдавнашното голямо нарастване на изключването в областта на жилищното настаняване и бездомността. В момента няма признаци за надценяване, но ако не бъдат преодолени, ограниченията в предлагането на жилища биха могли да породят макрофинансови рискове. Наличието на последователен и навременен устройствен план би спомогнало за осигуряване на нови жилища в съответните нуждаещи се райони.

(14) В ирландската икономика се наблюдава разделение между, в голямата си част, малки и средни предприятия, които са ирландска собственост, и големи мултинационални дружества, извършващи дейност в Ирландия. Взаимовръзките между мултинационалните дружества и предприятията, които са ирландска собственост, остават ограничени. Техните експортни характеристики и профили се различават значително, а разликите в производителността им се задълбочават. Предприятията, които са ирландска собственост, имат по-слаб експортен профил от мултинационалните дружества, установени в Ирландия. Техният износ е силно концентриран по сектори и местоназначение, което ги прави по-уязвими на сътресения. Инвестициите в иновации ще насърчат производителността и потенциала за износ на ирландските предприятия в момент, когато диверсифицирането на износа и на дестинациите за износ би могло да помогне за стабилизиране на резултатите на ирландските предприятия. Публичните разходи за научноизследователска и развойна дейност все още са на ниско равнище. Пълното изпълнение на мерки за засилване на публичната научноизследователска и развойна дейност, по-специално на мерки за подкрепа на капацитета за иновации на МСП, зависи от завръщането към устойчиви инвестиции. За да бъдат стимулирани иновациите от страна на МСП, иновационните политики биха могли да бъдат пренасочени към по-преки форми на финансиране. Помощта от правителството за частната научноизследователска и развойна дейност все повече се основава на данъчни кредити за научноизследователска и развойна дейност. По-целенасочени миксове на политиката с по-пряко финансиране биха могли да отговорят по-добре на нуждите на неотдавна създадените ирландски иновационни предприятия и да доведат до използване на възможностите, произтичащи от силната инвестиционна мощ на многонационалните дружества. По този начин ще се улесни достъпът до световните вериги за създаване на стойност и ще се ускори разпространението на знания.

(15) В условия на повишена външна несигурност постигането на по-нататъшен напредък в намаляването на необслужваните кредити е от важно значение с цел да се гарантира стабилността на финансовия сектор. Въпреки постигнатия напредък високите съотношения на необслужваните кредити продължават да бъдат пречка за рентабилността на банките и за пълното икономическо възстановяване на домакинствата и предприятията. Намаляването на задлъжнялостта на домакинствата и националните предприятия продължава, но тяхната задлъжнялост продължава да бъде сред най-високите в Съюза в размер на 276,8 % от БВП (септември 2016 г.). Високият корпоративен дълг може да пречи на предприятията да вземат заеми, за да инвестират, което от своя страна също ограничава способността на банките да подобрят собствената си рентабилност.

(16) Според Централната банка на Ирландия средното съотношение на необслужваните кредити на местните ирландски банки през септември 2016 г. възлиза на 14,2 %. Това е значително над средното равнище за Съюза от 5,3 %. Необслужваните кредити на местните ирландски банки през септември 2016 г. намаляха с 12,7 милиарда евро или 32,7 % на годишна база. Темпото на преструктуриране на просрочените задължения се забави до известна степен, като оставащите дългосрочни просрочени задължения са и най-трудни за преструктуриране. Необходимо е темпът на действие да се запази: преструктурирането на просрочените задължения трябва да бъде устойчиво в дългосрочен план и трябва да се разгледат различни форми на намаляване на дълга. До края на септември 2016 г. са били просрочени 14 % от ипотечните кредити, а просрочените с над две години ипотечни кредити представляват около 70 % от общите баланси на ипотечните кредити с просрочване над 90 дни. Търговските кредити за недвижими имоти, държани от местни банки, и кредитите за предприятията също продължават да будят безпокойство със съотношения на необслужваните кредити от съответно 32,6 % и 11,8 % през септември 2016 г. Използването на механизми за неплатежоспособност на физически лица, несъстоятелност, съдебна защита за предприятия в затруднено положение (examinership) и извънсъдебни механизми, предназначени да възстановят жизнеспособността на домакинствата и предприятията, продължава да е на ниско равнище и трябва да се насърчи. След няколко забавяния се очаква централният кредитен регистър да влезе в последната фаза от своето изпълнение. Неговото финализиране следва да представлява приоритет, тъй като той ще служи като основа за подходяща оценка на кредитния риск на кредитополучателите и ще гарантира предпазливо отпускане на кредити в бъдеще.

(17) Законът за регулиране на юридическите услуги от 2015 г. (Закона от 2015 г.) започна да се прилага към края на 2016 г. Пълното прилагане на Закона от 2015 г. ще играе решаваща роля в усилията на Ирландия за увеличаване на конкуренцията в сектора, тъй като той ще позволи на адвокатите пряк достъп до професията, както и създаването на

корпоративни групи от мултидисциплинарни практики и прилагането в Ирландия на алтернативни бизнес модели, използвани в други държави членки. Независимите правни услуги представляват производствен разход за всички сектори на икономиката и тяхната цена оказва влияние върху конкурентоспособността на Ирландия. Поради това е изключително важно с прилагането на Закона от 2015 г., след провеждането на обществени консултации, да бъдат въведени разпоредби за подобряване на конкуренцията и намаляване на разходите или такива разпоредби да бъдат включени в наредби на Органа за регулиране на правните услуги, така че да се увеличи конкуренцията и да се намалят разходите.

(18) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Ирландия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Ирландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Ирландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза, чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки, направени по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия през 2017 г. и 2018 г. да предприеме следните действия:

1. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Да използва евентуалните извънредните приходи, произтичащи от благоприятните икономически и финансови условия, в т.ч. постъпленията от продажбата на активи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да ограничи обхвата и броя на данъчните разходи и да разшири данъчната основа.

2. Да насочва по-ефективно правителствените разходи чрез приоритизиране на публичните инвестиции в транспорт, водоснабдяване и иновации, по-специално в подкрепа на МСП. Да подобри социалната инфраструктура, включително осигуряването на социални жилища и целодневни детски грижи; да гарантира интегриран пакет от политики за активизиране с цел увеличаване на перспективите за заетост на нискоквалифицираните работници и да предприеме мерки за справяне с ниския интензитет на икономическа активност сред домакинствата.

3. Да насърчи непрекъснато и по-трайно намаляване на необслужваните кредити чрез стратегии за тяхното преструктуриране, които включват отписвания за жизнеспособни предприятия и домакинства, със специален акцент върху уреждането на просрочени задължения в дългосрочен план.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Испания за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2017 г.

(2017/C 261/08)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който се посочва, че Испания е една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тесните взаимовръзки между икономиките в икономическия и паричен съюз, Испания следва да гарантира цялостното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—3 по-долу.

(3) Докладът за Испания за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Испания в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Испания по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Испания съществуват макроикономически

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

дисбаланси от трансгранично значение. По-специално излишъците по текущата сметка водят до намаляване на нетните външни задължения на Испания, които обаче остават значителни и излагат страната на риск при промени в пазарните нагласи. Дългът на частния сектор намаля значително, особено за предприятията, но дългът на домакинствата остава висок. Икономическият растеж се превърна в основна движеща сила за намаляване на дълга, но сериозни рискове продължават да са налице за фискалната устойчивост в средносрочен план. От решаващо значение е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за испанската икономика вследствие на дисбалансите и — предвид нейния мащаб и трансгранично значение — за целия икономически и паричен съюз. Финансовият сектор продължава да демонстрира висока степен на стабилност, подпомаган от продължаващото му преструктуриране, ниските разходи за финансиране и икономическото възстановяване. През последните години създаването на нови работни места бе интензивно и безработицата намаля с бързи темпове, но продължава да бъде много висока. Реформите на пазара на труда и задържането на нарастването на заплатите са важна движеща сила за засиленото създаване на работни места и повишаването на конкурентоспособността в последните години.

(4) Испания представи националната си програма за реформи за 2017 г. на 28 април 2017 г., а програмата си за стабилност за 2017 г. — на 29 април 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) По отношение на Испания понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. Испания планира да коригира прекомерния дефицит до 2018 г. в съответствие с решението на Съвета от 8 август 2016 г. за отправяне на предизвестие към Испания за предприемане на мерки за намаляването на дефицита, преценено за необходимо с цел справяне със ситуацията на прекомерен дефицит („решение на Съвета от 8 август 2016 г.“). Номиналният дефицит се очаква да продължи да намалява до 0,5 % от БВП през 2020 г. В прогнозите за разходите в програмата за стабилност за 2017 г. се отчита материализирането на условни задължения, свързани с магистралите и финансовия сектор, възлизащи на близо 0,4 % и 0,2 % от БВП съответно през 2017 и 2018 г. Не се планира средносрочната бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение да бъде постигната в рамките на срока на програмата за стабилност за 2017 г. Преизчисленото структурно салдо ([2]) се очаква да достигне - 1,9 % от БВП през 2020 г. В програмата за стабилност за 2017 г. се предвижда съотношението на държавния дълг към БВП да намалее до 98,8 % през 2017 г., 97,6 % през 2018 г. и 92,5 % през 2020 г. Макроикономическите допускания в програмата за стабилност за 2017 г. са реалистични до 2018 г. и преминават в леко оптимистични след това. Като цяло планираното постигане на целите ще продължи да зависи от силните икономически перспективи, които обаче са изложени на рискове. Други рискове за постигането на бюджетните цели са свързани с несигурността относно въздействието на наскоро въведените данъчни мерки. Освен това, като се вземе предвид предполагаемото материализиране на условни задължения (които не са включени в прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г.), програмата за стабилност за 2017 г. се основава на значително по-голямо ограничаване на разходите от заложеното в прогнозата на Комисията през 2017 и 2018 г. Накрая мерките, необходими за подкрепа на планираните цели за дефицита за 2018 г., все още не са конкретизирани.

(7) На 8 август 2016 г. Съветът поиска от Испания да преодолее съществуващия прекомерен дефицит до 2018 г., и по-специално да намали дефицита по консолидирания държавен бюджет до 4,6 % от БВП през 2016 г., 3,1 % от БВП през 2017 г. и 2,2 % от БВП през 2018 г. Въз основа на актуализираната прогноза на Комисията от пролетта на 2016 г. подобрението в салдото по консолидирания държавен бюджет съответства на влошаване на структурното салдо с 0,4 % от БВП през 2016 г. и на подобрение с 0,5 % от БВП през 2017 и 2018 г. Испания постигна номинален дефицит от 4,5 % от БВП през 2016 г., което е под целта, заложена в решението на Съвета от 8 август 2016 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се предвижда номиналният дефицит да намалее до 3,2 % от БВП през 2017 г. и допълнително да намалее до 2,6 % от БВП през 2018 г. при непроменени политики, което е съответно с

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

0,1 % и с 0,4 % от БВП над целите за номиналния дефицит в програмата за стабилност за 2017 г. и целите, определени от Съвета. За разлика от програмата за стабилност за 2017 г., прогнозата не съдържа допускане за материализирането на горепосочените условни задължения. Съвкупната структурна корекция през периода 2016—2017 г. се очаква да бъде постигната, а през 2018 г. при непроменени политики се очаква структурната корекция да бъде под равнището, поискано в решението на Съвета от 8 август 2016 г. Освен това през август 2016 г. Съветът поиска Испания да предприеме мерки за подобряване на фискалната рамка, но в програмата за стабилност за 2017 г. не се докладва за планове за засилване на приноса на правилото за разходите в Закона за стабилността за устойчивостта на публичните финанси. Като цяло Съветът е на мнение, че ще са необходими допълнителни мерки, по-специално през 2018 г., за да бъдат спазени разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, и по-конкретно условията в решението на Съвета от 8 август 2016 г.

(8) Испания все още не разполага с ясна и последователна рамка на политиката в областта на обществените поръчки, с която да се гарантират спазване на законодателството, високо ниво на конкуренция и икономическа ефективност, по-специално чрез ефективни предварителни и последващи механизми за контрол, по-голяма прозрачност и координация между възлагащите органи и организации на всички равнища на управление. През 2017 г. правителството представи някои мерки, които ще подобрят системата за надзор на обществените поръчки, и понастоящем се очаква те да бъдат приети от парламента.

(9) Испания отбеляза напредък в борбата с корупцията, по-специално по отношение на прозрачността на вземане на решения на административно равнище, по-специално въвеждането на законодателство относно прозрачността на финансирането на партиите, разкриването на информация за имуществения статут и конфликтите на интереси. Сега вече акцентът се измества към прилагането на тези мерки. Въпреки рязкото увеличаване на разследванията за корупция обаче, включващи случаи на местно и регионално равнище, не са разработени специални превантивни стратегии, за да се намалят рисковете от корупция на тези равнища на управление и не е налице обща стратегия за предотвратяване на корупцията на различните равнища на държавно управление. По отношение на други недостатъци, като пропуските в законодателството за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, степента на независимост на неотдавна създадената Служба за контрол на конфликти на интереси и липсата на регулиране на лобирането, все още не са предприети последващи мерки. Друг проблем представлява дългата продължителност на съдебните процедури във връзка с разглеждането на дела за корупция. Наказателнопроцесуалният закон беше изменен през 2015 г., за да се ограничи времето за провеждане на разследванията и да се намалят ненужните забавяния в наказателните производства. Тази промяна обаче би могла да доведе до увеличаване на риска от това процесуалните срокове да не са достатъчни за разглеждане на сложни дела за корупция, ако разпоредбите, предоставящи възможност за удължаване на срока, се окажат рестриктивни.

(10) Въпреки стандартната ставка на ДДС, която съответства на средната за Съюза, и малката и продължаваща да намалява разлика между потенциалните и действителните приходи от ДДС, приходите от ДДС на Испания са сравнително ниски. Това се дължи главно на широко прилаганото от Испания освобождаване от данъци и на прилагането на намалени данъчни ставки за редица продукти и услуги. В резултат на това Испания регистрира най-голямата разлика в политиката в Съюза през 2014 г. (59 % спрямо средна стойност за Съюза от около 44 %). Аналогично, приходите на Испания от свързани с околната среда данъци са сред най-ниските в Съюза въпреки някои мерки, предприети през последните години, главно в енергийния сектор. Облагането на замърсяването и използването на ресурсите може да генерира по-високи приходи и да донесе съществени социални и екологични ползи. Също така е налице нормативна дисперсия, която води до разнороден подход към определени екологични данъци на регионално равнище. По отношение на разходите правителството възложи на AIReF — независимата фискална институция на Испания, да извърши преглед на разходите на всички равнища на държавно управление. Този преглед може да допринесе за определяне на областите, в които разходните нужди могат да бъдат посрещнати с по-ефективно използване на ресурсите.

(11) През последните години създаването на работни места се засили, подкрепяно от реформите на пазара на труда и от задържането на нарастването на заплатите. Безработицата намалява с бързи темпове, но продължава да е на едно от най-високите равнища в Съюза, по-специално сред младите и нискоквалифицираните хора, което крие риск от загуба на интерес в трудовия пазар. Почти половината от безработните лица са били без работа в продължение на повече от една година. Испания предприема мерки в подкрепа на младите хора, по-специално чрез разширяване на критериите за допустимост на схемата за гаранция за младежта ([1]) и засилване на индивидуалната подкрепа за дълготрайно безработните лица. Ефективността на тези мерки зависи от работата на регионалните публични служби по заетостта. Съществуват възможности за засилване на тяхното сътрудничество със социалните служби, така че да се подобри предоставянето на широкообхватни услуги за търсещите работа лица, и по-специално дълготрайно безработните лица и бенефициерите по схеми за гарантиране на доходите. В същото време сътрудничеството на публичните служби по заетостта с работодателите би могло да бъде засилено, по-специално чрез увеличаване на дела на свободните работни места, предлагани от службите по заетостта.

(12) Испания има едно от най-високите равнища на временна заетост в Съюза и голяма част от срочните договори са с много кратка продължителност. Равнищата на преход от срочни към постоянни договори са много ниски в сравнение със средните стойности за Съюза. Широко разпространеното използване на срочни договори води до по-слаб ръст на производителността (включително вследствие на по-малкото възможности за обучение в процеса на работа), влошени

([1]) Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ C 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

условия на труд и повишен риск от бедност. Неотдавнашните реформи на пазара на труда имаха слабо положително въздействие за намаляване на сегментацията между постоянните и срочните договори, а продължаващото засилване на трудовите инспекции дава положителни резултати в борбата със злоупотребата със срочни договори. При все това някои от характеристиките на испанския пазар на труда все още може да пречат на наемането на постоянни трудови договори, в това число несигурността при правни спорове вследствие на уволнение заедно със сравнително високите обезщетения при прекратяване на трудовите правоотношения за работниците на постоянни договори. Освен това системата от стимули за наемане на работа продължава да бъде фрагментирана и тя не е насочена по ефективен начин към насърчаване на безсрочните трудови правоотношения. Въпреки че наскоро беше създадена работна група по въпросите на качеството на заетостта, Испания все още не е разработила цялостен план за борба със сегментацията на пазара на труда в съответствие със споразумението от 2014 г. между правителството и социалните партньори.

(13) Продължават да са налице различия в условията за допустимост по схемите за гарантиране на доходите и във връзката между активизирането и защитата във всички региони и схеми. Някои уязвими групи не са обхванати от механизмите за гарантиране на доходите. Ограничената ефективност на схемите се обяснява отчасти с големи разлики в степента на адекватност и в условията на достъп до регионалните схеми за минимални доходи, както и с фрагментацията на националната система на обезщетения в множество схеми, насочени към различни категории лица, търсещи работа, които се управляват от различни администрации. Тази фрагментация води до разлики в подкрепата за нуждаещите се и пречи на предоставянето на интегрирани модели. В отговор на многобройните предизвикателства провеждащо се в момента проучване има за цел да оцени ефективността на националните и регионалните схеми за подпомагане на доходите. Насочването на семейните помощи е неадекватно. Нещо повече, ако се вземе предвид ефектът на данъчните кредити, данъчно-осигурителната система като цяло е леко регресивна. Освен това използването на детски грижи се увеличава значително с нарастването на семейните доходи, което показва, че са налице пречки за достъпа на родители с ниски доходи. Предоставянето на услуги за дългосрочни грижи се подобрява, но то е различно за отделните региони и текущите нужди все още не са посрещнати.

(14) Слабите образователни резултати влияят отрицателно върху дългосрочния потенциал за ръст на производителността в Испания. Въпреки значителните подобрения през последните години процентът на преждевременно напускане на училище продължава да бъде сред най-високите в Съюза. Налице са големи регионални различия по отношение на преждевременното напускане на училище и резултатите на учениците, по-специално при основните умения. Обучението на учителите и индивидуалната подкрепа за учащите се са сред факторите за успешно училищно образование в добре представящите се региони. Испания е на второ място в Съюза по процент на повтаряне на класове, което увеличава риска от преждевременно напускане на училище, води до намаляване на перспективите за завършване на образование и влияе отрицателно върху образователните разходи. Пригодността за заетост на завършилите висше образование остава сравнително ниска. Намалената мобилност на студентите и университетските преподаватели, ограничените възможности за стажове, липсата на стимули и липсата на гъвкавост в управлението на университетите продължават да пречат на сътрудничеството с бизнеса в областта на образованието и научните изследвания.

(15) За да подобрят производителността и конкурентоспособността, Испания би извлякла ползи, ако допълнително насърчи научноизследователската дейност и иновациите. Резултатите в областта на иновациите обаче се влошават и понастоящем са на по-ниско равнище, отколкото през 2007 г., а разликата със средната стойност за Съюза нараства във времето. Слабите резултати в областта на иновациите са съпроводени с намаляващи разходи на частния сектор за НИРД и са признак за слабости в рамката за управление на научните изследвания и иновациите. В началото на 2017 г. започна да функционира Държавната агенция за научни изследвания, която отговаря за управлението на финансирането на научни изследвания и иновации от централното правителство. До този момент не е налице систематично многогодишно планиране на бюджетите за програмите за подпомагане. Освен това ефективността на програмите за подпомагане не се оценява систематично с цел да бъдат подобрени тяхното изработване и прилагане. Поради липсата на стимули и гъвкавост в управлението на университетите публично-частното сътрудничество също продължава да бъде слабо, а мобилността на изследователите между публичния и частния сектор е ниска. Координацията между различните управленски равнища не е оптимална и в резултат на това националните и регионалните политики не функционират в пълна синергия.

(16) Испанските малки предприятия имат тенденцията да демонстрират значително по-ниска производителност от подобни предприятия в други големи държави членки. Като се има предвид широкото разпространение на малки предприятия в Испания, това се отразява съществено върху производителността на икономиката като цяло. Следователно премахването на пречките пред учредяването, дейността и растежа на предприятията би довело до увеличаване на инвестициите и производителността. През последните години испанското правителство прие редица мерки, насочени към улесняване на създаването на предприятия и техния растеж. Консолидирането и пълното прилагане на тези реформи е от съществено значение, за да имат те пълноценен ефект. Законът за единството на пазара, приет през 2013 г., допринесе за справянето с проблема с допълнителните разходи за предприемачите, произтичащи от значителните различия и дублирането в регулирането на стопанската дейност в различните региони. Все по-голямото използване от предприятията на механизма за жалби, предвиден в този закон, за търсене на правна защита във връзка с пречки пред достъпа до пазара е признак за евентуална необходимост от допълнително опростяване на процедурите за лицензиране. Координацията между съответните публични администрации, включително на секторно равнище, изисква повече усилия. Това е от ключово значение, за да се гарантира, че

съществуващото и бъдещото законодателство на всички равнища предвиждат ефективни мерки за премахване на излишните бариери пред навлизането на пазара, включително за нови бизнес модели в икономиката на сътрудничеството. В търговията на дребно двойните разрешения за обекти за търговия на дребно продължават да ограничават излишно навлизането на пазара. Изискванията за достъп до пазара, предвидени в регионалното законодателство за услугите за превозни средства с шофьор и краткосрочно настаняване под наем, биха могли да възпрепятстват излишно балансираното развитие на икономиката на споделянето. През първите месеци на 2017 г. Испания предприе мерки за подобряване на прилагането на Закона за единството на пазара, като примери за това са приетият неотдавна наръчник за неговото прилагане и публикуваният каталог на добрите и лошите практики по прилагането.

(17) Регламентирането на професионалните услуги продължава да бъде сравнително рестриктивно. Протекционистични права (запазени дейности) се предоставят избирателно в полза на определени доставчици на услуги, като се изключват други участници, притежаващи съответни сходни квалификации. В голям брой професии съществува задължително изискване за членство в професионално сдружение. Нивото на рестриктивност в Испания е по-високо в сравнение със среднопретегленото за Съюза за строителните инженери, архитектите и екскурзоводите. То е по-ниско от средното за Съюза за представителите по патентноправни въпроси и адвокатите, въпреки че достъпът до адвокатската професия е предмет на повече ограничения, отколкото за всяка друга професия в Испания. Законопроектът за професионалните услуги предвижда, наред с другото, рационализиране на членството в професионално сдружение, но той все още не е приет. В рамките на реформата се предвиждат също така по-голяма прозрачност и отчетност на професионалните организации, „отваряне“ на неоснователно запазени дейности и гарантиране на единството на пазара по отношение на достъпа до професионални услуги и тяхното упражняване в Испания.

(18) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Испания, който беше публикуван в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и последващите действия по препоръките, отправени към Испания през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Испания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Испания да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да гарантира спазване на решението на Съвета от 8 август 2016 г., в това число мерки за укрепване на фискалната рамка и рамката за обществените поръчки. Да предприеме цялостен преглед на разходите с цел да се определят възможни области за подобряване на ефективността на разходите.

2. Да засили координацията между регионалните служби по заетостта, социалните служби и работодателите да отговарят по-добре на нуждите на търсещите работа и работодателите. Да предприеме мерки за насърчаване на наемането на безсрочни трудови договори. Да предприеме мерки за преодоляване на регионалните различия и разпокъсаността в схемите за гарантиране на доходите и да подобри подпомагането за семействата, включително достъпа до качествени грижи за деца. Да повиши значението на висшето образование на пазара на труда. Да предприеме мерки по отношение на регионалните различия в образователните резултати, по-специално чрез засилване на обучението на учителите и индивидуалната подкрепа за учащите се.

3. Да осигури подходящи устойчиви инвестиции в научни изследвания и иновации и да укрепи управлението им на различните равнища на държавно управление. Да гарантира цялостното и своевременно прилагане на Закона за единството на пазара по отношение на съществуващото и бъдещото законодателство.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Франция за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за 2017 г.

(2017/C 261/09)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Франция ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Франция следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—4 по-долу.

(3) Докладът за Франция за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Франция в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, отправени към Франция през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че във Франция са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. В частност, Франция се характеризира с ниска конкурентоспособност и голям и увеличаващ се държавен дълг в контекста на нисък ръст на производителността. Особено съществена е необходимостта от действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за френската икономика и — предвид нейния мащаб и трансгранично значение — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 28 април 2017 г. Франция представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Франция понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира да коригира прекомерния дефицит до 2017 г. в съответствие с препоръката на Съвета от 10 март 2015 г. съгласно процедурата при прекомерен дефицит, с номинален дефицит от 2,8 % от БВП. Номиналният дефицит се очаква да продължи да намалява до 1,3 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,4 % от БВП — се очаква да бъде постигната до 2019 г. Преизчисленото ([2]) структурно салдо обаче се очаква да достигне - 1,2 % от БВП през 2020 г. и следователно средносрочната цел няма да бъде постигната в рамките на програмния период. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 95,9 % от БВП през 2018 г. и до 93,1 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита от 2018 г. нататък все още не са достатъчно конкретни.

(7) На 10 март 2015 г. Съветът препоръча на Франция да сложи край на прекомерния дефицит до 2017 г. и да постигне дефицит на консолидирания държавен бюджет в размер на 2,8 % от БВП, което съответства на подобрение на структурното салдо с 0,9 % от БВП през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква номиналният дефицит да достигне 3,0 % от БВП през 2017 г. в съответствие със заложената в Договора референтна стойност, но над целта, препоръчана от Съвета. За 2018 г., при непроменена политика, се очаква номиналният дефицит да достигне 3,2 % от БВП, което е над заложената в Договора референтна стойност и сигнализира за рискове за трайното коригиране на прекомерния дефицит. Освен това препоръчаната фискална корекция не се очаква да бъде реализирана през периода, обхванат от процедурата при прекомерен дефицит, тъй като прилаганата от Франция стратегия за консолидиране разчита основно на подобряване на цикличните условия и поддържане на среда с ниски лихвени проценти, които са извън контрола на органите.

(8) За 2018 г., ако в крайна сметка бъде постигната навременна и трайна корекция, за Франция ще се прилага превантивната част на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. С оглед на фискалното положение на Франция и по-конкретно нейното равнище на дълга, се очаква страната да се приспособи по-пълно към средносрочната си бюджетна цел за структурен дефицит от 0,4 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([3]), който не превишава 1,2 % през 2018 г. Това съответства на годишна структурна корекция от 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Също така съществува риск Франция да не се съобрази с преходното правило за дълга през 2018 г., тъй като се предвижда структурното салдо да се влоши с 0,5 % от БВП, за разлика от минималната линейна структурна корекция от 0,4 % от БВП. Като цяло Съветът е на мнение, че Франция трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2017 г., и че от 2018 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методика.

([3]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Франция. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл във Франция.

(9) Съотношението между публичните разходи и БВП във Франция е едно от най-високите в Съюза. Съотношението на разходите се очаква да достигне 56,2 % от БВП през 2017 г., което е с 9,7 процентни пункта повече отколкото в Съюза. Франция е следвала стратегия за консолидация, основана на разходите, като е разчитала главно на намаляването на лихвените проценти и съкращаването на публичните инвестиции. Въпреки това малко вероятно е ниските лихвени проценти да се запазят в средносрочен план, а намаляването на продуктивните публични инвестиции би могло да навреди на бъдещия икономически потенциал. За разлика от това, при прегледите на разходите са идентифицирани редица възможности за подобряване на ефективността, които изобщо не са били използвани. При прегледите на разходите е установена само малка част (по-малко от 2 %) от общата сума на планираните икономии на разходи в размер на 50 милиарда евро за периода 2015—2017 г. Независимо от това, само част от тях са довели до предприемане на действителни мерки в бюджета за 2016 г., а мерките в Закона за бюджета за 2017 г. се основават на икономиите, вече установени в рамките на прегледа на разходите от 2015 г. Икономиите, произтичащи от прегледите на разходите, биха могли да нараснат значително чрез разширяване на областите на разходи, обхванати от прегледа, както и чрез прилагане на многогодишна стратегия, чрез която всички установени икономии да се превърнат в конкретни бюджетни мерки.

(10) Високите социалноосигурителни вноски в съчетание с високото равнище на данъците върху дружествата могат да обезкуражат частните инвестиции и да възпрепятстват растежа на дружествата и новите назначения. Продължи изпълнението на мерки на политиката за намаляване на разходите за труд със стартирането през април 2016 г. на втората фаза на намаленията на социалноосигурителните вноски за сметка на работодателите, планирани в рамките на Пакта за отговорност и солидарност. Освен това през 2017 г. правителството увеличи данъчния кредит за конкурентоспособност и заетост (CICE) от 6 % на 7 %. Тези мерки за намаляване на данъчната тежест върху труда подобриха конкурентоспособността на Франция от 2013 г. насам, но натрупаните загуби от минали години все още не са възстановени. През 2015 г. при средната работна заплата Франция е била с най-високи социално-осигурителни вноски на работодателите в Съюза като дял от общите разходи за труд, заплащани от работодателя, въпреки че има тенденция към намаляване. Неотдавнашните оценки на тези мерки подчертаха тяхното положително въздействие върху заетостта и маржовете на печалба на дружествата, но има необходимост от по-задълбочени анализи, за да се оцени напълно тяхното въздействие върху заплатите, инвестициите, заетостта и печалбите на дружествата. Неотдавнашните оценки показват също, че консолидирането на схемите за намаляване на разходите за труд и трансформирането им в постоянни намаления на социалноосигурителните вноски биха оптимизирали въздействието им върху заетостта и инвестициите.

(11) Към 1 юли 2016 г. действителната средна ставка на корпоративния данък е 38,4 %, което е най-високата ставка в Съюза, като другите данъци върху производството също са особено високи. Франция обаче е приела мерки за намаляване на законоустановената ставка на корпоративния подоходен данък на 28 % през 2020 г. В същото време данъчната тежест върху потреблението продължава да е по-лека отколкото в други държави членки. През 2014 г. Франция заема 27-мо място в Съюза по данъчни приходи от потребление като процент от общото данъчно облагане. Системата на ДДС се характеризира със средно ниво на стандартната ставка и ниски намалени данъчни ставки, които се прилагат към широка основа. Сложността на данъчната система може да се окаже пречка пред добре функциониращата стопанска среда. Във Франция данъчната тежест е висока и се съчетава с редица данъчни облекчения, намалени данъчни ставки и множество данъчни схеми, които водят до увеличаване на разходите за привеждане в съответствие и до несигурност, особено за предприятията. Общите данъчни разходи са значителни във Франция — над 3 % от БВП. Административните разходи за събиране на данъците от данъчните органи също са високи, като превишават средното за Съюза равнище.

(12) През 2016 г. безработицата намаля до 10,1 %. Безработицата е по-висока сред младите хора, лицата с ниска квалификация и тези, които не са родени в Съюза. Текущите реформи в управлението са от основно значение за съобразяване на възможностите за обучение с перспективите за заетост и икономическите нужди. Успоредно с това търсещите работа, по-слабо квалифицираните работници и служителите в МСП са изправени пред трайни затруднения при достъпа до обучения. Гарантирането на тяхното участие и адекватността на предоставяните обучения може да изискват засилване на съществуващите мерки и преразпределяне на ресурсите. Младите хора и сред тях тези с най-ниска квалификация все още срещат трудности при навлизането на пазара на труда. В този контекст мерките, предприети в подкрепа на стажовете, доведоха до положителни резултати до момента. Но предоставяното първоначално професионално образование и обучение, по-специално в училищата и в някои третични сектори, не е

достатъчно свързано с възможностите за заетост. Освен това учениците с неравностоен социален произход по-често биват пренасочвани към първоначално професионално образование, което също така се характеризира с по-голям дял на преждевременно отпадналите ученици и с това допринася за високите образователни неравенства. Въздействието на социално-икономическия статус върху постиженията на учениците е най-високото в ОИСР.

(13) През 2016 г. само 54,5 % от хората в трудоспособна възраст, родени извън ЕС, са били заети. Равнището на заетост сред жените, родени извън ЕС (45,4 %), е било сред най-ниските в ЕС. Разликата в заетостта между лицата, родени извън ЕС, и лицата, родени във Франция, се е увеличила на 17,5 процентни пункта през 2016 г. (23,7 процентни пункта при жените). Слабите резултати на хората, родени извън ЕС, дърпа надолу общото равнище на заетост и представлява хронично ниско използване на работната ръка. Второто поколение имигранти се сблъскват със слаба заетост и по причини, които не са свързани с разликите във възрастта, образованието и квалификацията. Освен това различията в образователните резултати са устойчиви, като второто поколение имигранти наваксват изоставането едва отчасти. В отговор на това предизвикателство е необходима всеобхватна стратегия, включваща по-специално специфични мерки за повишаване на езиковите умения, обучение, квалифициране и обучение, професионални консултации и други целенасочени активни политики на пазара на труда. Ефективният достъп до услуги е от ключово значение за насърчаване на участието на пазара на труда и представлява действие срещу дискриминационните практики, засягащи наемането на лица, родени извън ЕС, и второ поколение имигранти.

(14) От 2013 г. насам минималната работна заплата във Франция следва своите правила за индексиране. В контекста на ниска инфлация и бавен растеж на заплатите, нейният темп на растеж е по-слаб от референтните заплати. Въпреки че минималната работна заплата е висока в сравнение със средната работна заплата, разходите за труд при минималната работна заплата са били намалени чрез освобождаване от социални осигуровки. Увеличенията на минималната работна заплата водят до увеличения на заплатите за повечето категории работници и до риск, създаващ натиск за повишаване на трудовото възнаграждение. Въпреки че индексирането на минималната работна заплата е важно, за да се запази покупателната способност на работниците, сегашният механизъм за индексиране може да доведе до отлагане на необходимото общо адаптиране на заплатите. Освен това в настоящата ситуация на висока безработица съществува риск, че разходите за труд при минимална работна заплата затрудняват наемането на нискоквалифицирани работници. Групата от независими експерти ежегодно оценява минималната работна заплата във Франция и представя незадължителни становища относно нейното развитие. До момента тези становища относно конкретни увеличения винаги са били спазвани и играят важна роля за осъществяването на контрол върху такива конкретни увеличения.

(15) Със закона от август 2016 г. относно труда, социалния диалог и начините за професионално развитие, Франция въведе мерки, насочени към подобряване на способността на дружествата да се адаптират към икономическите цикли, както и към намаляване на сегментацията. Законът уточнява правилата за уволненията по икономически причини, разширява обхвата на повечето споразумения на ниво предприятие, увеличава ефективността на колективното договаряне. Трайно високите равнища на безработица оказват натиск върху устойчивостта на системата за обезщетения при безработица. В това отношение през март 2017 г. социалните партньори постигнаха споразумение относно нова, одобрена от правителството, спогодба за обезщетения при безработица с цел намаляване на годишния дефицит с 1,2 милиарда евро.

(16) Въпреки че Франция е подобрила своите общи регулаторни резултати, стопанската среда продължава да бъде на средно ниво в сравнение с големите конкуренти. По-специално, въпреки непрекъснатите усилия за опростяване, предприятията все още са изправени пред голяма регулаторна тежест и бързо променящо се законодателство. Това е една от основните пречки за частните инвестиции. С програмата за опростяване Франция е предприела стъпки за намаляване на бюрократичните процедури за предприятията, но една пета от мерките, приети преди 2016 г., до май 2017 г. все още не са изпълнени. Едновременно с това праговите ефекти ще продължат да оказват влияние върху развитието на предприятията с последици за техните икономически и пазарни показатели. Нарасналите социални и данъчни задължения, приложими за предприятията с над определен брой работници, могат да ги обезсърчат да разширяват дейността си до размер, който би им позволил да изнасят и да правят иновации. Тези прагови ефекти могат на свой ред да влияят върху производителността, конкурентоспособността и интернационализацията на предприятията. Всъщност според емпирични данни праговете от 10 и 50 служители са особено скъпоструващи за работодателите, а френската икономика се характеризира с непропорционално нисък дял от дружества над тези прагове, което предполага връзка между двете явления.

(17) Конкуренцията в сферата на услугите се е подобрила в редица сектори, но някои икономически важни сектори, като например счетоводството, архитектурата, полагането на грижи по домовете, хотелиерството и ресторантьорството, таксиметровите услуги и отдаването под наем на автомобили, все още се характеризират с ниско равнище на конкуренция и/или регулаторни пречки. При тези услуги все още съществуват пречки, и по-специално прекомерни регулаторни изисквания, които обезсърчават навлизането на пазари или ограничават ефективната конкуренция. Намаляването на тези пречки може да даде възможност на съществуващите дружества или на нови такива да се възползват от новите технологични и цифрови постижения, да повишат своята конкурентоспособност и/или да

навлязат на пазарите, а това ще доведе и до ползи за потребителите чрез по-ниски цени и по-високо качество на услугите. За тази цел, като част от пакета от мерки за преодоляване на пречките на пазарите на услуги, през януари 2017 г. Комисията започна процес на взаимна оценка, като прикани държавите членки да извършат оценка на съответните пречки, които имат, за ограничаването на достъпа до някои професии.

(18) Иновациите във Франция не съответстват на постиженията на европейските лидери в областта на иновациите. Запазва се високата степен на сложност и цялостната координация продължава да представлява предизвикателство. Несъответствието между размера на предоставената публична подкрепа и средните резултати на Франция в областта на иновациите повдига въпроси относно ефективността на публичните механизми за подкрепа. По-специално, сътрудничеството между публичните научноизследователски организации и предприятията не е оптимално и влияе отрицателно върху икономическите резултати на системата за иновации.

(19) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Франция и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Франция през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика във Франция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Франция да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да гарантира спазване на препоръката на Съвета от 10 март 2015 г. съгласно процедурата при прекомерен дефицит. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Франция. Да направи всеобхватен преглед на разходните позиции с цел да се повиши ефективността и това да доведе до икономии на разходите.

2. Да консолидира мерките за намаляване на разходите за труд, за да се увеличи максимално тяхната ефективност по неутрален за бюджета начин и за да се засили тяхното въздействие върху заетостта и инвестициите. Да разшири данъчната основа и да предприеме по-нататъшни действия за изпълнение на планираното намаляване на законоустановената ставка на корпоративния подоходен данък.

3. Да подобри достъпа до пазара на труда за търсещите работа, особено за нискоквалифицираните работници и хората с мигрантски произход, включително чрез преразглеждане на системата за професионално образование и обучение. Да гарантира, че промените в минималната работна заплата са съгласувани със създаването на работни места и конкурентоспособността.

4. Да намали допълнително регулаторната тежест за предприятията, включително чрез осъществяване на програмата за опростяване. Да продължи да премахва пречките пред конкуренцията в сектора на услугите, включително услугите за предприятията и регулираните професии. Да опрости и подобри ефикасността на публичните схеми за подкрепа на иновациите.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Хърватия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2017 г.

(2017/C 261/10)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Хърватия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед.

(2) Докладът за Хърватия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Хърватия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Хърватия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Хърватия са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално през 2016 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП започна да намалява, но държавният дълг е изложен на валутен риск и рисковете за фискалната устойчивост продължават да бъдат високи в средносрочен план. Дългът на частния сектор намалява, но продължава да бъде на високо равнище, особено в корпоративния сектор, и е силно изложен на валутен риск. Финансовият сектор има за задача да спомогне за възстановяването, но той продължава да бъде изложен на породен от валутата кредитен риск и съотношението на необслужваните кредити продължава да е високо. Коефициентът на безработицата намалява с бързи темпове в резултат на умерения темп на създаване на нови работни места и намаляването на работната сила. Накрая, тромавата бизнес среда възпира продуктивните инвестиции и ръста на производителността.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

(3) На 27 април 2017 г. Хърватия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(5) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит спрямо Хърватия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо до - 0,8 % от БВП през 2016 г. и после до 0,5 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел в размер на - 1,75 % от БВП в структурно изражение беше изпълнена с широк марж през 2016 г. и (преизчисленото ([2])) структурно салдо се очаква да бъде на равнището на средносрочната бюджетна цел през 2017 и 2018 г., но без марж. Прогнозата е след това то отново леко да се повиши. Според програма за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да продължи да намалява до 72,1 % до 2020 г., след като достигна своята пикова стойност от 86,7 % от БВП през 2015 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е оптимистичен, по-специално предвид отрицателното въздействие на финансовите трудности, пред които е изправено най-голямото частно дружество в Хърватия Agrokor, което не е взето предвид в прогнозите в програмата. Кризата с Agrokor застрашава пряко и бюджетните прогнози. Освен това мерките, необходими в помощ на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък, все още не са достатъчно конкретни.

(6) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Хърватия да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Данните за резултатите, които показват значително подобрение в номиналното салдо за 2016 г., сочат, че Хърватия вече е постигнала своята средносрочна бюджетна цел през тази година. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурният излишък се очаква да остане на ниво над средносрочната бюджетна цел през 2017 г., въпреки че от - 0,3 % от БВП през 2016 г., през 2017 г. той е намалял на - 1,7 % от БВП. През 2018 г. на Хърватия се препоръчва да поддържа средносрочната бюджетна цел. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква структурното салдо още да спадне до - 2,1 % от БВП, което показва риск от известно отклонение от средносрочната бюджетна цел. Според прогнозите през 2017 и 2018 г. Хърватия ще изпълни правилото за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че през 2018 г. Хърватия трябва да е готова да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

(7) Рамката за фискално управление на Хърватия показва някои слабости. Новият закон за фискалната отговорност, с който се цели укрепване на бюджетната рамка, както и на независимостта и мандата на Комисията по фискалната политика, все още не е приет. Забавено беше приемането на изменение на бюджета, насочено към укрепването на средносрочната бюджетна рамка и към разрешаването на преразглежданията на бюджетните планове както на централно, така и на местно равнище. Надеждността на прогнозите, на които се основават бюджетните планове, продължава да бъде слаба.

(8) Хърватия има относително ниски приходи от постоянни данъци върху недвижимото имущество. Приходите се събират от поделения на местните органи от такси, свързани с недвижимо имущество, но по отношение на тяхното изчисляване и техния обхват съществуват съществени различия. Страната разчита също така на по-малко ефективното данъчно облагане на прехвърлянето на собственост. В отговор на многократните специфични за страната препоръки, като част от данъчната реформа от края на 2016 г., от 2018 г. нататък някои местни данъци и такси ще бъдат заменени от постоянен данък върху недвижимото имущество, изчислен въз основа на пет параметъра, с които стойността на недвижимата собственост се изчислява приблизително. Този данък се счита за първата стъпка към пълноценен постоянен данък върху недвижимото имущество, основан на стойността.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

(9) Нуждите на Хърватия от държавно финансиране и експозицията на държавния дълг на валутен риск подчертават значението на надеждните източници на финансиране и разумното управление на риска. В отговор на специфична за страната препоръка в началото на 2017 г. беше приета стратегия за управление на дълга за централното държавно управление за периода 2017—2019 г. Това става три години след изтичането на предходната стратегия. Институционалната рамка за управление на държавния дълг, обхващаща комуникацията с пазарите, управлението на риска и актуализацията на стратегията през редовни интервали от време, демонстрира някои слабости. Освен това не са взети предвид в достатъчна степен извънбюджетните операции с потенциално въздействие върху дълга.

(10) В последно време пазарът на труда продължава да се възстановява, но безработицата остава на високи равнища с висок дял на дълготрайно безработните лица. Наред с ниските равнища на дейността и нейния спад това означава, че е налице голям неизползван потенциал от работна ръка. Спадът в дейността през 2016 г. е особено ясно проявен сред нискоквалифицираните работници на възраст между 25 и 54 години и се дължи на намаляващия брой на населението в трудоспособна възраст вследствие на застаряването и емиграцията, които се засилват.

(11) Неактивността е сравнително висока сред групите от населението, които отговарят на условията за ранно пенсиониране. Кратките периоди на пенсионно осигуряване водят до нисък настоящ и бъдещ размер на пенсиите и до риск от бедност сред хората в напреднала възраст. Предвидени са многобройни начини за ранно пенсиониране, което е възможно пет години преди законоустановената пенсионна възраст. Финансовите стимули да се работи до достигането на тази възраст са слаби. Обявените мерки за насърчаване на по-дълъг трудов живот все още не са изпълнени. Отговорностите за полагане на грижи за членове на семейството допринасят за слабото участие на пазара на труда, по-специално сред жените в горната част на възрастовата група 25—54 години. Официалните заведения за грижи за деца са недостатъчни и се наблюдават значителни регионални различия, като трудовите договори позволяват малка гъвкавост по отношение на намирането на баланс между работата и грижите за децата. Към днешна дата законоустановената възраст за пенсиониране е 61 години и 9 месеца за жените и 65 години за мъжете. Сближаването на задължителната пенсионна възраст за двата пола и нейното увеличаване са бавни, като се предвижда пенсионната възраст за двата пола да достигне 67 години през 2038 г. Обсъжда се възможността за ускоряване на този процес, но това предложение все още не е прието. Пенсионната система дава право на по-благоприятни условия за определени категории работници в професиите, класифицирани като вредни и опасни, както и в конкретни сектори. Хърватските органи направиха преглед на вредните и опасните професии, но правилата все още не са опростени.

(12) Според последните данни, през 2015 г. почти 30 % от населението е било изложено на риск от бедност или социално изключване. Системата за социална закрила се характеризира със слабости по отношение на нейната ефективност и справедливост, които произтичат от несъответствия в критериите за допустимост, разпокъсания географски обхват, липсата на координация между отговорните органи и слабата прозрачност. През 2016 г. само 0,6 % от БВП са изразходвани за схемата за минимален доход, насочена към най-бедните домакинства. Плановете за реформи, включително институционалното преразпределяне на отговорностите и хармонизирането на критериите за допустимост, са в застой.

(13) Придобиването на умения, които са нужни на пазара на труда, е важно условие за пригодността за заетост. Участието в образованието за възрастни, разходите и обхватът на активните политики по заетостта, мерките за преквалификация и ученето през целия живот са на ниски равнища. Обучението не е насочено в достатъчна степен към по-възрастните и нискоквалифицираните работници и дълготрайно безработните лица, които по принцип са изправени пред особено големи предизвикателства по отношение на пригодността за заетост. Изготвянето на законодателство за подобряване на качеството на институциите, програмите и преподаването в областта на обучението за възрастни се забави.

(14) Притежаването на достатъчни основни умения е от основно значение за намирането и запазването на висококачествени и стабилни работни места, както и за успешното участие в икономическия и социалния живот. Данните от международно проучване сочат сериозни слабости в областта на основните умения, приложните науки и математиката сред хърватските 15-годишни ученици. От 2015 г. насам като част от изпълнението на стратегията за образование, наука и технологии беше стартирана реформа на учебните програми с цел да се подобрят съдържанието и преподаването на преносимите умения. Вследствие на смесените реакции на заинтересованите страни реформата на учебната програма беше преразгледана, а прилагането ѝ беше значително забавено. Сега процесът трябва да продължи в съответствие с първоначалните цели. Неотдавна Хърватия прие стратегия за професионално образование и обучение (ПОО). Очаква се тя да доведе до актуализация на учебните програми за ПОО, засилена роля на ученето в процеса на работа и подобрено качество на преподаването в ПОО. Все още не е въведена системата за признаване и валидиране на неформалното и самостоятелното учене.

(15) Териториалната и функционалната разпокъсаност на публичната администрация влияе върху предоставянето на услуги и ефективността на публичните разходи. Настоящите компетенции и фискалните отношения между нивата на управление не благоприятстват ефикасното и справедливо предоставяне на публични услуги, по-специално в областта на здравеопазването, образованието и социалната помощ. Закъснява провеждането на всеобхватната реформа на публичната администрация. Все още не е прието законодателството за преразпределяне на задачите между централните и местните органи, а системата на държавните агенции все още не е рационализирана. В началото на 2017 г. хърватските органи обявиха, че ще бъде създадена работна група, която ще изготви законодателство относно финансирането на поднационално равнище.

(16) Разпокъсаността в механизмите за определяне на заплатите в публичната администрация продължава да пречи на прозрачността на заплащането и на равното третиране, както и на правителствения контрол над разходите за заплати в публичния сектор, като има риск тя да се разпространи и в останалата част на икономиката. През февруари 2017 г. правителството прие общи насоки за договаряне и мониторинг на колективните трудови договори в публичния сектор, но рационализирането на рамките за определяне на заплатите беше отложено за 2018 г.

(17) Държавните предприятия са средно с по-малка производителност, отколкото частните предприятия, което говори за наличието на слабости в тяхното управление. Те оказват отрицателно въздействие върху разпределителната ефективност и допринасят за ниския растеж на производителността в икономиката. През изминалата година отварянето на държавните предприятия за частен контрол напредна с бавни темпове. По-добрият мониторинг на техните резултати и отчетността на управителните им органи, включително на предприятия, които са притежание на органи на местното управление, би допринесло за подобряване на тяхното управление.

(18) Хърватската банка за възстановяване и развитие (HBOR) има ключова роля за изпълнението на финансовите инструменти на Съюза, и по-специално на Плана за инвестиции за Европа. За да играе тази роля пълноценно, тя трябва да отговаря на високи стандарти за прозрачност и отчетност. Хърватските органи планират анализ на качеството на нейния кредитен портфейл, който ще се извърши от независими одитори и трябва да приключи до края на 2017 г. Въз основа на констатациите от този анализ ще бъдат преразгледани регулаторната рамка и структурите на управление на банката.

(19) Високите регулаторни разходи са тежест за предприятията. Големият брой парафискални такси, много от които статистически се третират като данъци, усложняват бизнес средата. В отговор на специфична за страната препоръка, през лятото на 2016 г. правителството реши да премахне 13 и да намали още 11 парафискални такси, но изпълнението на това решение напредва с бавни темпове. Предприятията продължават да страдат от високата административна тежест. Беше приет план за действие за намаляване на административната тежест, който включва осем регулаторни области, но неговото изпълнение все още предстои.

(20) След рязък спад по време на кризата, през 2016 г. инвестициите се възстановиха. Въпреки благоприятните макроикономически и финансови условия обаче по-устойчивото възстановяване на инвестициите е възпрепятствано от някои основни задържащи фактори. Слабостите в публичната администрация, тромавата бизнес среда, бавното изпълнение на стратегията за борба с корупцията, ограничителните разпоредби в основни инфраструктурни сектори и силното присъствие на държавата в икономиката имат отрицателен ефект върху бизнес климата.

(21) Модернизирането на регламентирането на професиите може да насърчи трудовата мобилност и да допринесе за по-ниски цени на професионалните услуги, като по този начин се увеличи потенциалът за растеж. Регламентирането на доставчиците на услуги и регулираните професии в Хърватия е рестриктивно, като това важи по-специално за адвокатската професия. През лятото на 2016 г. правителството прие план за действие за заместване и модернизиране на неефективното законодателство, който обаче бе ограничен по обхват и задълбоченост.

(22) Качеството и ефективността на съдебната система са решаващи фактори за бизнес средата. Въпреки че броят на висящите дела намаля, първоинстанционните съдебни производства по търговски, граждански и наказателни дела отнемат много време. Електронното подаване и получаване на съдебни документи може да доведе до значително подобрение на съдебната система, но тяхното въвеждане все още предстои. Търговските съдии нямат достъп до търговските регистри онлайн, което намалява ефективността на производствата по несъстоятелност. Решенията на Съда са достъпни онлайн само в редки случаи, а в търговските съдилища от първа инстанция има накъде да се модернизират бизнес процесите.

(23) Капитализацията на банковия сектор продължава да бъде висока, а през 2016 г. неговата рентабилност се възстанови в резултат на преобразуването на заемите от швейцарски франкове в евро през 2015 г. В последно време съотношението на необслужваните кредити към брутните кредити намалява, но все още е високо, по-специално сред нефинансовите предприятия. Изглежда този спад е продиктуван от продажбите, както и от изискванията за

постепенно и автоматично провизиране, въведени през 2013 г. Като част от неотдавнашната данъчна реформа, в отговор на специфична за страната препоръка правителството въведе също така и нов данъчен режим за отписване на необслужвани кредити. Ефектът от него трябва да бъде наблюдаван внимателно. Ефективността на неотдавна реформираната рамка на несъстоятелността за улесняване на преструктурирането на необслужваните кредити също трябва да бъде внимателно следена.

(24) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Хърватия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Хърватия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Хърватия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(25) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(26) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за конвергенция за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—5 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Хърватия да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да продължи да провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което предполага да поддържа средносрочната бюджетна цел през 2018 г. До септември 2017 г. да укрепи бюджетното планиране и многогодишната бюджетна рамка, в това число като засили независимостта и мандата на Комисията по фискалната политика. Да предприеме необходимите стъпки за въвеждането на данък върху имуществото на базата на стойността. Да укрепи рамката за управление на държавния дълг, включително като гарантира годишни актуализации на стратегията за управление на дълга.

2. Да предприеме мерки за предотвратяване на ранното пенсиониране, да ускори прехода към по-високата законоустановена пенсионна възраст и да приведе в съответствие разпоредбите за пенсионното осигуряване за определени категории работници с правилата на общата схема. Да подобри координацията и прозрачността на социалните обезщетения.

3. Да подобри обучението за възрастни, по-специално за възрастните работници, нискоквалифицираните и дълготрайно безработните лица. Да ускори реформата на образователната система.

4. Да намали разпокъсаността и да подобри функционалното разпределение на компетенциите в областта на публичната администрация, като в същото време подобри ефективността и намали териториалните различия в предоставянето на обществени услуги. В консултация със социалните партньори да хармонизира рамките за определяне на заплатите в цялата публична администрация и обществените услуги.

5. Да ускори продажбата на държавни предприятия и други държавни активи и да подобри корпоративното управление в сектора на държавните предприятия. Да намали значително тежестта върху предприятията, произтичаща от разходи за регулиране и от административната тежест. Да премахне регулаторните ограничения, които пречат на достъпа до и упражняването на регулирани професии, както и на достъпа до професионални и бизнес услуги. Да подобри качеството и ефективността на съдебната система, по-специално чрез намаляване на продължителността на производствата по граждански и търговски дела.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно Националната програма за реформи на Италия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2017 г.

(2017/C 261/11)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Италия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръка относно икономическата политика на еврозоната („Препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Италия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, съгласно отразеното в препоръки 1—4 по-долу.

(3) Докладът за Италия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Италия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Италия по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията даде основание да се заключи, че в Италия съществуват прекомерни макроикономически

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

дисбаланси. Големият държавен дълг и продължителната слаба динамика на производителността водят до рискове с трансгранично значение в контекста на високото равнище на необслужвани кредити и безработицата. Особено важно е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за италианската икономика и — предвид нейния мащаб и трансгранично влияние — върху икономическия и паричен съюз.

(4) На 27 април 2017 г. Италия представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно с цел да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В италианската национална програма за реформи за 2017 г. са включени ангажименти в краткосрочен и средносрочен план. В краткосрочен план се планират окончателно приемане на законите относно конкуренцията, реформа на наказателното производство и правилата относно давностните срокове, прилагане на закона за борба с бедността, както и мерки, свързани с договаряне на ниво предприятия, прехвърляне на данъчната тежест и приватизация. В средносрочен план мерките засягат публичните финанси, данъчното облагане, трудовия пазар, банковата и кредитната система, конкуренцията, публичната администрация и съдебната система, както и инвестициите. Националната програма за реформи за 2017 г. също така обхваща предизвикателствата, посочени в доклада за държавата от 2017 г. и в препоръката за еврозоната, включително необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивост на публичните финанси. Ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, тези мерки биха спомогнали за разрешаване на макроикономическите дисбаланси на Италия и за изпълнение на специфичните за всяка държава препоръки. Въз основа на оценката на политическите ангажименти на Италия Комисията потвърждава предишната си оценка, че на този етап не се налагат по-нататъшни стъпки в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси, предвидена в Регламент (ЕС) № 1176/2011 и Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]). Изпълнението на програмата за реформи на политиката ще бъде следено отблизо посредством специфичен мониторинг.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) За Италия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира да подобри номиналния дефицит от 2,4 % от БВП през 2016 г. на 2,1 % през 2017 г., 1,2 % през 2018 г. и балансирана бюджетна позиция през 2019 г. Средносрочната бюджетна цел, определена при балансирана бюджетна позиция в структурно отношение, се планира да бъде постигната до 2019 г. и да бъде запазена през 2020 г., докато преизчисленото ([3]) структурно салдо показва малък структурен дефицит (0,3 % от БВП) и през двете години. След като се увеличи допълнително през 2016 г. (до 132,6 % от БВП от 132,1 % през 2015 г.), съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква съгласно програмата за стабилност за 2017 г. в общи линии да се стабилизира през 2017 г. и след това да намалява от 2018 г. нататък, като достигне 125,7 % през 2020 г. Несигурността относно състава и прилагането на средносрочната бюджетна стратегия на програмата за стабилност за 2017 г. води до неблагоприятни рискове за прогнозите за растеж и за постигането на бюджетните цели. По-специално, според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., се очаква реалният ръст на БВП за 2018 г. да бъде почти същият като посочения в програмата за стабилност за 2017 г. въпреки значително по-високия дефицит. В действителност в прогнозата на Комисията не се включва рязкото повишение на ДДС (0,9 % от БВП), прието като „защитна клауза“ за постигане на бюджетните цели през 2018 г., и поради факта, че в програмата за стабилност за 2017 г. се потвърждава намерението тази клауза да не се задейства, без да бъдат предоставени подробности за алтернативни компенсаторни мерки. Освен това в програмата за стабилност за 2017 г. се посочва намерението да се потърсят допълнителни възможности за намаляване на данъчната тежест.

([1]) Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно принудителните мерки за коригиране на прекомерните макроикономически дисбаланси в еврозоната (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 8).

([2]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([3]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методика.

(7) В програмата за стабилност за 2017 г. се посочва, че извънредният приток на бежанци и свързаните със сигурността мерки през 2016 и 2017 г. са оказали значително цялостно въздействие върху бюджета, и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2016 г. възлизат на 0,06 % от БВП за извънредния приток на бежанци и на 0,06 % от БВП за свързаните със сигурността мерки. За 2017 г. допустимите разходи, свързани с извънредния приток на бежанци, предварително се оценяват на 0,16 % от БВП ([1]). Освен това през 2017 г. италианските органи се позоваха на клаузата за необичайни събития поради изключителната сеизмична активност. Допустимите разходи, свързани с изключителната сеизмична активност, предварително се оценяват на 0,18 % от БВП през 2017 г. ([2]) Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, сериозната терористична заплаха и изключителната сеизмична активност са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Италия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален с 0,12 % от БВП, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани с бежанците и със сигурността. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от италианските органи.

(8) За 2016 г. на Италия бе разрешено временно отклонение от 0,5 % от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел, за да се вземат предвид основните структурни реформи с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси, и допълнително 0,25 % от БВП, за да бъдат взети предвид националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от Съюза. Що се отнася до инвестиционната клауза, един от критериите за допустимост е увеличението на публичните инвестиции. Данните за изпълнението за 2016 г. показват спад на публичните инвестиции през 2016 г. спрямо 2015 г. (с 1,6 милиарда евро). При все това Съветът признава, че съществуват специфични фактори, които са ограничили публичните инвестиции през миналата година. Един от тези фактори е несигурността, свързана с преминаването към новия кодекс за обществените поръчки и концесиите, който беше преразгледан в съответствие със специфичните за държавата препоръки от 2016 г. В допълнение, и най-вече, през 2016 г. имаше рязък спад в инвестициите, финансирани чрез фондовете на Съюза, поради започването на новия програмен период, докато финансираните на национално равнище инвестиции леко се увеличиха (с 1,1 милиарда евро). Следователно, тъй като финансираните на национално равнище инвестиции нараснаха през 2016 г., а разходите, свързани с инвестиционната клауза, не ги компенсираха, на Италия може да бъде предоставено временно отклонение от 0,21 % от БВП във връзка с инвестиционната клауза, което съответства на националните разходи, допустими за съфинансиране, както е посочено в програмата за стабилност за 2017 г. След като се вземат предвид общата допълнителна гъвкавост в размер на 0,83 % от БВП поради необичайни събития, структурната реформа и инвестиционните клаузи, прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. показва известно отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2016 г.

(9) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Италия да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2017 г., както и за 2016 и 2017 г., взети заедно. Това заключение обаче би довело до риск от известно отклонение, ако временното обезщетение за клаузата за необичайни събития, свързана с извънредния приток на бежанци и с превантивния инвестиционен план за защита от националната територия срещу сеизмични рискове (предварително оценени на общо 0,34 % от БВП), се приспадне от изискването през 2017 г.

(10) През 2018 г. в светлината на фискалното положение на Италия, и по-специално нейното равнище на дълга, се очаква страната да се приспособи по-пълно към средносрочната си бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на съкращаване на нетните първични държавни разходи с поне 0,2 % през 2018 г. Това съответства на годишна структурна корекция от поне 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде

([1]) Тази сума се основава на общите бюджетни разходи в размер на 0,25 % от БВП, изчислени в програмата за стабилност за 2017 г., от които са приспаднати временните отклонения в размер на 0,03 % от БВП през 2015 г. и 0,06 % през 2016 г., вече предоставени. В своето становище относно проекта на бюджетен план на Италия за 2017 г. Комисията обяви, че ще има готовност да разгледа допълнително отклонение поради постоянния извънреден приток на бежанци в Италия, също във връзка със заседанието на Европейския съвет от октомври 2016 г., в което се признава „значителният принос, включително от финансово естество, направен от държавите членки по външните граници на Съюза през последните години“.

([2]) В своето становище относно проекта на бюджетен план на Италия за 2017 г. Комисията счете, че разходите, предназначени за управление на извънредни ситуации, и превантивният инвестиционен план за защита от националната територия срещу сеизмични рискове имат интегриран характер. За следващите години като отговарящи на условията за евентуални допълнителни временни отклонения ще бъдат считани само положителните допълнителни промени на ресурсите, предназначени за тази цел.

променена, съществува риск от значително отклонение от изискването през 2018 г. Според първоначалните прогнози Италия няма да спази правилото за дълга през 2017 и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Италия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2017 г., и че през 2018 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Италия. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да проведе цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално във връзка с положението на Италия от гледна точка на икономическия цикъл.

(11) Поради това, че Италия на пръв поглед не спазва правилото за дълга през 2015 г., на 22 февруари 2017 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, в който заключи, че „освен ако допълнителните структурни мерки, възлизащи на най-малко 0,2 % от БВП, които правителството пое ангажимент да приеме най-късно през април 2017 г., бъдат ефективно задействани до този срок, за да се намали изоставането в широкото спазване на предпазните мерки през 2017 г. (и по този начин през 2016 г.), настоящият анализ предполага, че критерият за дълга, определен в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/97, понастоящем следва да се счита за неизпълнен. Все пак решението дали да се препоръча започване на процедура при прекомерен дефицит ще бъде взето само въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., като се отчитат данните за изпълнението за 2016 г. и прилагането на фискалните ангажименти, поети от италианските органи през февруари 2017 г.“ През април 2017 г. правителството прие поисканите допълнителни мерки за консолидация. Поради това на този етап не са необходими по-нататъшни мерки за спазване на критерия за дълга през 2015 г. През есента на 2017 г. Комисията ще извърши нова оценка на спазването от Италия на критерия за дълга въз основа на предоставените данни за 2016 г. и прогнозата на Комисията от есента на 2017 г., които ще включват нови данни за изпълнението на бюджета през 2017 г. и реалните бюджетни планове за 2018 г.

(12) Високото съотношение на държавния дълг на Италия е на път да се стабилизира, но не намалява, което се дължи на влошаването на структурното първично салдо и настоящите макроикономически условия. То превишава 130 % от БВП, което означава, че са заделени значителни средства за покриване на разходите по обслужване на дълга в ущърб на разходите, стимулиращи в по-голяма степен растежа, като образованието, иновациите и инфраструктурата.

(13) Данъчната система на Италия не подкрепя икономическия растеж и ефективността по няколко причини. Въпреки неотдавнашно леко намаляване, данъчната тежест върху факторите на производство продължава да е сред най-високите в Съюза. Има възможност за допълнително изместване към данъци, които са по-малко вредни за растежа, по неутрален за бюджета начин. Данъкът за първо жилище беше отменен през 2015 г., което е крачка назад в процеса на постигане на по-ефективна данъчна структура. Въпреки че национална правна уредба изисква ежегоден преглед на данъчните разходи, дългоочакваното преразглеждане, по-специално по отношение на намалените ставки на данъка върху добавената стойност, отново бе отложено. Реформата на остарелите кадастрални оценки в съответствие с текущите пазарни цени все още е не е извършена. Слабото спазване на данъчните изисквания и сложният данъчен кодекс увеличават натоварването на съблюдаващите правилата предприятия и домакинства. Приетите наскоро мерки, като например задължителното електронно фактуриране и разделното плащане за покупки от държавни органи, са стъпка в правилната посока. Въпреки това електронното фактуриране не е задължително за операциите в частния сектор и наскоро ограниченията за използване на пари в брой бяха облекчени, така че употребата на електронни плащания остава доста под средното за Съюза, което е в ущърб на спазването на данъчното законодателство.

(14) Що се отнася до бюджетния процес, през 2016 г. беше приета всеобхватна реформа. Комисията ще продължи да наблюдава прилагането на реформата, която ще интегрира в още по-голяма степен прегледа на разходите в бюджетния процес.

(15) Рамковите условия, публичната администрация и бизнес средата в Италия продължават да са засегнати от редица структурни слабости. Тази слабости продължават да забавят изпълнението на реформите, възпрепятстват инвестициите, водят до несигурност и създават възможности за извличане на облаги. Реформите на системата на гражданското правосъдие, приети през последните години с цел повишаване на ефективността на съдебната система, подобряване на управлението на делата и гарантиране на процедурна дисциплина, бавно започват да дават резултати. Продължителността на гражданскоправните производства все още е голямо предизвикателство. Въпреки че необходимото време за разглеждане на висящите дела и изоставането при гражданските и търговските дела леко

намаляват в по-ниските инстанции, те продължават да бъдат сред най-високите в Съюза на всички инстанции. Текуща реформа на гражданското съдопроизводство предвижда допълнително затягане на критериите за допустимост на жалбите, опростени процедури по гражданските дела на всички инстанции и разубеждаващи мерки срещу злоупотреба с предявяването на съдебни искове.

(16) Няколко показателя потвърждават, че корупцията продължава да бъде сериозен проблем в Италия въпреки приетите досега реформи. Отдавна необходимата реформа на правилата относно давностните срокове, която да засили борбата с корупцията, е висяща от 2014 г. насам. В сегашния си вид правилата относно давностните срокове водят до голям брой случаи, при които давностният срок изтича след присъдата на първоинстанционния съд. Освен това националният орган за борба с корупцията има ограничени финансови и човешки ресурси за упражняването на своите правомощия, а рамката за предотвратяване продължава да бъде разпокъсана.

(17) Всеобхватен закон за реформа на публичната администрация бе приет през 2015 г. Той има потенциал да повиши ефикасността и ефективността на публичната администрация. Въпреки това след решението на Конституционния съд от ноември 2016 г., което обяви за противоконституционна процедурата, следвана при приемане на някои изпълнителни законодателни укази, осъществяването на ключови елементи на реформата все още е в процес на изчакване. По-специално решението се отнася до три основни области на реформи: местните обществени услуги, заетостта в обществения сектор и държавните предприятия. Необходими са нови законодателни инициативи за реформа на местните обществени услуги и заетостта в обществения сектор на управленско равнище, той като крайният срок на техните укази изтече през ноември 2016 г. По отношение на държавните предприятия указът, приет преди решението на Съда, трябва да бъде изменен. Целта на реформата е да се намали броят на предприятията, които са публична собственост, да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира, че работят при същите правила, както частните предприятия. Осъществяването на планираната приватизация също би допринесло за рационализирането на държавните предприятия.

(18) Рамковите условия за конкуренция също остават неблагоприятни. По-специално годишният закон за конкуренцията от 2015 г. все още не е приет. Съществуват значителни пречки пред конкуренцията в определени сектори, като например в областта на регулираните професии, концесиите, обществените поръчки и системата за издаване на разрешения, както и местните обществени услуги, включително транспорта. По-конкретно постигнатият напредък в насърчаването на ефективното, прозрачно и конкурентоспособно функциониране на пазара на обществен транспорт, по-специално за железопътния транспорт по държавни концесии, все още е много ограничен. Съгласно нов показател, разработен от Комисията, степента на рестриктивност в Италия е по-висока от среднопретеглената стойност за Съюза за повечето анализирани професии. Като част от пакета от мерки за преодоляване на пречките на пазарите на услуги, през януари 2017 г. бяха формулирани конкретни насоки по отделни професии за решаването на този въпрос, издадени в Съобщение на Комисията относно препоръки за реформи при регламентирането на професионалните услуги.

(19) Големият обем на необслужвани заеми в банковия сектор продължава да бъде пречка за печалбите на банките и способността им да генерират капитал на вътрешно равнище. Това се отразява неблагоприятно върху кредитирането, по-специално за малките предприятия. Политическите инициативи, предприети досега, все още не са довели до значително намаляване на необслужваните заеми. Насоките за надзора върху управлението на необслужваните заеми на национално равнище все още са недостатъчно развити, а средните и малките банки продължават да бъдат по-уязвими от големите кредитни институции. Поради това Комисията ще следи изпълнението на реформата на корпоративното управление на най-големите банки (*popolari*) и на малките взаимоспомагателни банки, което е от ключово значение за консолидиране на банковата система. Неотдавна бяха предприети мерки за реформи, но рамката за обявяване в несъстоятелност и изпълнението на обезпеченията продължава да бъде недостатъчна за бързо уреждане на необслужваните заеми и преструктуриране, особено що се отнася до малките и микропредприятията. В момента парламентът обсъжда проект на закон за изпълнение, насочен към модернизиране и рационализиране на инструментите за несъстоятелност и изпълнение, който би могъл да спомогне за преодоляване на съществуващите недостатъци и да допринесе за развитието на вторичен пазар на дълга в Италия.

(20) Въпреки че се наблюдава постепенно подобрение на пазара на труда, подкрепено от реформи, дългосрочната и младежката безработица остават високи (съответно 6,7 % и 38 % през 2016 г.), а над 1,2 милиона млади хора не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение. Въпреки че има значителен напредък в изпълнението на Гаранцията за младежта ([1]), продължават да съществуват някои предизвикателства за осигуряване на по-ефективно и цялостно изпълнение. Делът на бенефициерите по гаранцията за младежта, които все още работят, учат, чиракуват или стажуват шест месеца след края на програмата, е по-висок от средната стойност за Съюза. При все това степента на достигане до целевата група от населението все още е ниска, а регионалните различия при реализирането на

([1]) Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ C 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

гаранцията все още са съществени. Реформата на активните политики на пазара на труда, включително неговата система на управление, все още е на ранен етап и службите по заетостта продължават да бъдат слаби, с големи разлики на регионално равнище. Обучението за възрастни не е достатъчно развито, което може да има отрицателно влияние за нискоквалифицираните хора на пазара на труда.

(21) Участието на жените на пазара на труда е слабо и техният потенциал като работна сила остава до голяма степен неизползван. Равнището на заетост сред жените е сред най-ниските в Съюза. Някои характеристики на данъчната и осигурителната система продължават да са пречка за втория член на домакинството да участва в работната сила, а достъпът до финансово достъпни услуги за предоставяне на грижи (за деца и хора в напреднала възраст) остава ограничен, с големи разлики на регионално равнище. Отпускът по бащинство е сред най-ниските в Съюза.

(22) Договарянето на второ ниво не е широко използвано. Това затруднява ефективното разпределение на ресурсите и гъвкавостта на заплатите спрямо местните икономически условия. Причина за това са и съществуващите рамкови правила и практики за колективно договаряне, които оставят малко възможности за договаряне на второ ниво. Все още не се прилагат споразуменията, подписани от социалните партньори от януари 2014 г. насам, установяващи процедури и критерии за изчисляване на представителността на синдикатите, които биха намалили несигурността в отношенията в отраслите. Данъчните облекчения за увеличаването на заплатите, свързано с производителността, не са доказали своята ефективност за значително разширяване на използването на договаряне на второ ниво.

(23) Процентът на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, е значително над средното за Съюза равнище, най-вече за децата и хората с мигрантски произход. Съществуват също така значителни регионални различия. Известен напредък бе постигнат по отношение на националната стратегия за борба срещу бедността. Наскоро приетата схема за приобщаващ доход е положителна стъпка в посока към въвеждането на единен всеобхватен режим срещу бедността. Неговата ефикасност ще зависи от подходящото му прилагане с мобилизирането на подходящи ресурси (включително чрез рационализиране на различни социални обезщетения), подходяща насоченост чрез проверка на имущественото състояние, приоритетно разпределение за семействата с деца и ефективни процедури на местно равнище както при предоставянето на подпомагане на доходите, така и при предоставянето на интегрирани услуги. На този етап не е ясно дали финансовите ресурси ще бъдат достатъчни за справяне с предизвикателството на бедността в Италия. Намирането на допълнителни ресурси при спазване на бюджетните цели, намаляването на разпокъсаността на системата за социално подпомагане, рационализирането на социалните разходи и справянето с настоящата им тенденция към пенсиите, продължават да бъдат основни предизвикателства.

(24) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Италия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Италия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Италия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(25) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(26) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Италия да предприеме следните действия през периода 2017—2018 г.:

1. Да продължи по пътя на значителна структурна корекция през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като вземе предвид необходимостта за засилване на текущото възстановяване и осигуряване на устойчивост на публичните финанси на Италия. Да осигури своевременно изпълнение на програмата за приватизация и да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

държавен дълг към БВП. Да измести данъчната тежест от факторите на производство към данъци, които са по-малко вредни за растежа, по неутрален за бюджета начин чрез предприемане на решителни действия за намаляване на броя и обхвата на данъчните разходи, реформиране на остарялата кадастрална система и повторно въвеждане на данъка за първо жилище за домакинствата с високи доходи. Разширяване на задължителното използване на електронни фактури и плащания.

2. Да намали продължителността на съдебния процес в гражданското правосъдие чрез ефективно управление на делата и чрез правила, гарантиращи процедурна дисциплина. Да активизира борбата срещу корупцията, по-специално като преразгледа правилата относно давностните срокове. Да завърши реформите на заетостта в обществения сектор и да повиши ефективността на държавните предприятия. Да приеме и приложи своевременно висящия закон за конкуренцията и да отстрани оставащите ограничения за конкуренцията.

3. Да ускори намаляването на размера на необслужваните заеми и да увеличи стимулите за изчистване на счетоводния баланс и за преструктуриране, по-специално в сегмента на банките под национален надзор. Да приеме цялостна реформа на нормативната уредба за процедурата за обявяване в несъстоятелност и изпълнението на обезпеченията.

4. С участието на социалните партньори да укрепи рамката за колективно договаряне, така че колективните трудови договори да отчитат по-добре местните условия. Да гарантира ефективни активни политики на пазара на труда. Да улесни започването на работа за вторите работещи членове на домакинството. Да рационализира социалните разходи и да подобри техния състав.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Кипър за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2017 г.

(2017/C 261/12)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Кипър ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Кипър следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1—5 по-долу.

(3) Докладът за Кипър за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Кипър в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Кипър по отношение на неговите национални цели по стратегията „Европа 2020“. Той включваше също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Кипър са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, от основно значение е Кипър да се справи със значителните финансови дисбаланси под формата на частен, публичен и външен дълг, както и с високото равнище на необслужваните кредити.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) Кипър представи своята програма за стабилност за 2017 г. на 27 април 2017 г., а своята национална програма за реформи за 2017 г. — на 28 април 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. Националната програма за реформи на Кипър включва ангажименти в краткосрочен и средносрочен план. По-специално, тя съдържа мерки за намаляване на задлъжнялостта на частния сектор, подобряване на бизнес средата, улесняване на достъпа до финансиране и реформи в сектора на здравеопазването и в нея се поема ангажимент за реформи в публичния сектор и съдебната система. Националната програма за реформи обхваща също така предизвикателствата, посочени в доклада за 2017 г. и препоръката за еврозоната, включително необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивост на публичните финанси. Ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, тези мерки биха спомогнали за разрешаване на макроикономическите дисбаланси на Кипър и за изпълнението на специфичните за страната препоръки. Въз основа на оценката на ангажиментите на политиката на Кипър Комисията потвърждава вече дадената от нея оценка, че на този етап не са необходими по-нататъшни мерки в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси, предвидена в Регламент (ЕС) № 1176/2011 и Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]). Изпълнението на програмата за реформи на политиката ще бъдат следени отблизо в рамките на специално наблюдение.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) За Кипър понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира балансирана бюджетна позиция в номинално изражение за периода 2016—2020 г. (номинално салдо от около 0,4 % от БВП през периода на програмата). Средносрочната бюджетна цел, определена като балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната през 2017 г. Преизчисленото ([3]) структурно салдо се очаква постепенно да се отдалечи от средносрочната цел през следващите години, което не е в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да достигне 107,8 % през 2016 г. и да намалее до 99,7 % през 2018 г. и до 88,8 % до 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Съществуват рискове по отношение на макроикономическите допускания, представени в програмата за стабилност, главно поради високото равнище на необслужваните кредити и възможното влошаване на външната среда.

(7) На 12 юли 2016 г., след коригирането на прекомерния дефицит, Съветът препоръча на Кипър да поддържа средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и 2017 г. На основата на цялостна оценка, според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. Кипър е изпълнил това изискване. За 2018 г. на Кипър се препоръчва да поддържа своята средносрочна бюджетна цел. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. това е съвместимо с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([4]) в размер на 0,3 %, което съответства на структурна корекция от 0,2 % от БВП. При допускане за липса на промяна в политиките, на основата на цялостна оценка, има риск през 2018 г. Кипър да се отклони в известна степен от това изискване. Според прогнозите Кипър ще спази правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Кипър трябва да е готов да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на спазването на това изискване през 2018 г.

([1]) Регламент (ЕС) № 1174/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно принудителните мерки за коригиране на прекомерните макроикономически дисбаланси в еврозоната (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 8).

([2]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([3]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

([4]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Национално финансираното бруто образуване на основен капитал се изглажда в рамките на период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(8) Държавният дълг е с низходяща тенденция, но продължават да са налице известни рискове за неговата устойчивост. Очаква се някои от неотдавна приетите фискални мерки и забавянията в изпълнението на ключови структурни реформи да доведат до влошаване на структурното салдо и до риск от намаляване на възможностите за стимулиращи растежа публични инвестиции.

(9) Публичният сектор на Кипър поддържа разходи за заплати (като процент от БВП), които са сред най-високите в еврозоната, и продължава да се характеризира с някои слабости. В рамките на програмата за макроикономически корекции бяха разработени редица реформи, насочени към разрешаването на този проблем, които бяха договорени и със социалните партньори. Те включваха въвеждането на обвързващ постоянен механизъм за ограничаване на растежа на заплатите на служителите от публичната администрация и всеобхватна реформа в публичната администрация. Независимо от това, като изключим приетия наскоро закон за реформа във връзка с мобилността на служителите от публичната администрация, приемането на тези законодателни реформи среща затруднения, по-специално след отрицателният вот в Камарата на представителите през декември 2016 г. Докато бъде приет като обвързващ инструмент, механизмът за ограничаване на растежа на заплатите в публичния сектор се изпълнява в рамките на колективни трудови договори и се прилага до 2018 г.

(10) Бяха проведени някои реформи за борба с корупцията. Неотдавнашните развития в тази област включват реформи с цел по-професионално провеждане на обществени поръчки на местно равнище и закон за финансирането на политическите партии, който влезе в сила през декември 2015 г. През 2016 г. беше прието изменение на конституцията, позволяващо разкриване на информация за имущественото състояние на длъжностните лица в обществения сектор. Въпреки това координиращият орган за борба с корупцията не разполага с достатъчно персонал и слабостите в дисциплинарния режим за държавните служители все още не са отстранени.

(11) Кипър предприема мерки за укрепване на съдебната система, но продължава да се сблъсква със сериозни предизвикателства по отношение на нейната ефективност. Неефективните съдебни процедури и ограниченият капацитет водят до съществени закъснения при разглеждането на съдебните дела. Това от своя страна отслабва бизнес средата, и по-специално функционирането на новите законодателни рамки на принудителното изпълнение и несъстоятелността. Те бяха въведени, за да се спомогне за намаляване на потенциално несъбираемия частен дълг, като се предоставят стимули, които да насърчават банките и длъжниците да се споразумеят за решения за преструктуриране. Въпреки това редица фактори намаляват ефективността на тези инструменти, сред които са гореспоменатите слабости в съдебната система, слабият административен капацитет и ниската степен на осведоменост на длъжниците относно процедурите. Висящите съдебни дела и забавянията при издаването и прехвърлянето на актове за собственост също продължават да бъдат значителни. Те допринасят за подкопаване на усилията за намаляване на дълга и оказват натиск върху възстановяването на пазара на жилища.

(12) Равнището на необслужваните кредити намалява, но остава на много високи равнища, което възпрепятства ефективното функциониране на банковия сектор и оказва влияние върху предлагането на кредити за реалната икономика. Банките не са постигнали целите за преструктуриране на кредитите, договорени с Централната банка на Кипър, което е показателно за необходимостта от разширяване на системата с количествени цели и от повишаване на нейната ефективност и засилване на задължителния ѝ характер, по-специално чрез формулирането на амбициозни цели за намаляване на размера на необслужваните кредити, които са в съответствие със стратегиите за намаляване на необслужваните кредити на банките. Равнищата на ново неизплащане продължават да бъдат високи, което е признак за потенциални слабости в решенията за преструктуриране на кредитите. Нивата на обезпечаване на риска са се увеличили, но остават под средните за еврозоната, което подчертава необходимостта да се гарантира, че оценките на обезпеченията са надеждни и служат за основа на подходящо обезпечаване на риска. Липсата на вторичен пазар и рамка за секюритизация на кредитите ограничава възможностите за ускоряване на намаляването на задлъжнялостта и отписването на необслужваните кредити от счетоводните баланси на банките, което изисква допълнителни регулаторни и законодателни действия за допълване на необходимите инструменти за улесняване на управлението на баланса на банките. В допълнение, управленският и административният капацитет на надзора на застрахователните и пенсионните фондове е все още слаб, което поражда рискове за финансовата стабилност.

(13) Икономическото възстановяване на Кипър продължава. Потенциалният растеж обаче продължава да бъде слаб, задържан от ограниченото провеждане на структурни реформи, пречките пред инвестициите и слабостите в бизнес средата. В ход е изпълнението на инициативи за насърчаване на растежа, представени в плана за действие за растеж, макар то да напредва с бавни темпове. Все още е в ход изработването на законодателно предложение за привличане и улесняване на стратегически инвестиции. Правителството работи за подобряване на достъпа до финансиране за малките и средните предприятия. С цел да се разреши този належащ проблем бяха стартирани някои нови целенасочени инициативи, докладвани в националната програма за реформи. При все това, повечето от тези нови инициативи, свързани с достъп до финансиране, все още са на предварителен етап. Приватизационните усилия, насочени към привличането на чуждестранни инвестиции за повишаване на производителността, срещат политическа опозиция и напредват бавно. Реформите в енергийния сектор също могат да бъдат важна движеща сила за конкурентоспособността, но тяхното изпълнение закъснява. Те засягат по-конкретно децентрализирането на органа за електроенергия на Кипър и създаването на новия пазар на електроенергия, което ще бъде възможно само с гарантирането на ефективната независимост на оператора на преносна система.

(14) Безработицата намалява, но се запазва на високо равнище, особено сред младите хора и дълготрайно безработните лица. При все това все още не са се реализирали плановете за увеличаване на броя на консултантите в публичните служби по заетостта и за подобряване на тяхната специализация. Освен това е вероятно те да бъдат наети на срочни трудови договори, с което това предизвикателство няма да бъде разрешено в структурно отношение. Вследствие на това все още няма достатъчен капацитет да се отговори на нуждите на търсещите работа лица, особено на онези от тях, които срещат по-големи трудности да се интегрират на пазара на труда, и да се въведат мерки за популяризиране, с които се цели тяхното активизиране. Въздействието на активните програми на пазара на труда и схемите за подпомагане на доходите продължава да се подкопава от ограничените мерки за оценка на качеството и последващи мерки.

(15) Разходите за образование в Кипър продължават да са на нива над средните за Съюза. Въпреки това образователните резултати са ниски и дори са се влошили в сравнение с предходните години. Съгласно резултатите за 2015 г. на Програмата за международно оценяване на учениците Кипър заема едно от най-ниските места в Съюза по отношение на равнището на основни умения по математика, естествени науки и четене. Макар наскоро въведените коригиращи мерки, като например по-добрата система за назначаване на учителите и модернизирането на учебните програми, да са първите стъпки в правилната посока, по-нататъшните действия за завършване на планираните реформи, включително оценката на учителите, могат значително да допринесат за подобряване на положението.

(16) Все още като цяло не са налице мерки за преодоляване на несъответствията между търсените и предлаганите умения на пазара на труда, което влошава перспективите за дългосрочен устойчив растеж. Нивата на участие в средното професионално образование и обучение са ниски и притежаването на диплома за завършено висше образование е от малко значение на пазара на труда, което води до висок дял на завършилите висше образование лица, работещи в професии, които не изискват непременно диплома за висше образование.

(17) Секторът на здравеопазването в Кипър продължава да се отличава с липсата на всеобхватно покритие и с различни равнища на неефективност. Това ограничава достъпа до адекватни и ефективни грижи. Законодателството за подобряване на капацитета и ефективността на разходите в сектора на здравеопазването е от ключово значение за създаването на национална здравна система и за предоставяне на по-голяма автономия на обществените болници. Това законодателство обаче все още предстои да бъде прието от парламента.

(18) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Кипър, който беше публикуван в доклада за страната за 2017 г. Тя оцени също така програмата за стабилност за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Кипър от предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Кипър, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Кипър да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

(1) Да продължи да провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което означава да поддържа средносрочната бюджетна цел през 2018 г. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. До края на 2017 г. да приеме ключови законодателни реформи за подобряване на ефикасността в публичния сектор, по-специално по отношение на функционирането на публичната администрация, управлението на държавните предприятия и местните органи на управление.

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(2) Да подобри ефективността на съдебната система чрез модернизиране на гражданските процедури, въвеждане на подходящи информационни системи и засилване на специализацията на съдилищата. Да предприеме допълнителни мерки за отстраняване на пречките за пълното прилагане на законодателните рамки за несъстоятелността и принудителното изпълнение, както и да осигури надеждни и бързи системи за издаване на актове за собственост и за прехвърляне на права върху недвижимо имущество.

(3) Да ускори процеса на намаляване на необслужваните кредити чрез определяне на съответни количествени и обвързани със срокове цели за банките и да осигури точна оценка на обезпеченията за целите на провизиите. Да създаде условия за функционален вторичен пазар на необслужвани кредити. Да интегрира и засили надзора на застрахователните дружества и пенсионните фондове.

(4) Да ускори прилагането на плана за действие за растеж, съсредоточавайки се по-специално върху бързото изпълнение на стратегически инвестиции и подобряването на достъпа до финансиране, и до края на 2017 г. да възобнови изпълнението на приватизационния план. Да вземе решителни мерки по отношение на отделянето на собствеността на органа по електроенергия на Кипър, по-специално да пристъпи към функционалното и счетоводно отделяне до края на 2017 г.

(5) Да ускори реформите, насочени към увеличаване на капацитета на публичните служби по заетостта и подобряване на качеството на осигуряване на активни политики по заетостта. Да завърши реформата на образователната система с цел подобряване на нейното значение на пазара на труда и на нейните резултати, включително по отношение на оценяването на учителите. До края на 2017 г. да приеме законодателство за реформа на болниците и всеобщо здравно осигуряване.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Латвия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Латвия за 2017 г.

(2017/C 261/13)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Латвия като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Латвия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—2 по-долу.

(3) Докладът за Латвия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Латвия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, отправени към Латвия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 20 април 2017 г. Латвия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Латвия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира влошаване на номиналното салдо от балансирана позиция през 2016 г. към дефицит в размер на 0,8 % от БВП и 1,6 % от БВП съответно през 2017 и 2018 г., в резултат на значителна данъчна реформа, след което се планира подобрение на дефицита до 0,5 % от БВП през 2020 г. В програмата за стабилност се прогнозира структурното салдо да се влоши от 0,2 % от БВП през 2016 г. до - 1,7 % от БВП през 2018 г. и да достигне - 0,8 % от БВП през 2020 г. Тази тенденция съответства на средносрочната цел за структурен дефицит от 1 % от БВП и на разрешените отклонения, основаващи се на пенсионната реформа и на клаузата за структурна реформа в сектора на здравеопазването. Преизчисленото ([2]) структурно салдо се очаква да се увеличи от - 1,9 % от БВП през 2017 г. до - 2,3 % от БВП през 2018 г. и да достигне - 0,2 % от БВП през 2020 г. Според програмата за стабилност за 2017 г. общото съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да се задържи на около 40 % от БВП през 2017 г. Съдържащите се в програмата прогнози за растежа на БВП са до голяма степен в съответствие с прогнозата на Комисията за 2017 г., но те изглеждат подчертано благоприятни за 2018 г.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Латвия да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2017 г. се ограничава до разрешения марж, свързан с цялостната пенсионна реформа и основната структурна реформа в сектора на здравеопазването. Като се вземат предвид тези обезщетения, ще бъде допустимо структурното салдо да се влоши най-много с 1,0 % от БВП през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква Латвия да спази това изискване през 2017 г. През 2018 г. Латвия следва да постигне своята средносрочна бюджетна цел, като се вземат предвид маржът, свързан с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система, разрешен за 2016 г., и маржът, свързан със структурната реформа, разрешен за 2017 г., тъй като временните отклонения са пренесени за срок от три години. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. това е съвместимо с максималния номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([3]) в размер на 6,0 % през 2018 г., което съответства на влошаване на структурното салдо с 0,3 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, в Латвия ще съществува риск от значително отклонение от това изискване. Като цяло Съветът е на мнение, че през 2018 г. ще са необходими допълнителни мерки за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

(8) В Латвия се наблюдава голямо неравенство в доходите. Съотношението на доходите на най-богатите 20 % от домакинствата спрямо тези на най-бедните 20 % е достигнало 6,5 през 2015 г., което е сред най-високите в Съюза, въпреки че тази стойност леко е спаднала през 2016 г. Разликата в доходите преди и след данъчно облагане и социалните трансфери са сред най-ниските в ЕС. Данъчната система на Латвия е по-малко прогресивна, отколкото в други държави членки, което допринася за голямото неравенство и бедността сред работещите. Данъчната тежест върху лицата с ниски доходи продължава да е сред най-високите в Съюза, като същевременно не се използва достатъчно потенциалът за генериране на приходи от данъци, които са по-малко вредни за растежа. Ниският дял на

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методика.

([3]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

данъчните приходи в БВП ограничава ресурсите за устойчивото предоставяне на обществени услуги. Въпреки постигнатия известен напредък в борбата с данъчните измами, неспазването на данъчното законодателство продължава да бъде сериозно предизвикателство. В програмата за стабилност за 2017 г. бе обявено въвеждането на данъчна реформа. Основните мерки включват намаляване на ставката на данъка върху доходите на физическите лица от 23 на 20 % за доходите до 45 000 евро на година, увеличаване на основната надбавка, диференцирана според дохода, въвеждане на 0 % ставка на корпоративния данък за реинвестираните печалби и уеднаквяване на ставките на данъка върху капитала в размер на 20 %. Реформата е във връзка със специфичните за държавата препоръки, доколкото се намалява данъчната тежест върху хората с ниски доходи. Въпреки това данъчната реформа е ограничена, що се отнася до пренасочването на данъчното облагане към източници, които са по-малко вредни за растежа, и постигането на заявената цел на политиката — увеличаване на дела на данъчните приходи в БВП.

(9) Слабостите в основните социални предпазни мрежи допринасят за високото равнище на бедност и неравенство, включително за хората с увреждания и възрастните хора. Нивото на бедност сред хората с увреждания е едно от най-високите в Европа. Ниската степен на адекватност на социалните помощи, които не са се подобрили от 2009 г. насам, както и на пенсиите, не осигурява ефективна защита срещу бедността и социалното изключване. Реформата на минималния доход бе обявена през 2014 г., но досега не е осъществена, което оказва отрицателно въздействие върху най-бедните домакинства, въпреки че средносрочните планове относно подкрепа на минималния доход са в процес на подготовка.

(10) С намаляване на работната сила ръстът на трудовата заетост е слаб, а безработицата намалява бавно. По-добри перспективи за заетост има в центровете на икономическа активност, както и за висококвалифицираните работници, докато безработицата е по-разпространена сред нискоквалифицираните лица и лицата, живеещи в селските райони. В този контекст повишаването на уменията на работната сила ще допринесе за справяне с тези въпроси. При все това, макар че привлекателността на професионалното образование се е подобрила, сегашната реформа на учебните програми на образованието с цел адаптиране спрямо съвременните изисквания за умения е довела до ограничен напредък. Въведена беше регулаторна рамка за ученето в процеса на работа и активното участие на социалните партньори и предприятията в прилагането ѝ е гарантирано. Освен това участието на безработните лица в активни мерки на пазара на труда е по-ниско, отколкото в повечето други държави членки, но бяха предприети мерки за подобряване на това положение и те трябва да бъдат продължени. Участието в програми за учене през целия живот продължава да бъде ниско.

(11) Въпреки че латвийските власти успешно инициираха подходящи реформи в системата на здравеопазването, големите частни плащания от страна на пациентите, дългите опашки от чакащи, ниското равнище на публичните разходи и неефективното разпределение на услугите ограничават достъпа до здравно обслужване. Контролираните с квоти публични разходи водят до забавяне на лечението и пациентите или трябва да чакат дълго време, или трябва да заплащат със собствени средства за услугата, което оставя част от населението с неудовлетворени здравни нужди. Предприети бяха начални стъпки за реформиране на системата за осигуряване на качество и напредъкът следва да продължи да подобрява резултатите за пациентите и за населението. Налице е известен напредък в повишаване на ефективността на системата на здравеопазването, но са необходими допълнителна рационализация на болничния сектор, подобряване на достъпа до амбулаторни и първични здравни грижи, както и по-ефективна връзка между разпределените бюджетни средства и качеството на услугите и разходите.

(12) Латвийските органи редовно прибягват до процедури за обществени поръчки за покупките в сектора на здравеопазването, но допълнително повишаване на ефективността може да се постигне чрез редовно използване на електронните обществени поръчки и централизираното закупуване, което ще осигури по-голяма прозрачност и ефективност на публичните разходи.

(13) Слабостите в качеството на регулаторната уредба и ниската ефикасност на публичната администрация оказват отрицателно въздействие върху стопанската среда. През 2016 г. правителството представи амбициозен план за реформи за по-малоброен и по-професионален публичен сектор, който има за цел повишаване на ефективността чрез намаляване на персонала и централизиране на функциите за подкрепа, засилване на плащанията, основани на резултатите, и повишаване на прозрачността. Този план се ограничава до централната администрация, но значително повишаване на ефективността може да се реализира и на общинско равнище.

(14) Корупцията продължава да възпрепятства стопанската среда в Латвия, а системата за предотвратяване на конфликтите на интереси остава негъвкава и формалистична, с недостатъчно проверки. Въпреки че реформата на системата за несъстоятелност в голяма степен е завършена, ефективното ѝ изпълнение трябва да се следи внимателно за справяне с ограничения брой случаи на преструктуриране и ниския процент на възстановяване на активи.

(15) През последните три години бяха въведени мащабни реформи на висшето образование и публичната научноизследователска дейност за консолидиране на научноизследователските институти и за повишаване на качеството и значението на техните резултати. Въпреки това управленската и организационната структура на латвийското публично финансиране на научните изследвания остават неефективни, като функциите на финансиране са разпръснати между много институции. Неефикасното финансиране на публичната научноизследователска дейност води до много ниски научни резултати, липса на квалифицирани човешки ресурси както в публичния, така и в частния сектор, и ниски равнища на публично-частното сътрудничество. Интензитетът на научноизследователската и развойната дейност в Латвия продължава да е една от най-ниските в Съюза.

(16) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Латвия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Латвия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Латвия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Латвия да предприеме следните действия в периода 2017—2018 г.:

1. Да продължи своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което предполага да постигне своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., като се вземат предвид обезщетенията, свързани с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система и структурните реформи, за които е предоставено временно отклонение. Да намали данъчното облагане за лицата с ниски доходи, като прехвърли тежестта към други източници, които са по-малко вредни за растежа, и като подобри спазването на данъчното законодателство.

2. Да подобри адекватността на системата за социално осигуряване и повиши квалификацията на работната сила чрез ускоряване на реформата на учебните програми в професионалното образование. Да увеличи разходната ефективност на здравеопазването и достъпа до него, включително чрез намаляване на частните плащания и дългите периоди на чакане.

3. Да повиши ефективността и отчетността в публичния сектор, по-специално чрез опростяване на административните процедури и засилване на режима на предотвратяване на конфликти на интереси, включително за синдиците.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Литва за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Литва за 2017 г.

(2017/C 261/14)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Литва не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Литва следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръка 2 по-долу.

(3) Докладът за Литва за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Литва в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Литва по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 27 април 2017 г. Литва представи националната си програма за реформи за 2017 г., а на 28 април 2017 г. — своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Литва понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира подобрение в номиналното салдо от дефицит в размер на 0,4 % от БВП през 2017 г. до излишък от 1,3 % от БВП през 2020 г. Планирано е средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — да бъде постигната с марж през целия период на програмата. Разрешеният план за корекции включва цялостната реформа на пенсионната система, считано от 2016 г. През 2017 г. той отразява допълнителните важни структурни реформи на пазара на труда и на пенсиите. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне от 40,2 % от БВП през 2016 г. до 33,8 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за постигане на планираните цели за излишъка от 2018 г. нататък, все още не са достатъчно конкретни.

(7) В своята програма за стабилност за 2017 г. Литва поиска да се възползва от временно отклонение в размер на 0,5 % от БВП в рамките на предпазните мерки на ПСР съгласно „съвместно договорена позиция относно гъвкавостта в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, одобрена от Съвета по икономически и финансови въпроси през февруари 2016 г. предвид планираното изпълнение на важни структурни реформи, които ще имат положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси. По-специално, това се отнася до повишаване на устойчивостта на пенсионната система чрез засилено индексиране и постепенно увеличаване на пенсионния осигурителен стаж. Реформите обаче не успяха да създадат автоматична връзка между пенсионната възраст и очакваната продължителност на живота. Освен това реформите модернизират трудовите отношения чрез въвеждане на нови видове трудови договори, по-кратки периоди на предизвестие, по-ниски обезщетения при прекратяване на трудово правоотношение и по-гъвкаво работно време. С реформите също така се укрепва обхватът и адекватността на обезщетенията за безработица и на социалните обезщетения, разширява се обхватът на активните политики на пазара на труда и се намалява равнището на незаконното наемане на работа и на неосигурената заетост. Органите смятат, че реформите имат положително въздействие върху устойчивостта на публичните финанси чрез генерирането на средни годишни икономии на разходи за пенсии в размер до 3,8 % от БВП в дългосрочен план, като същевременно частта от реформата на пазара на труда може да увеличи средния годишен брой на наетите лица с до 10 %, което изглежда до голяма степен реалистично допускане. Следователно, ако бъде изцяло и своевременно изпълнена, тази реформа ще има положително въздействие върху устойчивостта на публичните финанси. Въз основа на това съгласно оценката към настоящия момент Литва отговаря на условията за поисканото временно отклонение през 2017 г., при условие че страната изпълнява договорените реформи по подходящ начин, което ще бъде проследено в рамките на европейския семестър. С оглед на необходимостта обаче да се гарантира, че минималният целеви показател продължава да се спазва (т.е. структурен дефицит от 1,5 % от БВП), и като се вземе предвид вече допуснатото отклонение съгласно клаузата за цялостната реформа на пенсионната система (около 0,1 % от БВП), съгласно оценката към настоящия момент Литва отговаря на условията за допълнително временно отклонение в размер на 0,4 % от БВП през 2017 г., което е малко под поисканата стойност от 0,5 % от БВП.

(8) На 12 юли 2016 г., за 2017 г. Съветът препоръча на Литва да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел е ограничено до допуснатото отклонение, свързано с цялостната реформа на пенсионната система ([2]). Вземайки предвид допуснатите отклонения, свързани с пенсионната реформа (разрешени за 2016 г.), и временното отклонение, свързано с изпълнението на структурните реформи (разрешено за 2017 г.), структурното салдо ще може

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) На Литва се разрешава да се отклони от своята средносрочна бюджетна цел през 2017 и 2018 г. в размер на допуснатото отклонение съгласно клаузата за цялостната реформа на пенсионната система, разрешено за 2016 г., тъй като временните отклонения се пренасят за период от три години.

да се влоши с 1,3 % от БВП през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква Литва да спази това изискване през 2017 г. През 2018 г. Литва следва да постигне своята средносрочна цел, като се вземат предвид допуснатите отклонения, свързани с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система (разрешени за 2016 г.) и със структурната реформа (разрешени за 2017 г.), тъй като временните отклонения са пренесени за срок от три години. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. това е съвместимо с максималния номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]) в размер на 6,4 % през 2018 г., което съответства на влошаване на структурното салдо с - 0,6 % от БВП. При непроменени политики се очаква Литва да спази това изискване през 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Литва да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(9) Вследствие на последното увеличение на необлагаемата минимална работна заплата, данъчната тежест за лицата с ниски доходи намаля значително през последните години и понастоящем е близка до средното равнище за Съюза. Същевременно компенсирането на увеличенията на данъците е ограничено, в резултат на което данъчните приходи като дял от БВП все още са сред най-ниските в Съюза, което ограничава способността на Литва да се справи със социалните предизвикателства. Ниското равнище на данъчните приходи се дължи на относително големия дял на сивата икономика и на относително ниските приходи от екологично и капиталово данъчно облагане.

(10) Въпреки че през последните години Литва отбеляза напредък в подобряването на събирането на ДДС, разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в страната е сред най-високите в Съюза. Недостатъчното докладване на заплатите задълбочава проблема с ниската събираемост на данъците. Увеличаването на спазването на данъчното законодателство би довело до повишаване на бюджетните приходи и до подобряване на справедливостта на данъчната система и на ефикасността на икономиката.

(11) Тенденцията на нарастване на коефициента на възрастова зависимост ще се засилва и съгласно съществуващите пенсионни правила разходите за пенсиите като дял от БВП се очаква да се увеличат с около 50 % до края на 30-те години на 21-ви век. Обвързването на пенсионните обезщетения със средната продължителност на живота е от основно значение за ограничаване на натиска, който разходите за пенсии ще окажат върху публичните финанси.

(12) Литва отложи влизането в сила на новия кодекс на труда и на друго законодателство относно новия социален модел. Това ѝ дава възможност да осигури добър баланс между гъвкавостта и сигурността в трудовите отношения. Големият дял на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, заедно с нарастващото неравенство по отношение на доходите, продължават да бъдат основни предизвикателства за Литва. Съотношението между доходите на най-богатите 20 % от домакинствата и тези на най-бедните 20 % от населението се е увеличило от 5,3 през 2012 г. на 7,5 през 2015 г. — второто най-високо равнище в Съюза. Това е в ущърб на икономическия растеж, макроикономическата стабилност и развитието на едно приобщаващо общество. В момента мрежата за социална сигурност не се справя ефективно с това предизвикателство поради ниските разходи за социална закрила. Освен това разликата между неравенството в доходите преди и след приспадането на данъците и социалните плащания е сред най-малките в Съюза. Въпреки това правителството постави борбата с бедността и социалното изключване на челно място в своя дневен ред. Законодателството относно новия социален модел предвижда повишаване на адекватността и обхвата на обезщетенията за безработица и има обсъждания относно подобряването на адекватността на социалното подпомагане. Тези важни решения все още трябва да бъдат приети и приложени. За справяне с бедността сред възрастните хора, през 2016 г. Литва добави механизъм за индексиране в своето пенсионно законодателство, който може да бъде използван за подобряване на адекватността на пенсиите.

(13) Важно е Литва да отговори на предизвикателства, свързани с уменията, и да се справи с отрицателните последици от нейното намаляващо население в трудоспособна възраст. Делът на учениците с недостатъчни основни умения е висок. Въпреки високия процент на завършилите висше образование висшето образование е белязано от ниски стандарти за качество и от финансови стимули, които насърчават размера и неефективността, отколкото постигането на резултати. Следва да се положат усилия за осигуряване на висококачествено преподаване на всички равнища на образованието (включително чрез реформиране на професионалното развитие и условията на труд). Това е от решаващо значение за справяне с ниските резултати и недостатъците в образованието и за осигуряване на качество във висшето образование (включително чрез въвеждане на финансиране, основано на резултатите, и консолидиране на институциите за висше

([1]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

образование). Трайно ниските равнища на участие в ученето за възрастни в Литва възпрепятства ефективността на реформите на пазара на труда и на развитието на по-квалифицирана работна ръка. Литва съсредоточи усилията си върху повишаване на предлагането и уместността на публично предоставяните възможности за учене, но досега това не е довело до осезаеми резултати. За постигането на по-високи и устойчиви равнища на участие в ученето за възрастни Литва трябва също така да насърчи хората да започнат обучение, както и да стимулира повече работодатели да осигурят възможности за обучение на своите служители.

(14) Безработицата сред нискоквалифицираните и средноквалифицираните лица все още е над средното за Съюза. Лицата с увреждания имат високо равнище на бедност, отчасти поради слабата им интеграция на пазара на труда. Активните мерки на пазара на труда понастоящем имат ограничена роля за подпомагане на хората да се върнат на пазара на труда в Литва. Литва има значително поле за действие, за да направи своя пазар на труда по-приобщаващ, включително чрез предлагане на повече мерки за подкрепа за лицата с увреждания. Това означава например по-активно прилагане на подпомогната заетост и на програмата за професионална рехабилитация, както и увеличаване на наличните средства в бюджетите за рехабилитация. Наскоро приетият закон за заетостта има потенциал да подобри предоставянето на активни мерки на политиката на пазара на труда.

(15) През последните години Литва отбеляза напредък по отношение на подобряването на социалния диалог. Социалните партньори участват активно в обсъжданията на новия кодекс на труда и на новия социален модел, а правителството въведе план за действие за засилване на социалния диалог. Той е насочен към изграждането на капацитет на социалните партньори, насърчаване на колективното договаряне и подобряване на социалния диалог на всички равнища.

(16) Резултатите в областта на здравеопазването в Литва продължават да оказват значително отрицателно въздействие върху наличния потенциал на работната сила и производителността на труда. Въпреки че се полагат усилия за пренасочване на пациентите към по-разходноефективни видове здравни грижи, резултатите на здравната система все още са възпрепятствани от голямата зависимост от болнично лечение и от ниските разходи за профилактика и обществено здраве. Има много високо равнище на преки плащания, особено за фармацевтични продукти.

(17) Неблагоприятното демографско развитие означава, че растежът все повече ще зависи от производителността на труда. През периода 2000—2015 г. темповете на растеж на производителността на труда на Литва са едни от най-високите сред държавите членки, но наскоро темповете на растеж се забавят. Публичните инвестиции на Литва страдат от лошо планиране и от това, че са свързани със стратегическите цели на страната. Интензитетът на публичната НИРД е нараснал до стойност малко над средната за Съюза през 2015 г., докато интензитетът на НИРД на бизнес сектора все още изостава. С приетите през 2016 г. „Насоки за реформиране на политиките в областта на науката и иновациите в Литва“ се цели да се преодолеят трайните предизвикателства в областта на научните изследвания и иновациите. За тази цел те призовават за реформа на институционалното финансиране в НИРД; консолидиране на научноизследователските институции и висшите учебни заведения, на научните центрове и технологичните паркове; както и подобряване на координацията, наблюдението и оценката на политиките. Литва отбеляза известен напредък в подкрепата на алтернативни средства за финансиране. Това помогна за създаването на редица фондове за рисков капитал и фондове за първоначален капитал. Парламентът наскоро прие закон за колективното финансиране.

(18) Броят на внесените в съда случаи на подкупи се увеличава трайно през последните години, което показва засилените усилия на Литва за борба с корупцията. В някои важни области обаче, като здравеопазването и възлагането на обществени поръчки, разпоредбите срещу дребната корупция и корупцията по високите етажи невинаги се прилагат на практика. Секторът на здравеопазването страда от честата практика на неофициални плащания на лекари. Няма достатъчно прозрачност при възлагането на обществени поръчки, по-специално на общинско равнище. Освен това слабите механизми във връзка с подаването на сигнали за евентуални нередности в публичния и частния сектор обезкуражават подаването на сигнали. Правителството определи борбата с корупцията в сектора на здравеопазването като приоритет в своята програма за борба с корупцията. Освен това, за да се намалят рисковете от корупция и конфликт на интереси при обществените поръчки с ниска стойност, правителството задължи възлагащите органи да публикуват онлайн информация относно обявените търгове, участниците, спечелилите търга и възложените поръчки. Необходимо е обаче наблюдението да продължи, за да се гарантира изпълнението на тези политики.

(19) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Литва и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени

към Литва през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Литва, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Литва да предприеме следните действия в периода 2017—2018 г.:

1. Да продължи своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което включва придържане към средносрочната бюджетна цел през 2018 г., като се вземат предвид допуснатите отклонения, свързани с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система и структурните реформи, за които е предоставено временно отклонение. Да подобри спазването на данъчното законодателство и да разшири данъчната основа към източници, които са по-малко вредни за растежа. Да предприеме мерки за преодоляване на предизвикателството за средносрочната фискална устойчивост, свързано с пенсиите.

2. Да преодолее недостига на умения чрез ефективни активни мерки на пазара на труда и в ученето за възрастни и да подобри образователните резултати чрез възнаграждаване на качеството в преподаването и висшето образование. Да подобри резултатите в системата на здравеопазването чрез укрепване на извънболничните грижи, профилактика на заболяванията и ценова достъпност. Да подобри адекватността на мрежата за социална сигурност.

3. Да предприеме мерки за повишаване на производителността чрез подобряване на ефикасността на публичните инвестиции и укрепване на тяхната адекватност спрямо стратегическите цели на страната.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Люксембург за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2017 г.

(2017/C 261/15)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Люксембург не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Люксембург следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръка 2 по-долу.

(3) Докладът за Люксембург за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Люксембург в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Люксембург през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 28 април 2017 г. Люксембург представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Понастоящем по отношение на Люксембург се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира намаление на номиналния излишък от 1,6 % от БВП през 2016 г. до 0,2 % през 2017 г., последвано от постоянно нарастване, достигайки излишък от 1,2 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението държавен дълг/БВП се очаква да остане доста под предвидената в Договора референтна стойност от 60 % от БВП. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен, с изключение на 2018, когато е подчертано благоприятен, и 2021 г., когато е подчертано предпазлив. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,4 % от БВП през 2017 г. и 0,1 % през 2018 г., т.е. като цяло в рамките на програмата за стабилност за 2017 г. и над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се очаква Люксембург да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(7) Все още има опасения във връзка с дългосрочната фискална устойчивост предвид прогнозираното увеличаване на разходите, свързани със застаряването. Съгласно реформата на пенсионната система от 2012 г. на всеки пет години след приемането на реформата следва да се извършват наблюдение и оценка на устойчивостта на пенсионната система. Правителството изтегли по-рано първата оценка през 2016 г. Въпреки че според направения преглед пенсионната система все още бележи значителен и повтарящ се излишък, който позволи да бъдат натрупани пенсионни резерви, очаква се пенсионната система да има отрицателно оперативно салдо от 2023 г. нататък, що се отнася до разходите за обезщетения спрямо осигурителните вноски. Според последните ревизирани прогнози на Евростат за населението прогнозираното увеличение на населението ще бъде по-малко, отколкото се очакваше по-рано. Това ще се отрази и на коефициента на зависимост, който ще нарасне по-бързо от очакваното и ще доведе до по-голямо прогнозирано увеличение на публичните разходи за пенсии. Няма напредък по обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота, както беше препоръчано от Съвета през 2016 г. Люксембург е единствената държава членка, в която не се предвижда увеличаване на законоустановената възраст за пенсиониране за периода 2013—2060 г. Люксембург е държавата с най-високо прогнозирано увеличение на дела на зависимото население до 2060 г. в Съюза. Люксембург отбеляза ограничен напредък по отношение на ранното пенсиониране. През юли 2015 г. проект на закон за изменение на схемите за ранно пенсиониране беше представен на парламента и все още не е приет. Като цяло ранното пенсиониране продължава да е широко разпространено и стимулите за оставане на работа са ограничени. След преразглеждането на демографските перспективи Люксембург е изправен пред допълнителни рискове, свързани с разходите за дългосрочни грижи. Тези разходи вече са на едно от най-високите нива сред държавите членки като дял от БВП и се очаква да нараснат от 1,5 % до 3,2 % от БВП до 2060 г. (повече от два пъти от сегашното ниво). Парламентът обсъжда проект за реформа на осигуряването за дългосрочни грижи.

(8) Люксембургските органи приеха всеобхватна данъчна реформа, която влезе в сила през януари 2017 г. Реформата въведе промени, предимно в областта на прякото данъчно облагане, както за физическите лица, така и за предприятията, насочени към постепенно намаляване на ставката на корпоративния подоходен данък (с цел увеличаване на конкурентоспособността) и нарастване на прогресивността на данъка върху доходите на физическите лица (с цел увеличаване на справедливостта). В същото време увеличението на някои данъчни разходи рискува да ограничи данъчната основа. За да се подобри предвидимостта на данъчните приходи, може допълнително да се разшири данъчната основа. Това може да бъде постигнато по-специално чрез преразглеждане на сегашното ниско данъчно облагане на жилищата и чрез увеличено използване на алтернативни източници. Те биха могли да включват гарантиране на по-голяма съгласуваност между екологичното данъчно облагане и целите за диверсификация на икономиката.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(9) Люксембургските власти от няколко десетилетия активно се опитват да диверсифицират икономиката, отчитайки рисковете, свързани със силната зависимост от финансовия сектор. Намаляването на зависимостта на икономиката от финансовия сектор остава главно предизвикателство в дългосрочен план. За тази цел анализът на диверсификацията трябва да доведе до конкретни мерки с точно определен график. Предвид високото равнище на разходите за труд в страната, дейности с по-висока добавена стойност предлагат потенциал за стимулиране на алтернативните източници на растеж. Успешната диверсификация на икономиката на Люксембург зависи в голяма степен от секторите, които са по-малко чувствителни към нивата на разходите за труд. Те до голяма степен се основават на научните изследвания и иновациите, които често изискват интензивно използване на технологии и знания. Намаляването или премахването на пречките за инвестициите и иновациите, които ограничават икономическото развитие, ще разгърне потенциала за иновации и ще подпомогне диверсификацията. Докато публичните инвестиции са на равнище, което е над средното за еврозоната, частните инвестиции изостават. Поддържането на високо равнище на инвестиции е от съществено значение за запазване на перспективите за растеж.

(10) По-нататъшното разширяване на вече успешния нефинансов сектор на услугите може също да допринесе за диверсифициране на икономиката. Продължават да съществуват значителни регулаторни пречки в сектора на бизнес услугите, по-специално за счетоводителите, архитектите, инженерите и адвокатите. За всички тези професии стопанският оборот е по-нисък от средното за Съюза и от средното за цялата икономика. Следователно ограниченията по отношение на тези професии може да вредят на конкурентоспособността на предприятията в Люксембург. Тези пречки включват широкия обхват на дейностите, запазени за архитектите; запазването на прости задачи, като осчетоводяване на трудовите възнаграждения или изготвяне на данъчни декларации, за висококвалифицирани специалисти; запазване на правните консултации за адвокатите; както и изискванията за правна форма и за капиталово участие, правилата за несъвместимост и мултидисциплинарните ограничения за адвокатите, които могат да бъдат непропорционални по отношение на основни принципи, като независимостта на професията, както и по отношение на съответните разпоредби за надзор.

(11) За да се избегнат отрицателни последици, са необходими целенасочени активни политики на пазара на труда и програми за учене през целия живот, по-специално за по-възрастните работници, чието равнище на заетост остава сред най-ниските в Съюза. Бяха приети мерки за подобряване на тяхната пригодност за заетост и участие на пазара на труда. От 1 януари 2016 г. се прилага закон за прекласифициране на работниците с увреждания, който увеличава възможностите за такива работници да останат по-дълго на пазара на труда. При все това, след консултации със социалните партньори, предстои да бъде предложена цялостна стратегия. „Пактът за възрастта“ — проектозакон, внесен в парламента през април 2014 г., който има за цел да насърчи дружествата с над 150 служители да задържат по-възрастните работници, все още не е приет. Създаването на възможности за повишаване на уменията чрез целенасочени активни политики за пазара на труда и учене през целия живот за подпомагане на по-възрастните работници ще продължи да бъде от значение за успеха на тези политики. Инвестициите в умения са особено важни за пълното оползотворяване на предимствата на цифровизацията и за поддържане на конкурентоспособността.

(12) Беше приет значителен пакет от мерки за справяне с недостига на предлагане на недвижими имоти, но действителното им въздействие все още предстои да се види. Невъзможността за достъп до земя за застрояване, която е почти изцяло притежавана от частни лица, изглежда е една от основните пречки пред увеличаването на предлагането на жилища. Ограниченото предлагане на жилища, съчетано със стабилно търсене, доведе до постоянно нарастване на цените на жилищата. Това обяснява тенденцията за увеличаване на задлъжнялостта на домакинствата, свързана предимно с ипотеки. В допълнение, въпреки значителните инвестиции в транспортната инфраструктура, справянето със задръстванията продължава да бъде предизвикателство. Това се засилва и от факта, че съвременните работни практики, като например дистанционната работа, не се насърчават при трансграничните работници поради фискалните политики в съседните страни. Предизвикателствата, свързани с жилищното настаняване и с мобилността, вероятно ще окажат допълнителен натиск върху усилията за диверсификация на икономиката и за повишаване на конкурентоспособността. Те биха могли също да бъдат пречка пред привличането на висококвалифицирани работници на пазара на труда.

(13) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Люксембург и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Люксембург през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Люксембург, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки.

(14) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г. и е на мнение ([1]), че Люксембург се очаква да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Люксембург да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да засили диверсификацията на икономиката, включително чрез премахване на пречките пред инвестициите и иновациите. Да премахне регулаторните ограничения в сектора на бизнес услугите.

2. Да гарантира дългосрочната устойчивост на пенсионната система, да ограничи ранното пенсиониране и да увеличи заетостта на възрастните хора.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Унгария за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2017 г.

(2017/C 261/16)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Унгария не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Унгария за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Унгария в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Унгария по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(3) На 2 май 2017 г. Унгария представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(5) Спрямо Унгария понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира номиналният дефицит да се влоши от 1,8 % през 2016 г. до 2,4 % през 2017 г. и през 2018 г., а след това постепенно да се подобри до 1,2 % от БВП до 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1,7 % от БВП до 2016 г. и ревизиран на 1,5 % от БВП към 2017 г. — се очаква да бъде постигната до 2020 г. При все това въз основа на преизчисленото ([1]) структурно салдо средносрочната бюджетна цел не може да бъде постигната през времевия хоризонт на програмата. Според програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне постепенно до около 61 % до края на 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен, което създава рискове за изпълнението на целите по отношение на дефицита.

(6) В програмата за конвергенция за 2017 г. се посочва, че въздействието върху бюджета на извънредния приток на бежанци и на мерките, свързани със сигурността, през 2016 г. и 2017 г. е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2015 г. възлизат на 0,04 % от БВП по отношение на извънредния приток на бежанци и няма допълнителни допустими разходи във връзка с бежанските потоци през 2016 г. По отношение на свързаните със сигурността мерки допустимите допълнителни разходи възлизат на 0,04 % от БВП през 2016 г. През 2017 г. не се очаква по-нататъшно увеличение на разходите поради извънредния приток на бежанци, а допълнителното отражение върху бюджета на свързаните със сигурността мерки понастоящем се оценява на 0,14 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, както и сериозната терористична заплаха са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Унгария е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани със сигурността. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от унгарските органи.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Унгария да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от значително отклонение от това изискване през 2017 г.

(8) През 2018 г., с оглед на фискалното си положение, и по-специално на равнището на дълга, Унгария се очаква да се коригира допълнително за постигане на своята средносрочна бюджетна цел за структурен дефицит от 1,5 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([2]), който не превишава 2,8 % през 2018 г. Това ще съответства на структурна корекция в размер на 1,0 % от БВП. При непроменена политика има риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. В същото време Унгария се очаква да спази правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че ще са необходими допълнителни мерки, считано от 2017 г., за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Съгласно предвиденото в Регламент (ЕО) № 1466/97 обаче оценката на бюджетните планове и резултатите следва да взема предвид бюджетното салдо на държавите членки с оглед на цикличните условия. Както се припомня в съобщението на Комисията, придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, в оценката на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепване на протичащото в момента възстановяване, така и за осигуряване на устойчивостта на публичните финанси на Унгария. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл в Унгария.

(9) Конкурентоспособността и потенциалът за растеж на Унгария са възпрепятствани от ниските частни инвестиции и ниската производителност. Факторите с неблагоприятно въздействие върху стопанската среда и корпоративните инвестиции са свързани по-специално със слабости по отношение на институционалното функциониране и управление. Честите промени в регулаторната и данъчната среда са една от най-големите пречки пред извършването на стопанска дейност в Унгария с недостатъчно участие на заинтересованите страни и основано на факти определяне на

([1]) Структурното салдо, преизчислено от службите на Комисията въз основа на информацията в програмата за конвергенция по общоприетата методика.

([2]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Бруто образуването на основен капитал на националното финансиране се разсрочва в рамките на 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

политиките. Регулаторните пречки в сектора на услугите също ограничават динамиката на пазара и възпрепятстват инвестициите. Ограничителните разпоредби, включително в сектора на търговията на дребно, ограничават конкуренцията в сектора на услугите и оказват натиск върху бизнес климата.

(10) Общото съотношение между данъците и БВП на Унгария продължава да е значително над това на нейните регионални партньори и все още има предизвикателства в данъчната система. Правителството намали социалноосигурителните вноски на работодателите с 5 процентни пункта през 2017 г., а за 2018 г. е планирано допълнително намаление от 2 процентни пункта. Тази мярка доведе до значително намаляване на данъчната тежест за лицата с ниски доходи, но тя продължава да е висока. Това се отнася най-вече за лицата с ниски доходи без деца, за които данъчната тежест все още е сред най-високите в Съюза. Данъчната система продължава да е сложна. Независимо от низходящата тенденция от 2013 г. насам секторните данъци — някои от които продължават да имат силно изкривяващ ефект — все още усложняват данъчната система и отслабват доверието на инвеститорите. Сложността и несигурността на данъчната система — свързана с високи разходи за спазване на изискванията и административна тежест — продължават да влияят отрицателно върху доверието на инвеститорите в Унгария.

(11) Слабостите в институционалната ефективност оказват натиск върху бизнес климата и намаляват потенциала за растеж на икономиката. По-специално, въпреки последните подобрения и изменението на Закона за обществените поръчки, напредъкът по засилване на прозрачността и конкуренцията в областта на обществените поръчки продължава да е ограничен. Настоящата стратегия за електронните обществени поръчки е здрава основа за подобряване на прозрачността, но нейното прилагане и въздействие върху ефективността и прозрачността трябва да бъдат наблюдавани. Корупционните рискове остават високи, като оказват неблагоприятно въздействие върху бизнес климата. Има значителни пропуски по отношение на мерките, предприети за решаване на проблема. Унгария е засегната също така от закъснения в изпълнението на своята стратегия за електронни обществени поръчки. Това забавя навременното въвеждане на електронните обществени поръчки в Унгария, което е от решаващо значение за засилване на прозрачността и повишаване на конкуренцията.

(12) Положението в сектора на услугите, включително търговията на дребно, все още е особено голямо предизвикателство в Унгария. През изминалата година правителството продължи да се намесва на пазари, които преди са били отворени за конкуренция, и прие по-строги изисквания за пътническите транспортни услуги, извършвани от независими спедиторски центрове. Правителството не е предприело съществени стъпки за облекчаване на регулаторната среда в сектора на услугите, по-специално по отношение на търговията на дребно, публичните служби за управление на отпадъци, печата и разпространението на учебници или мобилните системи за плащане. В сектора на търговията на дребно липсват ясни насоки относно издаването на разрешения за откриване на нови магазини с площ над 400 m^2. Това утежнява липсата на прозрачност и предвидимост в сектора. Регулаторните пречки, които все още са налице в сектора на услугите, включително в сектора на търговията на дребно, ограничават динамиката на пазара и възпрепятстват инвестициите, като същевременно създават несигурност за инвеститорите, по-конкретно за международните инвеститори.

(13) В подкрепа на конкурентоспособността и потенциала за растеж на Унгария в средносрочен план от ключово значение ще бъдат структурните реформи за стимулиране на инвестициите в човешки капитал, особено в областта на образованието и здравеопазването, както и да продължи подобряването на функционирането на пазара на труда. Укрепването на социалната справедливост също ще бъде от съществено значение за постигането на по-приобщаващ растеж.

(14) Резултатите от предоставянето на основни умения продължават да са ниски спрямо международните стандарти. Проучването на образователните системи по линия на Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСР (PISA) от 2015 г. показа значително влошаване на резултатите, а влиянието на социално-икономическия произход на учениците върху резултатите в сферата на образованието е едно от най-високите в Съюза. Въздействието на вида училище върху резултатите в сферата на образованието е много голямо. Намаляването на учебните часове по природни науки в професионалните гимназии от 2016 г. вероятно ще увеличи изоставането на уменията в сферата на науките в Унгария. Делът на преждевременно напускащите училище е в застой през последните 5 години и продължава да е особено висок сред ромите. Разпределението на учениците в неравностойно положение между училищата е неравномерно и ромските деца все по-често посещават училища и класове с преобладаващо ромско присъствие. Въведени са мерки за подкрепа на обучението на преподавателите, образованието в ранна детска възраст и завършването на училище, както и за борба с преждевременното напускане на училище сред ромите. Въпреки че са предприети мерки за преодоляване на сегрегацията, те не са достатъчно всеобхватни и системни, за да се справят с предизвикателството. Нарастващото търсене на висококвалифицирана работна сила не съответства на достатъчно голяма група кандидати за висше образование и равнището на завършилите образователната степен е недостатъчно. Изменението на Закона за висшето образование, прието през 2017 г., може да доведе до допълнително влошаване на положението.

(15) Пазарът на труда се развива благоприятно през последните години и безработицата е отново на равнището си отпреди кризата. Заетостта достигна исторически високи равнища благодарение на създаването на работни места в частния сектор и по линия на програмата за заетост в обществения сектор, който все още провежда най-мащабната активна политика на пазара на труда в Унгария с над 200 000 участници. През последните години бяха приети набор от мерки за улесняване на прехода от програмата към първичния пазар на труда. При все това тя все още не е достатъчно

целенасочена, а ефективността ѝ при реинтеграцията на участниците на отворения пазар на труда продължава да бъде ограничена. В същото време някои сектори са изправени пред нарастващ недостиг на работна ръка. Други активни политики на пазара на труда са в процес на укрепване, отчасти с подкрепата на средства на Съюза, но са необходими допълнителни усилия за улесняване на прехода към първичния пазар на труда по ефективен начин. Системата за профилиране на безработните функционира, но все още не е напълно ефективна. Разликата в заетостта между половете нараства през последните години и отражението на родителството върху заетостта при жените е сред най-високите в Съюза. Участието на пазара на труда е засегнато от сравнително слабите резултати в областта на здравеопазването и от неравния достъп до здравеопазване. Участието на социалните партньори в разработването на политиките е ограничено.

(16) Някои показатели за бедност намаляха до равнищата си от преди кризата, но все още са над средните за Съюза. Бедността сред децата и ромите продължава да е особено висока, макар и да намалява. Значителна част от ромите, които работят, са наети в рамките на програмата за заетост в обществения сектор. Тяхната ефективна интеграция на отворения пазар на труда все още е ограничена до този момент.

(17) Адекватността и обхватът на социалното подпомагане и на обезщетенията за безработица са ограничени. Продължителността на обезщетенията за безработица все още е най-ниската в Съюза (3 месеца) — под средното време, необходимо на лицата, търсещи работа да намерят такава. През 2015 г. реформата на социалното подпомагане опрости системата за социална сигурност, но тя не изглежда да гарантира еднакви условия на живот и предоставя минимално адекватно равнище за нуждаещите се. Що се отнася до обезщетенията, управлявани от общините, има значителна свобода на действие по отношение на критериите за допустимост и равнището на правата, което създава несигурност за бенефициерите. Обезщетението за минимален доход е замразено на ниско равнище, но органите на Унгария планират постепенно да увеличат равнището на целевите парични обезщетения през идните години. Три от тези обезщетения вече бяха леко увеличени през 2017 г. Допълнителни целенасочени мерки биха спомогнали за облекчаване на материалните лишения на групите в най-неравностойно положение, по-специално децата и ромите.

(18) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Унгария и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Унгария през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Унгария, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Унгария да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Унгария.

2. Да приключи намаляването на данъчната тежест за лицата с ниски доходи и да опрости данъчната структура, по-специално чрез намаляване на секторните данъци с най-силно изкривяващ ефект. Да укрепи прозрачността и конкуренцията в областта на обществените поръчки чрез прилагането на всеобхватна и ефективна система за електронно възлагане на обществени поръчки и да укрепи рамката за борба с корупцията. Да укрепи регулаторната предвидимост, прозрачността и конкуренцията, по-специално в сектора на услугите, и в частност в търговията на дребно.

3. Да насочи по-добре програмата за заетост в обществения сектор към лицата, които са най-отдалечени от пазара на труда, и да предостави ефективна подкрепа за търсещите работа, за да се улесни преходът към пазара на труда, включително чрез засилване на активните политики на пазара на труда. Да предприеме мерки за подобряване на резултатите в сферата на образованието и за увеличаване на участието на групите в неравностойно положение, в частност ромите, в приобщаващо общо образование. Да подобри адекватността и обхвата на социалното подпомагане и на продължителността на обезщетенията за безработица.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Малта за 2017 г и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2017 г.

(2017/C 261/17)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Малта не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Малта следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръка 2 по-долу.

(3) Докладът за Малта за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Малта в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Малта по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 18 април 2017 г. Малта представи националната си програма за реформи за 2017 г., а на 2 май 2017 г. — своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Малта понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира да поддържа излишък в номиналното изражение за периода 2017—2020 г. Средносрочната бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция по отношение на БВП продължава да се спазва с положителен марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да остане под заложената в Договора референтна стойност от 60 % от БВП и постепенно да намалее от 58,3 % от БВП през 2016 г. до 47,6 % през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2017 г. и предпазлив за 2018—2020 г. Същевременно, налице са възможни рискове за изпълнението, свързани с изпълнението на бюджета.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Малта да извърши за 2017 г. годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел. Данните за резултата сочат, че Малта вече е достигнала средносрочната си бюджетна цел през 2016 г. Съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се очаква да отчете покачване на излишъка от 0,4 % от БВП през 2017 г. на 0,7 % от БВП през 2018 г., като остане над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Малта да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(8) Независимо от факта, че средносрочната цел е постигната три години преди крайния срок, разходите се увеличават по-бързо от потенциалния ръст на производството. Ако се запази, това положение ще представлява предизвикателство пред устойчивостта на публичните финанси, особено в случай на непредвидени резки колебания на приходите. Малтийските органи, които извършват прегледи на разходите, в някои области на публичните разходи, които са от особено значение от гледна точка на устойчивостта — здравеопазване, образование, обучение и социална сигурност. Навременното и ефективно прилагане на свързаните с това препоръки ще определи ефективността им при постигането на тяхната цел. Освен това, публичните финанси на Малта все още са изправени пред рискове за устойчивостта в дългосрочен план поради очакваните разходи, свързани със застаряването на населението, като здравеопазване, дългосрочни грижи и пенсии. Рязкото увеличение на очакваните разходи, свързани със застаряването на населението, се дължи главно на разходите за пенсии, които се очаква да нараснат с 3,2 процентни пункта от БВП до 2060 г. съгласно доклада за застаряването на населението от 2015 г. Някои от наскоро въведените мерки вероятно ще генерират икономии. Тези икономии обаче вероятно няма да бъдат достатъчни, за да компенсират растящата необходимост от разходи и да подобрят чувствително дългосрочната устойчивост. Възможно е да са необходими допълнителни мерки.

(9) Малта предложи няколко мерки за справяне с двойното предизвикателство — постигане на устойчивост и гарантиране на адекватни пенсионни доходи — породено от пенсионната система. Очаква се мерките, въведени в бюджета за 2017 г., да доведат до умерено понижаване на риска от бедност за възрастните хора и до известно подобряване на нетния коефициент на заместване на минималната гарантирана пенсия. Като цяло, показателите за адекватността на пенсиите все още сочат значителни възможности за подобрение, включително относно намаляването на голямата неравнопоставеност на половете по отношение на пенсиите.

(10) Претоварената пътна инфраструктура се превърна в пречка за предприятията — техните външни (икономически и екологични) разходи се оценяват на 274 милиона евро годишно и се очаква да се увеличат. Освен това емисиите на парникови газове от трафика продължават да се увеличават и има вероятност Малта да не успее да постигне своите цели за намаляване на емисиите до 2020 г. Малта прие амбициозна Национална транспортна стратегия за периода до 2050 г. и оперативен генерален план за транспорта до 2025 г. Те включват широк набор от мерки за

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

рационализиране на използването на частни автомобили, насърчаване на алтернативни решения за мобилност и повишаване на ефективността на използването на мултимодални и колективни транспортни системи. Очаква се тези мерки да доведат до значителни подобрения, но при все това предвижданията сочат нарастване на претоварването и едва незначително намаляване на емисиите на парникови газове от транспорта до 2030 г.

(11) Финансовата система се характеризира с наличието на значителен брой чуждестранни институции, привлечени наред с други фактори, от благоприятната данъчна среда. Малта е единствената държава членка, която използване системата на цялостно приспадане при корпоративното данъчно облагане и предлага схема за подлежащ на възстановяване данъчен кредит. Тя има широка мрежа от спогодби за избягване на двойното данъчно облагане и предлага привлекателен статус на физическите лица за постоянно местопребиваване за данъчни цели. Осъществяването на надзор върху предприятията с международна дейност обаче е предизвикателство. Финансовият сектор осъществява по-голямата част от своите дейности извън Малта. В този контекст Малта е отправила покана към МВФ и Световната банка да проведат програма за оценка на финансовия сектор до края на 2018 г. Освен това Малта е страна по решението на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA) от януари 2017 г. относно сътрудничеството между органите за застрахователен надзор. ЕЦБ, като се основава на собствената си оценка и на проекта за решение на малтийския орган за финансови услуги, реши неотдавна да отнеме банковия лиценз на малък доставчик на интернет банкиране, който набира депозити и извън Малта.

(12) Въпреки постигнатия напредък все още са необходими по-нататъшни подобрения в ефективността на съдебната система. Въпреки новите мерки за предоставяне на втори шанс и обявяване в несъстоятелност, предложени от правителството, дългите процедури по обявяване в несъстоятелност и опрощаване на задължения влошават качеството на бизнес средата в Малта. Освен това рамката на погасяване на дълг не предвижда ограничение във времето, като по този начин не предоставя правна сигурност. За справяне с недостатъците беше внесено изменение на Закона за дружествата, с което се въвеждат значителни промени в правната уредба относно несъстоятелността, като например възможността за медиация. Въздействието на тези промени все още не е анализирано.

(13) Възниква недостиг на работна ръка за целия диапазон от умения и приспособяването на предлагането на умения към нуждите на пазара на труда все още е непълно. Значителен дял от работната сила на Малта все още е с ниска квалификация. Образователното ниво се увеличава, докато процентът на преждевременно напускане на училище остава висок. Овладяването на основни умения от младите хора е все още слабо. Достъпът до и участието в обучение през целия живот — с участието на работодателите — включително за ниско квалифицираните лица, бележи подобрение; но като се има предвид мащабът на предизвикателството, усилията трябва да продължат. Значителните инвестиции в системата на образованието и обучението се очаква да дадат резултати, особено ако мерките бъдат запазени и подобрени в бъдеще. Нивата на заетост се подобряват устойчиво и коефициентът на безработица спадна под 5 %. Въпреки това, участието на пазара на труда продължава да бъде сред най-ниските в Съюза, по-специално за по-възрастните и нискоквалифицираните жени, което показва, че остават рисковете за социално изключване за лицата, които не са подготвени да се адаптират към бързо променящата се икономика. Поради това провежданата понастоящем инвестиционна политика следва да продължи да бъде поддържана, по-специално чрез създадения неотдавна Национален съвет за уменията, и нейното по-нататъшно развитието следва да се наблюдава отблизо.

(14) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Малта и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Малта, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да разшири обхвата на текущите прегледи на разходите, за да бъде включен по-широкият публичен сектор и да бъде въведен модел на публични разходи, основан на изпълнението.

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да гарантира ефективен национален надзор на предприятията с международна дейност от страна на финансовите институции, лицензирани в Малта, чрез укрепване на сътрудничеството с надзорните органи на приемащата държава в държавите, където развиват дейност.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2017 г.

(2017/C 261/18)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Нидерландия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Нидерландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1 и 2 по-долу.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(3) Докладът за Нидерландия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Нидерландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Нидерландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Нидерландия са налице макроикономически дисбаланси. Нидерландия показва най-голямата средна стойност за тригодишен период на излишък по текущата сметка за БВП сред държавите членки от еврозоната. Излишъкът говори за неоптимално разпределение на ресурсите, като оставя възможности за повече растеж и благоденствие. Тежестта на високите задължителни плащания намалява разполагаемия доход на домакинствата. Частният дълг е висок, по-специално натрупаните ипотечни дългове на домакинствата. Големите дългове на домакинствата увеличават уязвимостта им при финансови сътресения. Особено важно е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за нидерландската икономика и — предвид неговия мащаб и трансгранично значение — върху икономическия и паричен съюз.

(4) На 26 април 2017 г. Нидерландия представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Нидерландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В програмата си за стабилност за 2017 г. правителството планира увеличаване на излишъка по консолидирания държавен бюджет от 0,5 % от БВП през 2017 г. до 1,3 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да спадне до 58,5 % през 2017 г., под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП. Правителството планира допълнително понижение на съотношението на държавния дълг до 49,3 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се предвижда да отчете повишаване на излишъка от 0,2 % от БВП през 2017 г. на 0,4 % от БВП през 2018 г., над средносрочната бюджетна цел. Очаква се брутният държавен дълг да продължи да намалява устойчиво, надхвърляйки изискванията на правилото за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Нидерландия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г. В същото време, като зачита средносрочната цел, все още има възможност за подкрепа на потенциалния растеж и вътрешното търсене чрез използване на фискалната и структурната политика, включително инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, и чрез създаване на условия за по-висок ръст на реалните заплати, в контекста също на трайните външни дисбаланси.

(7) Неотдавнашното нарастване на заетостта може до голяма степен да се дължи на увеличаване на броя на лицата, наети на срочни договори, и самостоятелно заетите лица. Високият и растящ процент на временните договори, както и бързото увеличение на самостоятелно заетите лица без работници и служители, се наблюдава в контекста на големи различия в приложимото трудово законодателство и защитата на труда, както и на различия в данъчното законодателство и законодателството в областта на социалната сигурност. Въпреки че бяха предприети някои мерки, някои от тези фактори продължават да създават финансов стимул за наетите лица да започнат да работят като самостоятелно заети лица или благоприятства тяхното наемане на срочен договор. Това може да наруши конкуренцията особено силно при хората в маргинално положение на пазара на труда и може да е допринесло за наблюдаваната умереност в съвкупния ръст на реалните заплати. Самостоятелно заетите лица са по-често недостатъчно застраховани срещу инвалидност, безработица и старост. Това може да окаже влияние върху устойчивостта на системата за социално осигуряване в дългосрочен план. Налагането на мерки за противопоставяне на

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

фиктивната самостоятелна заетост е отложено до 2018 г. Положението със заетостта на лицата с мигрантски произход продължава да бъде важно предизвикателство. Процентът на заетост на мигрантите, които не са родени в ЕС, е с 20 процентни пункта по-нисък, отколкото за хората, родени в Нидерландия, само малка част от което може да се обясни с различия във възрастта и образованието.

(8) През последните години нарастването на спестяванията на домакинствата се дължи отчасти на по-високи икономии във втория стълб на пенсионната система (задължителните допълнителни частни схеми), принос за което има регулаторната среда. Едно подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях извън приетите правила за индексирането и финансовите буфери (рамка за финансова оценка) ще помогне на домакинствата да разпределят финансовите си средства по по-благоприятстващ за растежа начин. Правителството обяви намерението си да осъществи съществена реформа на втория стълб на пенсионната схема с цел да подобри обхвата и да създаде по-прозрачна, по-гъвкава и по-справедлива в актюерски аспект система.

(9) Липсата на гъвкавост и небалансираните стимули, трупани в продължение на десетилетия, формираха моделите на жилищното финансиране и на спестяванията в сектора. Склонността на домакинствата за ливъридж на брутния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългогодишни фискални стимули, по-специално възможността за пълно данъчно приспадане на лихвите по ипотечните кредити. Въпреки засилването на икономическото възстановяване, от 2012 г. насам не са предприемани допълнителни мерки за преодоляване на този проблем.

(10) Инвестициите спаднаха значително по време на икономическата криза и само частично са се възстановили. Слабостите при инвестициите общо за икономиката изглежда са със силно цикличен характер и са движени от спад на жилищния пазар и избора на фискална консолидация. Въпреки че бариерите пред инвестициите изглеждат незначителни, процедурите за получаване на разрешителни за строеж са сравнително дълги. Ниските нива на инвестиции във възобновяема енергия изглеждат свързани с динамиката на пазарите в миналото, несигурността на пазара и регулаторните фактори. Публичните и частните разходи за научноизследователска и развойна дейност са ниски, предвид образователното равнище, академичните постижения и равнището на икономическо развитие, в сравнение с държавите членки с най-добри резултати. Държавните разходи в тази област намаляват от 2014 г. насам, а частните разходи за научноизследователска и развойна дейност остават ниски. Не е постигнат напредък по отношение на съответната препоръка на Съвета от 2016 г.

(11) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия, който беше публикуван в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и последващите действия по препоръките, отправени към Нидерландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(12) Предвид тази оценка, Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г. и е на мнение [1], че се очаква Нидерландия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

(13) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 2 за Нидерландия по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1 Като зачита средносрочната цел, да използва фискалната и структурната политика, за да подкрепя потенциалния растеж и вътрешното търсене, включително инвестициите в научноизследователската и развойната дейност. Да предприеме мерки за намаляване на оставащите нарушения на жилищния пазар и склонността към задлъжняване на домакинствата, по-специално чрез намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотечни кредити.

[1] Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да премахне оставащите пречки пред наемането на персонал на постоянни договори. Да реши въпроса с голямото увеличение на самостоятелно заетите лица без работници и служители, включително чрез намаляване на нарушаването в данъчното облагане в полза на самостоятелната заетост, без да се излага на риск предприемачеството, и чрез насърчаване на достъпа до социална закрила на самостоятелно заетите лица. Въз основа на широко разгърналия се вече подготвителен процес да приеме мерки, за да стане вторият стълб на пенсионната система по-прозрачен, по-справедливо разпределен между поколенията и по-устойчив на сътресения. Да създаде условия за насърчаване на по-високо ниво на реалния ръст на заплатите, като се зачита ролята на социалните партньори.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Австрия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за 2017 г.

(2017/C 261/19)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Австрия не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Австрия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, която е отразена в препоръка 1 по-долу.

(3) Докладът за Австрия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Австрия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Австрия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 21 април 2017 г. Австрия представи националната си програма за реформи за 2017 г., а на 2 май 2017 г. — своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Австрия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството очаква номиналният дефицит да се подобри до 1,0 % от БВП през 2017 г., след което да достигне 0,3 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,45 % от БВП до 2016 г. и 0,5 % от БВП след това — се очаква да бъде постигната през 2019 г. Съгласно програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне постепенно от 84,6 % през 2016 г. до 71,0 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен, ако се приеме, че през 2017 г. и 2018 г. има динамичен растеж на инвестициите и износа.

(7) В програмата за стабилност се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци и на мерките, свързани със сигурността, върху бюджета е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2016 г. възлизат на 0,25 % от БВП по отношение на извънредния приток на бежанци и на 0,04 % от БВП по отношение на мерките, свързани със сигурността. През 2017 г. допълнителното въздействие на мерките, свързани със сигурността, в сравнение с 2016 г., към момента се оценява на 0,01 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, както и сериозната терористична заплаха са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Австрия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален, за да се вземат под внимание допълнителните разходи във връзка с бежанците и мерките, свързани със сигурността. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от австрийските органи.

(8) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Австрия да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел е ограничено до допуснатото отклонение, свързано с въздействието върху бюджета на извънредния приток на бежанци ([2]), и за тази цел да постигне годишна фискална корекция в размер на 0,3 % от БВП през 2017 г. освен ако средносрочната бюджетна цел е спазена с по-ниско усилие. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо трябва да остане стабилно през 2017 г., като се вземат предвид разрешените допустими отклонения. Прогнозата на Комисията сочи риск от известно отклонение от това изискване през 2017 г. През 2018 г., въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., Австрия следва да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([3]) не надхвърля 2,2 %, което съответства на подобрение на

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) На Австрия се дава възможност да се отклони от своята средносрочна бюджетна цел до 2017 г. и 2018 г. в рамките на допълнителното отражение върху бюджета на разходите, направени съответно през 2015 г. и 2016 г., във връзка с извънредния приток на бежанци и мерките, свързани със сигурността, тъй като временните отклонения са пренесени във всеки от случаите за общ следващ период от три години.

([3]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

структурното салдо с 0,3 % от БВП ([1]). При непроменена политика Австрия е изложена на риск от известно отклонение от това изискване през 2018 г. В същото време Австрия се очаква да спази правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Австрия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2017 г. и 2018 г.

(9) Разходите за пенсии и здравеопазване представляват среден риск за фискалната устойчивост в средносрочен и дългосрочен план поради бързото застаряване на населението. Публичните разходи за пенсии в Австрия са относително високи в сравнение с други държави членки и се очаква да нараснат с 0,5 процентни пункта от БВП до 2060 г. За сравнение средната стойност за Съюза се очаква да намалее с 0,2 процентни пункта от БВП за същия период. Реалната възраст на пенсиониране продължава да бъде ниска въпреки последните реформи и е една от основните причини за по-високите разходи за пенсии. Изразена като средна възраст за излизане от пазара на труда, тя е 62 години и 6 месеца за мъжете и 61 години за жените, което е под средното за ЕС равнище от 63 години и 7 месеца за мъжете и 62 години и 7 месеца за жените (2014 г.). Освен това настоящата законоустановена пенсионна възраст от 60 години за жените е сред най-ниските в ЕС и ще започне да бъде хармонизирана с тази на мъжете едва през 2024 г. Обвързването на законоустановената пенсионна възраст с промените в средната продължителност на живота ще спомогне за гарантиране на устойчивостта на пенсионната система с оглед на застаряването на населението, като също ще допринесе за увеличаване на реалната възраст на пенсиониране.

(10) По отношение на здравеопазването публичните разходи се очаква да нараснат значително в средносрочен и дългосрочен план от вече високи равнища, а именно с 1,3 процентни пункта от БВП до 2060 г., спрямо средната стойност за Съюза от 0,9 процентни пункта. Основната причина за високите разходи за здравеопазване е големият болничен сектор, докато по-малко скъпата извънболнична помощ не се използва достатъчно. Делът на болничните разходи в общите разходи за здравеопазване е един от най-високите в Съюза. Поради това е необходимо неотдавнашните инициативи, насочени към укрепване на предоставянето на първична медицинска помощ да бъдат приложени изцяло, включително чрез подкрепа на нови финансови споразумения между доставчиците на здравно обслужване и социалноосигурителните фондове. Освен това болничният сектор на Австрия не се възползва в достатъчна степен от ефективни обществени поръчки, като например търгове на територията на целия Съюз (0,23 % от БВП спрямо 0,62 % средно за Съюза), от обединяване на обществени поръчки, както и от неценови критерии за възлагане.

(11) Законът за финансовото изравняване от 2017 г. спомогна за опростяване на финансовите отношения между различните равнища на управление в Австрия. Фискалната рамка в Австрия обаче продължава да е прекалено сложна по отношение на правомощията и финансовите договорености и все още страда от несъответствия между ограничените правомощия за повишаване на приходите и по-широките отговорности за извършване на разходи на местното и федералното равнище на управление.

(12) Въпреки че данъчната реформа от 2016 г. намали данъчната тежест от 49,5 % на 46,7 %, тя все още е сравнително висока в сравнение със средната за Съюза стойност от 40,6 % (данните се отнасят до средни доходи на домакинство от един работещ без деца). При липсата на индексация на доходните интервали спрямо инфлацията данъчната тежест отново ще се увеличи постепенно като резултат от годишната фискална спирачка. За разлика от това по-благоприятстващите растежа източници на приходи, като например постоянните данъци върху недвижимата собственост, са недостатъчно използвани главно поради факта, че данъчната основа е остаряла. Приходите от постоянните данъци върху недвижимата собственост в Австрия са много ниски, като възлизат на 0,2 % от БВП спрямо средното за Съюза равнище от 1,6 % от БВП през 2014 г. По подобен начин имплицитната данъчна ставка върху енергията в Австрия е относително ниска, което свидетелства за неоползотворен потенциал за екологични данъци, които включват също положителни поведенчески стимули.

(13) Макар пазарът на труда да функционира по-добре в Австрия, отколкото в повечето държави членки, все още има предизвикателства. По-специално потенциалът на жените на пазара на труда не се използва пълноценно, което е видно от голямата разлика в заплащането на жените и мъжете, и наред с другото води до висок дял на заетост на непълно работно време. През 2015 г. разликата в заплащането на жените и мъжете е била 21,7 %, в сравнение със средната за Съюза стойност от 16,3 %. Високият и над средното дял на жените, работещи на непълно работно време, се дължи до голяма степен на отговорностите за полагане на грижи за децата и възрастните хора. Броят на местата за гледане на малки деца на възраст под 3 години е бил 25,5 % през 2015 г. — все още значително под равнището на целта от Барселона от 33 %.

(14) Австрия вече е надхвърлила своите национални цели по стратегията „Европа 2020“ в областта на образованието. Образователните резултати обаче зависят в голяма степен от социалноикономическия произход, както потвърждават резултатите от Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСР (PISA) от 2015 г. Освен това образователните резултати на учениците с мигрантски произход са значително по-лоши от тези на учениците, които

([1]) По отношение на Австрия изискването за корекция през 2018 г. взема предвид допуснатото отклонение, свързано с необичайни събития, разрешено за 2016 г., тъй като временните отклонения са пренесени за следващ период от три години.

нямат такъв произход. През 2016 г. вероятността родените в чужбина ученици да напуснат училище, преди да са завършили горната степен на средното образование, е била 2,7 пъти по-голяма, отколкото сред родените в държавата. Предизвикателството във връзка с интеграцията се отразява и на родените в Австрия деца на емигранти. Освен това Австрия е изправена пред предизвикателства, свързани с интегрирането в образователната си система на голям брой лица, търсещи убежище и бежанци.

(15) Развитията в банковия сектор свидетелстват за стабилно, макар и бавно подобрение. Капитализацията на австрийските банки продължава да е по-ниска от тази на банките в Съюза и тяхната способност да генерират печалба на вътрешния пазар е подложена на натиск. По отношение на международните операции, качеството на активите и рентабилността са се подобрили допълнително в редица пазари в Централна, Източна и Югоизточна Европа, но все още остават уязвими области. В същото време увеличението на цените на недвижимите имоти и съживяването на ипотечното кредитиране подчертава значението на макропруденциалните мерки.

(16) През 2016 г. отново се наблюдава растеж на инвестициите в Австрия, но инвестициите на МСП и в сектора на услугите продължават да показват слабости. Австрия признава ролята, която имат създаването и разрастването на предприятията за нови инвестиции (т.е. извън инвестициите за подмяна) и за създаването на съответните работни места. Поради това Австрия си е поставила амбициозни цели да улесни цифровата трансформация, както и да се справи с традиционно ниското равнище на създаване на предприятия (7,4 % при средна стойност за Съюза от 10,8 %) и растеж на дружествата (7,3 % дял на бързо развиващи се дружества в сравнение с 9,2 % средно за Съюза). Вече са обявени някои конкретни мерки, които съчетават намаляване на инвестиционните пречки с подобрени рамкови условия за финансиране на собствен капитал, насърчаване на предприемачеството и данъчни стимули.

(17) Все още има значителни регулаторни пречки в сектора на бизнес услугите и регулираните професии, като равнището на ограниченията е по-високо от средното за Съюза, по-специално за архитекти и инженери. Освен това за тези професии, както и за адвокати, счетоводители/данъчни консултанти, представители по индустриална собственост, агенти на недвижими имоти и екскурзоводи, процентът на навлизащите и напускащите бизнеса е значително по-нисък от средното за Съюза, което изглежда показва сравнително слабата динамика и конкуренция в областта на професионалните услуги в Австрия. Тези пречки включват, наред с другото, 1) ограничения, свързани с дяловото участие и правната форма, за архитекти, инженери и адвокати по индустриална собственост, 2) мултидисциплинарни ограничения за архитекти и инженери, както и 3) особено широк обхват на запазените за дадена професия дейности за архитекти, инженери и екскурзоводи. Намаляването на тези пречки би могло да доведе до по-интензивна конкуренция, в резултат от която на пазара да навлязат по-голям брой предприятия, водейки до ползи за потребителите под формата на по-ниски цени. Препоръки за справяне с този проблем бяха направени през януари 2017 г. в съобщение на Комисията, като част от пакета от мерки за справяне с пречките пред пазарите на услуги.

(18) Австрия положи значителни усилия за приемане на лицата, търсещи убежище, и за интеграция на бежанците, както и на другите имигранти. Независимо от това интегрирането на пазара на труда на хората с миграционен произход, по-специално на жените, родени извън Съюза, и на бежанците, търсещи работа, все още е предизвикателство.

(19) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Австрия и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Австрия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Австрия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Австрия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

1. Да провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което предполага да постигне своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., като се вземе предвид допуснатото отклонение, свързано с необичайни събития. Да гарантира устойчивостта на системата на здравеопазването и на пенсионната система. Да рационализира и оптимизира компетенциите на различните равнища на управление и да съгласува техните отговорности за финансиране и разходване.

2. Да подобри резултатите на пазара на труда на жените, наред с другото чрез предоставяне на услуги за полагане на грижи на пълен работен ден. Да подобри образователните резултати на младите хора в неравностойно положение, по-специално на хората с мигрантски произход. Да насърчи инвестициите в сектора на услугите чрез намаляване на административните и регулаторните пречки, облекчаване на навлизането на нови предприятия на пазара и улесняване на растежа на дружествата.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Полша за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за 2017 г.

(2017/C 261/20)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Полша като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Полша за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Полша в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки от предходните години и напредъкът на Полша по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(3) На 28 април 2017 г. Полша представи националната си програма за реформи за 2017 г., както и програмата си за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Релевантните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(5) Спрямо Полша понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо — от дефицит в размер на 2,4 % от БВП през 2016 г. до 1,2 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — дефицит от 1 % от БВП в структурно изражение, не се очаква да бъде постигната до 2020 г., т.е. през времевия хоризонт на програмата. Според програмата за конвергенция за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне от 54,4 % от БВП през 2016 г. на 55,3 % от БВП през 2017 г. и да спадне до 52,1 % от БВП до 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен.

(6) На 12 юли 2016 г. по отношение на 2017 г. Съветът препоръча на Полша да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., има риск от известно отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

(7) През 2018 г. с оглед на своето фискално положение Полша се очаква да направи допълнителни корекции в посока към средносрочната си бюджетна цел за структурен дефицит от 1 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]), който не превишава 3,7 % през 2018 г. Това би съответствало на структурна корекция от 0,5 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Полша трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки през 2017 г., както и че през 2018 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Съгласно предвиденото в Регламент (ЕО) № 1466/97 обаче оценката на бюджетните планове и резултатите следва да взема предвид бюджетното салдо на държавите членки с оглед на цикличните условия. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, в оценката на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепване на протичащото в момента възстановяване, така и за осигуряване на устойчивостта на публичните финанси на Полша. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално с оглед на икономическия цикъл в Полша.

(8) В доклад от 2017 г. се констатира, че е постигнат известен напредък в подобряването на събирането на данъците, тъй като Полша предприе редица реформи, чиято цел е да се засили данъчната система. Тяхното пълно въздействие върху събирането на данъци и разходите за спазване на данъчното законодателство следва да бъдат внимателно наблюдавани. Полша обаче не е постигнала напредък в ограничаването на широкото използване на намалени ставки на ДДС, което има неблагоприятно въздействие върху приходите от ДДС и те не са ефективен инструмент на социалната политика.

(9) Полша е изправена пред натиск върху разходите в различни области, и по-специално в тези, свързани със застаряването на населението. Затова е необходимо да се въведат механизми за оценка на ефикасността и ефективността на публичните разходи, за да се даде възможност за преразпределяне на ресурсите. Във връзка с това правителството обяви планове за укрепване на бюджетния процес, по-специално по отношение на средносрочната бюджетна рамка и включването на прегледи на разходите в бюджетния процес. Полша е единствената държава — членка на ЕС, без функциониращ напълно независим фискален съвет и без планове за създаването на такъв, макар да разполага с независими фискални институции, изпълняващи някои от функциите на такъв фискален съвет.

(10) Намаляването на населението в трудоспособна възраст в Полша се очаква да ограничи потенциала за растеж през следващите десетилетия. Резултатите на пазара на труда в Полша са силни през последните години. Равнищата на заетост продължиха да се увеличават, но няколко неотдавнашни мерки на политиката може да доведат до намаляване на участието в работната сила най-вече на жените, нискоквалифицираните и по-възрастните хора. Намаляването на законоустановената пенсионна възраст в края на 2017 г. се очаква да насърчи някои по-възрастни работници да напуснат пазара на труда. Полската система за социална закрила предвижда само ограничени стимули за започване на работа. Новите обезщетения за деца се очаква да намалят бедността и неравенството, но може да имат и отрицателно въздействие върху участието в пазара на труда на родителите, най-вече на жените. Размерът на надбавката за дете и

([1]) Нетните държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутото образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

ограничената проверка на имуществения статус на получателите на обезщетения противодейства на стимулите за работа, които са включени в други социални обезщетения. Задължението петгодишните да посещават предучилищно образование беше премахнато, считано от септември 2016 г., и записването в официални схеми за грижи за деца на децата на възраст под три години все още е сред най-ниските в Съюза. Независимо от предприетите мерки, сегментирането на пазара на труда продължава да е високо, което има отрицателно въздействие върху производителността и натрупването на човешки капитал. Все още има пречки пред по-широкото използване на постоянни договори. Комитетът по кодификация подготвя нов проект на индивидуалните и колективните трудови норми. Това е възможност за отстраняване на тези пречки.

(11) През последните години средната реална възраст на пенсиониране се е увеличила, но тя продължава да бъде твърде ниска. По-високата реална възраст на пенсиониране е от решаващо значение за икономическия растеж, адекватността на бъдещите пенсии и фискалната устойчивост на пенсионната система. Неотдавнашното решение за намаляване на законоустановената пенсионна възраст на 60 години за жените и 65 години за мъжете обаче е в противоположна посока и може да окаже негативно въздействие върху реалната възраст на пенсиониране. Високите разходи за специалната схема за социално осигуряване на селскостопанските производители (KRUS) е друга причина за ниската трудова мобилност и скритата безработица в селското стопанство.

(12) Образователната система се е подобрила значително през последните две десетилетия: основните умения на 15-годишните са на равнище доста над средното за Съюза и тя е с едно от най-ниските равнища на преждевременно напускащите училище в Съюза. Въпреки това все още има потенциал за подобряване на начина, по който учениците придобиват умения, които да са подходящи с оглед на бързо променящия се пазар на труда. Предстоящите изменения по отношение на основното и средното образование пораждат значителни организационни предизвикателства и съкращават периода на общото образование, което може да има отрицателно отражение върху равенството в образованието. Бяха обявени също така допълнителни промени за адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда, но техният потенциал за преодоляване на съществуващите недостатъци все още предстои да се види. Правителството започна консултации по реформата на висшето образование с цел подобряване на функционирането на сектора и на неговата адекватност по отношение на пазара на труда. Участието в учене за възрастни в Полша е недостатъчно и средното равнище на основни умения сред възрастните хора е ниско, което пречи на тяхната пригодност за заетост.

(13) Слабостите в териториалното устройство увеличават административната тежест във връзка с необходимостта от разрешения за строителство. Плановете за земеползване обхващат ограничена част от територията на Полша и често са с ниско качество. В районите, в които те не са на разположение, разрешенията за строителство се издават въз основа на еднократни административни решения по благоустройство, които създават риск и несигурност за инвеститорите. Проектът на строителен кодекс има за цел да консолидира процесите на териториалното устройство и да облекчи административната тежест за инвеститорите. Реформата предлага възможност за подобряване на положението в зависимост от окончателния вариант на законодателството и неговото прилагане.

(14) Стопанската среда е като цяло благоприятна. Въпреки това през 2016 г. инвестиционната активност е намаляла значително поради по-слабото използване на структурните фондове на Съюза, *inter alia* в резултат на прехода между програмните периоди и повишената несигурност сред частните инвеститори. Освен това доверието на бизнеса беше засегнато от увеличението на броя на регулаторните промени и ограничените обществени консултации по редица ключови закони. Правната сигурност и доверието в качеството и предвидимостта на регулаторните, данъчните и другите политики, както и в институциите, са важни фактори, които могат да дадат възможност за ускоряване на темпа на инвестициите. Принципите на правовата държава и независимата съдебна система са също от първостепенно значение в този контекст. Предприемането на мерки в отговор на сериозните опасения относно върховенството на закона ще допринесе за повишаване на правната сигурност. Като се има предвид, че правителството цели да засили ролята си в икономиката, от значение ще бъде да се гарантира икономическата жизнеспособност на инвестиционните решения. Продължава да е налице значителна регулаторна тежест в няколко области.

(15) Пътната мрежа се развива бързо благодарение на финансирането от Съюза, но процентът на загиналите по пътищата все още е сред най-високите в Съюза, което има висока социална цена. Въпреки наличието на значителни средства от Съюза, железопътният сектор продължава да е изправен пред големи проблеми в изпълнението на проектите. Също така, предвид липсата на многогодишна програма за поддръжка на железопътната инфраструктура, остава предизвикателството за осигуряването на дълъг жизнен цикъл на железопътните активи.

(16) Около 60 % от инсталираните мощности за изкопаеми горива в Полша са от преди повече от 30 години. Поради това са необходими значителни инвестиции през следващите години. През 2016 г. равнището на междусистемната електроенергийна свързаност беше сред най-ниските в ЕС. Наред със значителния размер на мощностите, които предстои да бъдат изведени от експлоатация, и нарастващото търсене на електроенергия това допринася за слабите

перспективи по отношение на осигуряването на адекватността на производството на електроенергия. Постигането на задължителната национална цел за възобновяема енергия за 2020 г. е изложено на риск. След стартирането на терминала за втечнен природен газ Полша подобри значително сигурността на доставките си на газ. Тя също така развви националната си газопреносна и газоразпределителна мрежа. Въпреки това работата по междусистемните газопроводи от регионално значение не напредва по график.

(17) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Полша, който беше публикуван в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Полша през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Полша, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

(18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Полша да предприеме следните действия през периода 2017—2018 г.:

1. Да направи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Полша. Да предприеме стъпки за подобряване на ефикасността на публичните разходи и да ограничи използването на намалени ставки на ДДС.

2. Да предприеме стъпки за увеличаване на участието на пазара на труда, по-специално на жените, нискоквалифицираните и по-възрастните хора, включително чрез насърчаване на подходящи умения и отстраняване на пречките пред по-трайните форми на заетост. Да гарантира устойчивостта и адекватността на пенсионната система чрез предприемане на мерки за увеличаване на реалната възраст на пенсиониране и започване на реформа на преференциалните пенсионни режими.

3. Да предприеме мерки за премахване на пречките пред инвестициите, особено в транспортния сектор.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Португалия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2017 г.

(2017/C 261/21)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Португалия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Португалия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—4 по-долу.

(3) Докладът за Португалия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Португалия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Португалия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Португалия са налице прекомерни

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

макроикономически дисбаланси. По-специално, високото равнище на натрупаните нетни външни задължения, частният и държавният дълг и високият дял на необслужваните кредити представляват слабости в контекста на висока, но намаляваща безработица и бавен ръст на производителността. Потенциалният растеж изостава от равнището си отпреди кризата, засегнат от продължителните затруднения и липса на гъвкавост на пазарите на стоки и пазарите на труда, както и от външните дисбаланси. Салдото по текущата сметка показва известно подобрение, въпреки че са необходими допълнителни усилия за постигане на по-значителна корекция на нетните външни задължения. След значителна корекция през последните години разходите за труд на единица продукция започнаха да се увеличават в резултат на бавния ръст на производителността и увеличаването на заплатите. Частният дълг намалява, а държавният дълг се стабилизира, в контекста на оставащата необходимост от намаляване на задлъжнялостта. Размерът на необслужваните кредити продължава да бъде висок и заедно с ниската рентабилност и относително слабите капиталови буфери представляват риск за счетоводните баланси на банките. Условията на пазара на труда се подобриха, но безработицата сред младите хора и дългосрочната безработица, както и делът на заетите на срочни договори лица, са все още високи.

(4) На 28 април 2017 г. Португалия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. Националната програма за реформи на Португалия за 2017 г. включва ангажименти както в краткосрочен, така и в средносрочен план. Тя по-специално включва мерки за подобряване на управлението на публичните финанси и на бизнес средата и за справяне с корпоративния дълг. Програмата предвижда амбициозни реформи за модернизиране на публичната администрация, увеличаване на социалната закрила, повишаване на нивото на уменията на работната сила и подобряване на управлението в държавните предприятия. Тя обхваща също така предизвикателствата, набелязани в доклада за страната от 2017 г. и препоръката за еврозоната, включително необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивостта на публичните финанси. Ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, тези мерки ще спомогнат за преодоляване на макроикономическите дисбаланси на Португалия и за изпълнение на специфичните за държавата препоръки. Въз основа на оценката на ангажиментите на Португалия по политиките Комисията потвърждава предишната си оценка, че на този етап не се налагат по-нататъшни стъпки в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси. Изпълнението на програмата за реформи на политиката ще бъде следено отблизо посредством специфичен мониторинг.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) След отмяната на процедурата при прекомерен дефицит понастоящем спрямо Португалия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. Португалия планира да постигне номинален дефицит от 1,5 % от БВП и 1,0 % от БВП съответно през 2017 г. и 2018 г., както и по-нататъшно подобряване до постигане на излишък от 0,4 % от БВП през 2020 г. Тези планове не включват потенциалното увеличение на дефицита, до което водят мерките за подпомагане на банките. Средносрочната бюджетна цел — структурен излишък от 0,25 % от БВП — се очаква да бъде постигната до 2021 г. В програмата за стабилност за 2017 г. се предвижда съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да достигне 127,9 % през 2017 г. и 124,2 % през 2018 г., като се очаква през 2020 г. то да бъде 117,6 %. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен за 2017 г., а за следващите години е оптимистичен. Същевременно необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита от 2017 г. нататък не са достатъчно конкретни.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Португалия да извърши годишна фискална корекция от най-малко 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(8) През 2018 г. с оглед на фискалното положение и по-специално на равнището на дълга на Португалия от страната се очаква допълнително да се коригира към средносрочната бюджетна цел за структурен излишък от 0,25 % от БВП. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]), който не превишава 0,1 % през 2018 г. Това съответства на структурна корекция от най-малко 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Според прогнозите Португалия няма *prima facie* да се съобрази с преходното правило за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2017 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, оценката на бюджетните планове и резултатите следва да вземат под внимание бюджетния баланс на държавите членки в светлината на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, при оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и при последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси на Португалия. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално с оглед на икономическия цикъл в Португалия.

(9) Постигането на стабилна бюджетна консолидация зависи от своевременното и стриктно прилагане на новия закон за бюджетната рамка и преразглеждането и рационализирането на публичните разходи и по-нататъшното подобряване на събирането на приходите. Португалия е започнала преразглеждане на разходите, главно въз основа на мерките за ефективност, в което участват министерствата на здравеопазването и образованието, държавните предприятия и (централизираните) обществени поръчки и управлението на недвижими имоти. Този преглед на разходите обаче все още не е широкообхватен, тъй като покрива единствено централното държавно управление и е съсредоточен върху икономиите от повишаването на ефикасността, произтичащи от рационализирането на услугите. В сектора на здравеопазването правителството прие мерки, насочени към насърчаване на профилактиката и на политиките за обществено здравеопазване. Освен това бяха предприети редица стъпки, за да стане секторът на здравеопазването по-ефикасен и устойчив, например чрез централизиране на обществените поръчки или по-широкото използване на генерични лекарства. В същото време, макар че болничната реформа продължава, бюджетното планиране и изпълнението в болниците остават важен проблем. Забавените плащания (просрочени задължения) продължават да нарастват, което показва слабости при механизмите за счетоводен контрол и управленските практики. Точното и балансирано бюджетиране, подобряването на контрола и ефективното прилагане на законодателството за контрол на поетите задължения биха могли да спомогнат за намаляване на просрочените задължения и повишаване на ефикасността и качеството в този сектор. Високите и растящи разходи, свързани със застаряването на населението, все още представляват риск за фискалната устойчивост. В средносрочен план се очаква по-високите фискални рискове да са свързани до голяма степен с разходите за финансиране на пенсиите. Дългосрочните фискални рискове в страната се оценяват като ниски, най-вече благодарение на пенсионната реформа, както и при условие че политиката остане непроменена и че зависимостта на пенсионната система от бюджетни трансфери продължи да намалява. Държавните предприятия все още не са изцяло преструктурирани, за да станат финансово устойчиви. Държавните предприятия, които са под контрола на отдела за наблюдение на Министерството на финансите (отдел за наблюдение), имаха обща задлъжнялост от 32 милиарда евро през второто тримесечие на 2016 г. Рамка с определени цели за гарантиране на финансовата устойчивост на държавните предприятия би могла да спомогне за намаляването на зависимостта им от трансферите от държавния бюджет и справяне с натрупания голям дълг.

(10) Пазарът на труда в Португалия продължи да се възстановява през 2016 г., като бележи постоянно подобрение на показателите на пазара на труда и по-специално намаляване на процента на безработица. Значителен дял от създадените нови работни места са на безсрочни договори. Въпреки това делът на срочните договори остава стабилен и запазва високото си равнище. Силно сегментираният пазар на труда влияе отрицателно върху перспективите за кариера и доходи на работниците, по-специално сред младите хора. През януари 2017 г. Португалия преработи своята програма в подкрепа на заетостта, за да насърчи наемането на безсрочни договори. Въпреки това, нейното очаквано въздействие върху намаляването на сегментацията изглежда ограничено, доколкото се очаква относително малко хора да бъдат обхванати от програмата. Въпреки че неотдавнашните реформи на пазара на труда доведоха до подобряване на стимулите за създаване на работни места, някои аспекти на правната рамка все още може да възпират дружествата да наемат работници на безсрочни договори. По-специално, работодателите са изправени пред несигурни разходи за уволнения, когато индивидуално уволнение на работници на постоянен договор се смята за несправедливо. Отчасти това се дължи на възможността работник да бъде възстановен на работа, ако уволнението бъде признато за незаконно, и на неефективност при съдебни производства.

([1]) Нетните държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутното образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(11) Със спада на безработицата от 2014 г. насам абсолютният брой на дългосрочно безработните също намалява. Въпреки това повече от половината от безработните са били без работа в продължение на една година или повече, и този дял не намалява с възстановяването на икономиката. Високите равнища на дълготрайната и младежката безработица увеличават риска безработните хора да се оттеглят от пазара на труда, постепенно да загубят уменията си и пригодността си за заетост, което оказва отрицателно въздействие върху потенциалния растеж. Безработицата сред младите хора, дори и да е все още осезаема, намалява, поради редица мерки, предприети през предходните години, включително чрез информационни мерки в контекста на гаранцията за младежта ([1]). Това може отчасти да обясни защо делът на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, е по-нисък от средния за Съюза. Португалия също така предприема действия за оптимизиране на активните политики на пазара на труда и за преодоляване на проблема с младежката безработица. Това включва въвеждането на стимули за заетост (чрез отстъпките за социална сигурност) през април 2017 г., насочени към наемане на млади хора и на дългосрочно безработни лица на безсрочни договори. Въпреки това, за да се гарантира ефективно активиране на дългосрочно безработните лица е от решаващо значение публичните служби по заетостта и социалните служби да си сътрудничат ефективно с цел по-добро разпознаване и справяне с нуждите на тази група. Важна стъпка в тази посока ще бъде създаването на обявеното „обслужване на едно гише“ в сферата на заетостта.

(12) Като следва обявения график, правителството увеличи минималната работна заплата за трета поредна година през 2017 г. Очаква се последното увеличение над средното нарастване на инфлацията и средната производителност, да направи минималната заплата във все по-голяма степен обвързваща, тъй като делът на обхванатите заети лица вече възлиза на една пета от общия брой за 2016 г. Увеличенията на минималната заплата допринасят за намаляване на високия размер на бедността сред работещите и може да окажат положително въздействие върху съвкупното търсене. Те обаче могат да доведат до рискове, свързани със заетостта, особено за нискоквалифицираните работници. Тези рискове не се проявиха в настоящия контекст на възстановяване, но си остават предизвикателство. Правителството извършва мониторинг на въздействието на промените в размера на минималната заплата чрез тримесечни доклади, които се публикуват и обсъждат със социалните партньори.

(13) Португалия е постигнала значителни подобрения в резултатите от училищното образование, както се вижда от последните резултати от проучването по линия на Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСР (PISA). Въпреки това страната продължава да е сред страните от ОИСР с най-високи нива на повтарянето на класове, а е доказано, че това увеличава риска от преждевременно напускане на училище и влияе значително на разходите за образование. Като цяло нивото на умения на работната сила продължава да е сред най-ниските в Европа и пречи на иновационния потенциал и конкурентоспособността на страната. Освен това, ниското ниво на уменията за ползване на цифрови технологии продължава да бъде пречка за усъвършенстване на уменията на работната сила. Около 22 % от работната сила в Португалия, тоест приблизително два пъти повече от средното равнище за Съюза, нямат умения за ползване на цифрови технологии (най-вече защото не използват редовно интернет). Правителството предприе действия за насърчаване на образованието за възрастни и цифровите умения, по-специално чрез създаването на програма „Qualifica“ и чрез националната инициатива за цифрови умения (INCoDe2030). За да се гарантира тяхната ефективност, ще бъде от решаващо значение те да предлагат качествени възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работниците в съответствие с потребностите на пазара на труда. Правителството предприе и редица мерки в подкрепа на сътрудничеството между висшите училища и стопанския сектор, а именно по отношение на техните резултати от научни изследвания и дейности. При все това университетските структури ще трябва да се адаптират, за да се спомогне за това сътрудничество.

(14) Въпреки че положението се подобрява, големият размер на необслужваните корпоративни заеми заедно с ниската доходност, експозицията на свързани с държавния дълг рискове и слабите капиталови буфери все още е предизвикателство за банковия сектор. Влошаването на качеството на активите, в частност в корпоративния сектор, оказва влияние върху рентабилността на банковия сектор. То е един от факторите, наред с ниските капиталови буфери, които възпрепятстват продуктивното разпределение на кредитите и инвестициите. При все че равнището на необслужваните заеми намалява, процентът им продължава да е висок (19,5 % в сравнение с 19,6 % в края на 2015 г.) и продължава да нараства за някои сектори на икономиката, по-специално за дружествата, осъществяващи дейност в секторите на строителството и недвижимите имоти. Бяха предприети някои стъпки за справяне с големия обем на необслужваните кредити. Въпреки това все още е необходима всеобхватна стратегия, за да се гарантира значително намаляване на обезценените дългови инструменти, включително насърчаване развитието на вторичните пазари, за да се даде възможност на банките да продават части от своите проблемни портфейли.

(15) Отбелязва се постепенно подобряване на условията за кредитиране, както от гледна точка на търсенето, така и на предлагането, но достъпът до финансиране за МСП все още се нуждае от подобряване. Процентът на португалските МСП, които не са успели да получат пълния размер на поисканите заеми, се увеличи от 34 % на 42 %, докато

([1]) Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ C 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

средният спад за Съюза достигна 30 % през 2016 г. Иновативните и конкурентоспособни дружества с голям потенциал за растеж ще се възползват от по-добър достъп до капитали. Това ще намали зависимостта им от финансиране на дълга и ще подобри достъпа им до финансиране, като по този начин се помага на дружествата да се разрастват и да се интернационализират. Разликата в цената на капитала между инвестициите, финансирани чрез дълг, и тези, финансирани чрез собствен капитал през 2016 г., е на пето място по размер в Съюза и е значително над средното за Съюза равнище. Въпреки че промените в режима на данъчно облагане намаляват стимулите за дългово финансиране, все още е твърде рано да се наблюдава каквото и да било въздействие върху относително високото преференциално данъчно третиране на дълга при корпоративното данъчно облагане. През юли 2016 г. властите започнаха работа по програма *Capitalizar*, предназначена главно за насърчаване на частните инвестиции. Програмата установява нови кредитни линии за МСП, създава специализирани фондове, които ще участват в частни инвестиции и въвежда промени в данъчния режим за подкрепа на инвестициите. Едновременно с това правителството е въвело друга програма (*Programa Semente*), за да осигури финансиране за новосъздадени предприятия и за малки предприятия в ранните етапи от основаването им (предстартово финансиране). Програмата ще им помогне да повишат финансирането със собствен капитал чрез предоставяне на данъчни облекчения в продължение на максимум 3 години за индивидуалните инвеститори, които купуват нови акции в такива дружества. И двете програми се очаква да подобрят финансирането на дружествата в Португалия, при условие че са своевременно и изцяло изпълнени.

(16) През януари 2017 г., като част от пакета от мерки в опит да се преодолеят пречките на пазарите на услуги, Комисията предостави насоки на всички държави членки относно националните нужди от реформи в регулирането на професионалните услуги с висок потенциал за растеж и създаване на работни места. Препоръките за реформи се отнасят до широк кръг от изисквания въз основа на сравнителен анализ,, съобразен с духа и резултатите от работата, извършена в процеса на взаимна оценка с държавите членки през последните 3 години. Португалия взе активно участие в този процес. Португалия обяснява в своя национален план за действие, че през следващите години не се очакват съществени промени, тъй като от 2011 г. насам са извършени основни реформи и преразглеждане на регулираните професии. Насоките, предоставени от Комисията, допълват оценките от европейския семестър от 2017 г., като обръщат специално внимание на изискванията, приложими за тези професии. Съществуват значителни регулаторни и административни пречки за достъпа до услуги в няколко сектора. Някои реформи, насочени към секторите на строителството и най-ограничителните стопански услуги, включително регулираните професии, са били договорени по време на програмата за финансова помощ, но са били спрени или отменени. Подзаконовите нормативни актове, регламентиращи някои професии, са по-малко амбициозни от рамковото законодателство по отношение на отварянето за конкуренцията на тези професии. Те също така изразяват загриженост по отношение на преките или непреки последици от ограничаването на конкуренцията на пазара на професионални услуги.

(17) Все още са ниски равнищата на ефективност и прозрачност на португалската публична администрация. Конкуренцията при обществените поръчки продължава да е ограничена. Въпреки постигнатия напредък, все още съществуват някои недостатъци по отношение на прозрачността и надеждността на данните и процедурите за възлагане на обществени поръчки. Прозрачността при договорите за концесия и публично-частните партньорства все още е възпрепятствана от липсата на необходимите експертни познания на възлагащите органи да управляват сложни договори. Използването на прякото възлагане на обществени поръчки остава голямо. Наскоро бе въведено преразглеждане на Кодекса на обществените поръчки, което Комисията ще следи отблизо. Административната тежест и липсата на еднородни практики за прилагане в цялата страна бавят реформата на процедурите. Въпреки постигнатия известен напредък, налице са закъснения при опростяване на местните и централните административни процедури с ниска степен на координация между различните равнища на публичната администрация. Португалските органи са одобрили нова програма за опростяване, наречена SIMPLEX +. Тя съдържа доста амбициозен пакет от мерки за гражданите и предприятията. Тези мерки са обещаващи и е необходимо гарантиране на ранното прилагане на пакета SIMPLEX +, така че програмата да може да стартира с ефективно въздействие. Повечето от мерките, включени в пакета, свързан с предприятията, сега започват да се прилагат. Ефективността на съдебната система на Португалия продължава да е под средното за Съюза равнище. Показателите за ефективност за граждански, търговски и данъчни съдебни дела в Португалия продължават да са незадоволителни. Това оказва отрицателно въздействие върху динамиката на стопанската дейност и привличането на преки чуждестранни инвестиции. Ефективността на данъчните и административните съдилища остава предизвикателство от гледна точка на процента на разрешените случаи, и производството продължава все още твърде дълго. Все още са необходими до 40 месеца, за да приключи съдебно производство по несъстоятелност, което поражда съмнения относно ефикасността на рамките на SIREVE.

(18) Португалия реализира напредък по отношение на увеличаването на прозрачността и борбата с корупцията в публичната администрация, но липсва всеобхватна стратегия. Борбата с корупцията изглежда се е превърнала в истински приоритет за националната прокуратура и са въведени по-ефективни процедури за управлението на делата и ресурсите. Въпреки това остава да се види дали това ще се изрази в повишаване на процента на окончателните присъди по дела за корупция на високо равнище и налагането на наказания, които представляват по-силни възпиращи мерки. От гледна точка на превенцията, плановете за предотвратяване на корупцията, изготвени във всяка публична институция, досега са били до голяма степен формални. Те не са напълно адаптирани към всяка организация, нито пък са допълнени с адекватно наблюдение.

(19) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Португалия, който беше публикуван в доклада за страната за 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и последващите действия по препоръките, отправени към Португалия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Португалия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Португалия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да гарантира трайния характер на коригирането на прекомерния дефицит. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Португалия. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да увеличи усилията за разширяване на прегледа на разходите, така че да обхване значителен дял от общите държавни разходи за различните политики. Да засили контрола на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране, по-конкретно в областта на здравеопазването, с акцент върху намаляване на просрочените задължения в болниците и да гарантира устойчивостта на пенсионната система. С цел повишаване на финансовата устойчивост на държавните предприятия, своевременно да определи специфични за сектора цели за ефективност за бюджета за 2018 г., като подобри общите нетни приходи на държавните предприятия и намали тежестта върху държавния бюджет.

2. Да насърчава наемане на работа на безсрочни договори, включително чрез преразглеждане на правната рамка. Да гарантира ефективното активиране на дългосрочно безработните. Заедно със социалните партньори — да гарантира, че промените в размера на минималната заплата не вредят на заетостта на нискоквалифицираните лица.

3. Да увеличи усилията за намаляване на нивото на дълга в счетоводните баланси на кредитните институции чрез прилагането на всеобхватна стратегия за справяне с необслужваните кредити, включително чрез засилване на вторичния пазар за токсични активи. Да подобри достъпа до капитал, по-специално за новосъздадените и малките и средните предприятия.

4. Да приложи пътна карта за по-нататъшно намаляване на административната тежест и преодоляване на регулаторните пречки в строителството и бизнес услугите до края на 2017 г. Да повиши ефективността на производството по несъстоятелност и данъчното производство.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Румъния за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2017 г.

(2017/C 261/22)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Румъния като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Румъния за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Румъния в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки от предходните години и напредъкът на Румъния по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(3) На 5 май 2017 г. Румъния представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(5) Между 2009 г. и 2015 г. Румъния се възползва от три програми за подкрепа на платежния баланс, управлявани съвместно от Комисията и Международния валутен фонд и с подкрепата на Световната банка. Плащания бяха извършени само в рамките на първата програма през 2009—2011 г., а тези през 2011—2013 г. и 2013—2015 г. бяха обезпечителни. Наблюдението след приключването на програмата, от името на Комисията, за контрол на възможностите на Румъния да изплати заемите, отпуснати по първата програма, започна през октомври 2015 г. и ще продължи до възстановяването на най-малко 70 % от заема, който е дължим през пролетта на 2018 г.

(6) Спрямо Румъния понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира да постигне номинален дефицит от 2,9 % от БВП през 2017 г. и 2018 г., както и неговото по-нататъшно постепенно намаляване до 2,0 % от БВП до 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — не се очаква да бъде постигната в рамките на програмата, т.е. до 2020 г. Преизчисленото ([1]) структурно салдо се очаква да достигне - 2,6 % до 2020 г. Според програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да се повиши от 37,6 % от БВП през 2016 г. до 38,3 % от БВП през 2018 г., след което да се понижи на 37,6 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен. Основният риск за спад в макроикономическата прогноза идва от по-слабото въздействие на фискалните и структурните мерки върху перспективите за растеж в краткосрочен и средносрочен план. В същото време необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита все още не са достатъчно конкретни. Освен това проектът за закон за хармонизиране на заплатите представлява значителен риск за спад по отношение на бюджетната прогноза.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Румъния да ограничи отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел не бъде постигната с по-малко усилия. Въз основа на данни за резултатите за 2016 г. в Румъния беше констатирано значително отклонение от средносрочната бюджетна цел. В съответствие с член 121, параграф 4 от ДФЕС и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на 22 май 2017 г. Комисията отправи предупреждение към Румъния, че през 2016 г. се наблюдава значително отклонение от средносрочната бюджетна цел. На 16 юни 2017 г. Съветът прие последваща препоръка ([2]), с която се потвърждава необходимостта Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи ([3]) не превишава 3,3 % през 2017 г., което съответства на годишна структурна корекция от най-малко 0,5 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

(8) През 2018 г., предвид състоянието на бюджета ѝ, от Румъния се очаква да продължи коригирането към средносрочната си бюджетна цел за структурен дефицит от 1 % от БВП. Според общоприетата матрица за корекция съгласно Пакта за стабилност и растеж, такава корекция се изразява в изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи, който не превишава 4,3 %. Това ще съответства на структурна корекция от 0,5 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Освен това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се предвижда дефицит по консолидирания държавен бюджет в размер на 3,5 % и 3,7 % от БВП през 2017 г. и 2018 г., което е над заложената в Договора референтна стойност от 3 % от БВП. Като цяло Съветът е на мнение, че ще бъдат необходими съществени допълнителни мерки, считано от 2017 г., за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, предвид силното влошаване на фискалните перспективи, в съответствие с препоръката, адресирана до Румъния на 16 юни 2017 г. с оглед коригиране на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел.

(9) Фискалната рамка на Румъния е стабилна, но не се прилага изцяло. Бюджетът за 2016 г. показва значително отклонение от средносрочната цел за структурен дефицит в размер на 1 % от БВП в нарушение на правилото за дефицита, заложено в националната фискална рамка. Бюджетът за 2017 г. допълнително се е отклонил от националните фискални правила. През 2016 г., както и през предходните години, румънските власти не са изпратили на парламента актуализиран вариант на фискалната стратегия до месец август — задължителния краен срок. В резултат на това съставянето на годишния бюджет не се е ръководило от средносрочната фискална стратегия.

([1]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

([2]) Препоръка на Съвета от 16 юни 2017 г. с цел коригиране на наблюдаваното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел в Румъния (ОВ C 216, 6.7.2017 г., стр…).

([3]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Взети са под внимание дискреционните мерки по отношение на приходите или предвиденото от закона увеличаване на приходите. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(10) Благодарение на подходящите капиталови буфери и нарастващата рентабилност, състоянието на банковия сектор продължи да се подобрява през 2016 г. Румънските власти поеха ангажимент да извършат цялостен преглед на качеството на активите и стрес тест на банковия сектор през 2018 г. Законът за погасяване на задълженията влезе в сила през май 2016 г., но рисковете в банковия сектор бяха смекчени до голяма степен от решението на Конституционния съд, съгласно което съдилища ще трябва да преценяват дали кредитополучателите отговарят на правните разпоредби относно случаите на затруднения. Наскоро беше постановено, че Законът за преобразуване на деноминирани в швейцарски франкове заеми, приет от парламента през октомври 2016 г., не съответства на конституцията. Независимо от това, честите законодателни инициативи продължават да представляват предизвикателство за правната предвидимост с възможно отрицателно въздействие върху нагласите на инвеститорите.

(11) Отклонението от данъчно облагане е широко разпространено в Румъния и води до намаляване на данъчните приходи и данъчната справедливост и има сериозни последици за икономиката. В изпълнението на специфичната за държавата препоръка за подобряване на спазването на данъчното законодателство и събирането на данъците, Румъния е постигнала ограничен напредък. През 2016 г. процедурите за регистрация и възстановяване на ДДС бяха изменени и е в ход въвеждането в цялата страна на електронни касови апарати, свързани към данъчния орган. От 2017 г. се прилага специален режим по отношение на сектори, като хотелиерство, кетъринг и други свързани отрасли, в които данъкът се определя независимо от категорията на доходите. Освен това, бяха приети и ограничения по отношение на самостоятелната заетост и семейните предприятия, с цел възпиране на избягването на данъчно облагане. Подобряване на спазването на изискванията бе отбелязано през 2016 г. за данъчните декларации и плащанията, но съвместното данъчно облагане и трудовите инспекции и одити не успяха да постигнат по-добри резултати. Освен това прагът на оборота за данъчния режим за микропредприятията беше повишен значително, докато ставката беше намалена, което дава възможност за спазване на данъчното законодателство в ущърб на бюджетните приходи. Секторният подход и подходът по категории към корпоративното данъчно облагане носят риск за налагане на административна тежест както за предприятията, така и за данъчните органи и не благоприятстват подобряването на събираемостта на данъците.

(12) Разпределението на разполагаемия доход на домакинствата (отчитащо големината на домакинството) е особено неравномерно в Румъния, което накърнява нейния потенциал за устойчив и приобщаващ растеж. Най-богатите 20 % от населението разполагат с доход над осем пъти по-висок от този на най-бедните 20 %. Това съотношение е значително по-високо от средното за Съюза. Неравенствата се определят до голяма степен от неравенството в достъпа до здравеопазване, образование, услуги и до пазара на труда. Освен това разликата между неравенството в доходите преди и след приспадането на данъците и социалните плащания е сред най-малките в Съюза. Социалният референтен индекс в основата на най-важните социални обезщетения не е актуализиран от въвеждането му през 2008 г. Недекларираният труд, включително „плащането на ръка“, продължава да бъде широко разпространен и продължава да се отразява негативно върху данъчните приходи, води до изкривяване на икономиката и поставя под въпрос справедливостта и ефективността на данъчната и социалноосигурителната система. Бяха предприети съвместни национални проверки от страна на данъчната администрация и инспекторатите по труда като част от пилотен проект, но до момента това не е довело до системно въздействие. Не са насочени ресурси към секторите с най-висока степен на риск от отклонение от данъчно облагане, ограничено внимание се отделя на плащанията на ръка и принудителните мерки имат предимство над превантивните.

(13) Резултатите на пазара на труда се подобриха през 2016 г., когато нивото на безработицата достигна ниските си предкризисни стойности. Работната сила продължава да намалява, тъй като населението застарява и емиграцията продължава да е висока. Ниската безработица се съчетава с един от най-високите проценти на неактивност в Съюза. Процентите на заетост и активност за младите хора, жените, нискоквалифицираните работници, хората с увреждания и ромите в частност са много под средните за Съюза. Броят на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, все още е много висок.

(14) Въпреки че намалява, рискът от бедност или социално изключване е много висок, особено за семействата с деца, лица с увреждания, роми и населението в селските райони. През 2016 г. беше приет всеобхватен пакет за борба с бедността при едно преориентиране на политиката към засилено предоставяне на услуги, насочени към определени групи от населението. В пакета се предвижда пилотен проект за изграждане на интегрирани услуги в маргинализирани общности. Реализацията му в цялата страна значително ще подобри предоставянето на интегрирани услуги, което понастоящем е ниско. За изпълнение на поредицата от специфични за държавата препоръки е приет Законът за минималния доход, който ще влезе в сила през 2018 г. Минималният доход за приобщаване увеличава адекватността и обхвата на социалното подпомагане. Той съчетава пасивна подкрепа със задължителни активни мерки и инспекции на пазара на труда. Потенциалът му за активизиране обаче е скромен, доколкото целта е мерките за активна политика на пазара на труда да достигнат 25 % от бенефициерите до 2021 г.

(15) Политиките за стимулиране на трудовата активност бяха засилени в контекста на реформирането на Националната агенция по заетостта. Реформите включват по-специализирана подкрепа и интегрирани услуги за търсещите работа и работодателите. Обсегът и услугите, предлагани на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, се подобряват. При все това, политиките за стимулиране, предложени на групите, които са най-отдалечени от пазара на труда,

продължават да бъдат ограничени и предложените наскоро мерки за стимулиране вече не са съсредоточени върху тези специфични групи. Техният мащаб и връзка със социалните услуги е недостатъчен, за да доведе до значително повишаване на участието на работната сила за тези групи в частност.

(16) Адекватността на пенсиите и бедността в напреднала възраст имат значително измерение, свързано с равенството между половете, доколкото при равни други условия, по-ниската пенсионна възраст за жените води до по-ниски пенсионни права. Румъния е една от много малкото държави членки, които не предвиждат пенсионната възраст на жените да се доближи до тази на мъжете. Законът за изравняване на пенсионната възраст на мъжете и жените беше представен в Парламента през 2013 г. До момента той е приет единствено от Сената.

(17) Като се имат предвид промените в производителността, сближаването на доходите и конкурентоспособността на Румъния, увеличенията на заплатите в публичния и частния сектор заслужават специално внимание. Увеличенията на заплатите в публичния сектор имат потенциала да засегнат и частния сектор, като окажат въздействие върху конкурентоспособността на Румъния. Равнището на минималната работна заплата в Румъния, макар и все още да е сред най-ниските в Съюза, значително нарасна през последните години. Увеличения *ad hoc* на минималната заплата повишиха значително дела на работещите на минимална работна заплата и доведоха до силно свиване на заплатите на най-нископлатената категория в последно време. За изпълнение на специфична за държавата препоръка в началото на 2016 г. беше създадена тристранна работна група, която да установи механизъм за определяне на минимална заплата, основан на обективни икономически и социални критерии, както и критерии, свързани с пазара на труда. Работата на групата обаче бележи значителни закъснения и трябва да бъде активирана по подходящ начин. Социалният диалог продължава да се характеризира със слабо колективно договаряне на секторно равнище и със институционални слабости, които ограничават ефективността на реформите.

(18) Достатъчните основни умения са от ключово значение за намиране и запазване на добри и стабилни работни места и успешно участие в икономическия и социалния живот. Международните проучвания показват големи слабости в основните умения сред румънските младежи. Високият процент на преждевременно напускащите училище, ниската степен на завършено висше образование и силната емиграция водят до недостиг на квалифицирана работна ръка. Ограничен е достъпът до качествено общо образование в селските райони, и по-специално за ромските деца. Трудностите при привличане на добри учители в училищата в селските райони и в училищата с преобладващо присъствие на ромски деца, съчетано със сегрегация и често с дискриминационно отношение, води до по-ниски образователни постижения на децата от ромски произход. В отговор на неднократните специфични за държавата препоръки Румъния прие и започна да изпълнява стратегия във връзка с преждевременното напускане на училище. Последните мерки включват интегрирани интервенции, пилотна програма за предоставяне на топла храна, подобряване на възстановяването на разходите за пътуване, социални ваучери за насърчаване на предучилищното образование на бедните деца. Мерки с финансиране от Съюза, основаващи се на отделни проекти, които целят повишаване на качеството на преподаване в училищата в неравностойно положение, са планирани за есента на 2017 г., като в момента е в ход макар и непълно модернизиране на учебните програми. Подобрено беше законодателството за борба със сегрегацията, включително укрепването на мандатите на училищните инспекторати в тази област. Въпреки това все още липсва методика за мониторинг. Необходими са допълнителни стъпки за постигането на устойчив напредък в борбата срещу социално-икономическото неравенство в образованието. До момента гаранцията за младежта достига само частично до тези, които напускат училище, и програмите за втори шанс не са лесно достъпни. Системата за професионалното образование и обучение не е достатъчно съобразена с нуждите на пазара на труда и участието в обучението за възрастни е много ниско.

(19) Населението на Румъния страда от слабите резултати в областта на здравеопазването. Достъпът до качествено здравеопазване е възпрепятствано от недостига на здравни специалисти, недостатъчното финансиране и прекалено голямото разчитане на болнични заведения, както и от корупцията, засягащи хората с ниски доходи и селските райони в частност. Освен неофициалните плащания на здравни работници, корупцията е свързана и с обществените поръчки в болниците, застрахователни измами и подкупи за удостоверения, даващи право на обезщетения. За изпълнение на специфична за държавата препоръка и в светлината на предварителните условия за периода на финансиране от Съюза 2014—2020 г. Румъния предприе някои мерки на политиките за преминаване от болнични към извънболнични грижи. Бяха разработени регионални планове за здравеопазване, за да се идентифицират потребностите от инфраструктура и услуги, и се наблюдава изпълнението на националната здравна стратегия. В съответствие с Националната стратегия за борба с корупцията за периода 2016—2020 г. беше прието законодателство за реформиране на системата за обратна връзка относно неформалните плащания, а заплатите на специалистите в областта на здравеопазването бяха повишени. В стратегията за борба с корупцията се предвиждат всеобхватни мерки в здравеопазването, включително насърчаване на отчетността и прозрачното набиране на управители на болнични заведения. Въпреки това, укрепването на грижите на нивото на общините, на амбулаторните грижи и на системите за насочване е все още в начална фаза, неофициалните плащания продължават да бъдат широко разпространени, прозрачността в управлението на болничните заведения все още не е осигурена и все още се очаква приемането на национална стратегия за работната сила в здравния сектор.

(20) Административният капацитет и капацитетът за изготвяне на политики на Румъния страда от непрозрачност на процесите и на вземането на решения, тежки административни процедури, недостатъчно използване на качествени факти, слаба координация между секторните политики и широко разпространена корупция. Напредъкът в реформата на публичната администрация е ограничен. Организационните структури остават нестабилни, което се отразява на независимостта и ефективността на публичната администрация. Стратегиите на държавната администрация бяха лансирани през 2016 г., но в законодателната уредба все още не са включени някои от основните им цели, по-специално по отношение на обективните критерии за набиране на персонал, оценяването и възнаграждаването за постигнати резултати. Предлага се равнищата на заплащане да бъдат хармонизирани до известна степен, но не съществува ясна връзка между постигнатите резултати и възнаграждението на централно и местно равнище. Капацитетът и авторитетът на Националната агенция за държавната администрация трябва да бъдат допълнително укрепени. Някои от мерките за прозрачност при определянето на политиките, чието прилагане започна през 2016 г., са на път да отпаднат. Стратегическото планиране и оценката на регулаторното въздействие не са твърдо установени в административна практика.

(21) Недостатъчните в качествено и количествено изражение транспортни инфраструктури са сред основните пречки за икономическото развитие в Румъния. За да се справи със свързаните с тях недостатъци, в отговор на специфична за държавата препоръка през есента на 2016 г. Румъния прие генералния план за транспорта. За ускоряване на инвестициите в пътната инфраструктура, управлението на инфраструктурните инвестиции е било разделено от органа, натоварен с управлението на инфраструктурата. От средата на 2017 г. трябва да започне да функционира орган, създаден през 2016 г. за реформиране на системата на железопътния транспорт.

(22) Напоследък Румъния има един от най-високите инвестиционни коефициенти в Съюза. Все пак през 2016 г. публичните инвестиции намаляха, което се дължи и на ниското усвояване на фондовете по линия на Съюза. Високият процент на усвояване и ефективното използване на финансирането от Съюза са от решаващо значение за Румъния, за да се използва нейният потенциал за развитие в ключови сектори като транспорта или третирането на отпадъците, по-специално. Качеството на публичните инвестиции беше възпрепятствано от слабости в управлението и променящите се приоритети, наред с други причини. В отговор на специфична за държавата препоръка, не беше постигнат голям напредък в укрепването на определянето на приоритети и подготовката на проекти за публични инвестиции. От август 2016 г. насам от министерствата се изисква да отчитат инвестиционните приоритети в плановете си за разходване на средства, но не са предприети други стъпки за повишаване ролята на Министерството на финансите при определяне на инвестиционните приоритети и за по-добро координиране на подготовката на проекти за публични инвестиции между министерствата. Все още не са приети националният план за управление на отпадъците и програмата за предотвратяване на образуването на отпадъци — приемането се очакваше в края на 2016 г. Плановете са необходими също така за подобряване на управлението и прилагането на нормативните изисквания с цел насочване на национални средства и средства по линия на Съюза за постигане на екологичните стандарти на равнището на Съюза.

(23) Ефективните обществени поръчки са от ключово значение за постигане на стратегическите цели и за посрещане на основните политически предизвикателства за Румъния, включително ефикасността на публичните разходи, модернизацията на публичната администрация, борбата срещу корупцията и насърчаването на иновациите и на устойчивия и приобщаващ растеж. Това е също така от основно значение за доверието на гражданите в публичните органи и демокрацията. Неотдавна Румъния предприе стъпки за прилагане на стратегията за обществените поръчки и плана за действие. Като последващо действие на Закона за обществените поръчки, който е в сила от май 2016 г., през юни 2016 г. беше прието законодателство за изпълнение в областта на обществените поръчки и обществените поръчки в сектора на комуналните услуги, вторичното законодателство относно договорите за обществени поръчки беше прието в края на 2016 г., а в националната програма за обществените поръчки са предвидени мерки за превенция и контрол на корупцията. Въпреки това все още не са приети редица ключови мерки в стратегията, като например засилените проверки и други мерки за борба с корупцията, цялостно прилагане на електронните обществени поръчки и обучението на длъжностните лица по обществените поръчки.

(24) В Румъния над 45 % от населението живее в селски райони, които продължават да изостават значително от градските райони по отношение на заетостта и образованието, достъпа до услуги и инфраструктура и материалното благосъстояние. В отговор на специфична за държавата препоръка за подобряване на достъпа до интегрирани обществени услуги, разширяване на основната инфраструктура и насърчаване на диверсификацията на икономиката, по-специално в селските райони, през 2016 г. Румъния прие цялостен пакет от мерки за развитие на селските райони, модернизиране на малките земеделски стопанства, подкрепа за неселскостопанските МСП, инвестиции в инфраструктурата, включително в социалните услуги и образованието, както и за официализиране на заетостта. Техният дългосрочен успех ще зависи от капацитета за реализация на пилотни действия в по-голям мащаб и за ефективно насочване и усвояване на наличното финансиране от Съюза.

(25) Държавните предприятия играят важна роля в икономиката, по-специално в ключовите инфраструктурни сектори. Слабостите в управлението на държавните предприятия водят до по-ниска доходност в сравнение с частните партньори, което има отрицателно въздействие върху публичните финанси. В изпълнение на специфична за държавата препоръка, Румъния постигна значителен напредък за подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия. През есента на 2016 г. бяха бързо приети подзаконовите нормативни актове за прилагане на основното

законодателство относно корпоративното управление на държавните предприятия. Законодателната рамка следва добрите международни практики относно прозрачността при назначаването на членовете на управителните съвети и на управлението на държавните предприятия и предоставя на Министерството на финансите конкретни правомощия за правоприлагане и мониторинг. Бяха предприети също така мерки за повишаване на осведомеността за новите разпоредби сред местните органи и бюджетната информация относно държавните предприятия бе публично оповестена. Все пак, закъсненията при назначаването на професионални ръководни кадри, пораждат опасения по отношение на по-нататъшното прилагане.

(26) Конкурентоспособността на Румъния страда от слабости в неразходната конкурентоспособност и от структурни пречки пред преминаването към икономика с по-висока добавена стойност, сред които са сложните административни процедури. В изпълнение на специфична за държавата препоръка, през 2016 г. Румъния прие няколко законодателни акта за опростяване на административните процедури и за улесняване на връзката между гражданите и публичната администрация, които обаче са ограничени до малък брой процедури.

(27) Корупцията, която продължава на всички нива, остава пречка за извършването на стопанска дейност. Румъния е постигнала съществен напредък по голяма част от реформата на съдебната система и в борбата с корупцията по високите етажи. Въпреки това, остават важни стъпки за решаване на проблемите в тези области, така че реформите да са устойчиви и необратими. Беше постигнат известен напредък по отношение разработването на по-нататъшни мерки за предотвратяване и борба с корупцията, особено в местното управление, но все още са налице значителни предизвикателства по отношение на ефективното прилагане на националната стратегия за борба с корупцията, приета през 2016 г. Изискват се усилия по отношение на зачитането на независимостта на съдебната система в обществения живот на Румъния, финализирането на реформите на наказателния и гражданския кодекс и гарантирането на ефективността на изпълнението на съдебните решения. В рамките на механизма за сътрудничество и проверка Румъния получава препоръки в областта на съдебната реформа и борбата с корупцията. Ето защо тези области не са включени в специфичните за Румъния препоръки.

(28) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Румъния и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя оцени също програмата за конвергенция за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Румъния, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Румъния, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.

(29) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. През 2017 г. да осигури съответствие с препоръката на Съвета от 16 юни 2017 г. с оглед на коригирането на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. През 2018 г. да положи значителни усилия във фискалната област в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Да гарантира пълното прилагане на фискалната рамка. Да засили спазването на данъчното законодателство и събирането на данъци. Да води борба срещу недекларирания труд, включително чрез гарантиране на системното използване на интегрирания контрол.

2. Да укрепи целенасочените политики за активизиране и интегрираните обществени услуги, като съсредоточи усилия върху онези групи, които са най-отдалечени от пазара на труда. Да приеме законодателство за изравняване на пенсионната възраст за мъжете и жените. Да създаде прозрачен механизъм за определяне на минимална заплата след консултация със социалните партньори. Да подобри достъпа до качествено общо образование, по-специално за ромите и децата в селските райони. В здравеопазването да направи преход към извънболничните грижи и да предотврати неофициалните плащания.

([1]) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. Да приеме законодателство за гарантиране на професионална и независима държавна администрация, като прилага обективни критерии. Да укрепи определянето на приоритети и подготовката на проекти за публични инвестиции. Да осигури своевременно цялостно и устойчиво прилагане на националната стратегия за обществените поръчки.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Словения за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за 2017 г.

(2017/C 261/23)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Словения е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словения следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—3 по-долу.

(3) Докладът за Словения за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Словения в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките, приети през предходните години, и напредъкът на Словения по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Словения са налице макроикономически дисбаланси. По-конкретно, слабостите в банковия сектор, корпоративният дълг и фискалните рискове водят до уязвимост. Финансовите дисбаланси се коригират постепенно предвид възобновения растеж. Корпоративният сектор претърпя значително

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

намаляване на дълга, а частните инвестиции бяха възобновени, включително под формата на преки чуждестранни инвестиции, въпреки че входящите преки чуждестранни инвестиции остават ниски в сравнение със сходните държави членки в региона. Публичният дълг достигна своя връх през 2015 г. и през идните години се очаква низходяща корекция. Напредъкът на преструктурирането на банковия сектор съвпадна с бързия спад на дела на необслужваните кредити, който се очаква да продължи да спада. Правителството взе необходимите мерки за консолидиране и преструктуриране на банковия сектор, както и за подобряване на управлението на държавните предприятия. Необходими са обаче допълнителни мерки на политиката за справяне с корпоративния дълг и оставащите слабости във финансовия сектор, за да се гарантира дългосрочната устойчивост на публичните финанси, както и за подобряване на бизнес средата.

(4) Словения представи своята програма за стабилност за 2017 г. на 28 април 2017 г., а своята национална програма за реформи за 2017 г. — на 3 май 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Понастоящем спрямо Словения се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството очаква номиналният дефицит да се подобри до 0,8 % от БВП през 2017 г., след което да достигне излишък от 0,4 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — балансиран бюджет в структурно изражение, което не отговаря на изискванията на Пакта за стабилност и растеж — е планирана да бъде постигната до 2020 г. Въз основа на преизчисленото ([2]) структурно салдо обаче средносрочната бюджетна цел не би била постигната до края на програмния период. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 77,0 % от БВП през 2017 г. и да продължи да намалява до 67,5 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време необходимите мерки в помощ на планираните цели от 2017 г. нататък все още не са достатъчно конкретни.

(7) В програмата за стабилност за 2017 г. се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета е значително през 2016 г. и 2017 г. и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи за извънредния приток на бежанци през 2016 г. възлизат на 0,07 % от БВП. Този размер остава непроменен в сравнение с проекта на бюджетен план за 2017 г., който потвърди предвижданията на програмата за стабилност за 2016 г. За 2017 г. в програмата за стабилност е включено искане за 0,07 % от БВП, като Комисията ще има предвид допълнителното въздействие в размер на 0,01 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват посрещането на тези допълнителни разходи, доколкото притокът на бежанци и мерките във връзка със сигурността са свързани с необичайни събития, отражението им върху публичните финанси на Словения е значително и устойчивостта не би била засегната, ако се разреши временно отклоняване от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези допълнителни бюджетни разходи. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от словенските органи.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

(8) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Словения да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от известно отклонение от това изискване през 2017 г.

(9) През 2018 г., с оглед на фискалното си положение и по-специално на равнището на дълга, се очаква Словения да осъществи допълнителни корекции към постигане на подходящата средносрочна бюджетна цел. Според общоприетата таблица за корекциите съгласно Пакта за стабилност и растеж, тези корекции налагат изискването номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]) да не превишава 0,6 %. Това би съответствало на структурна корекция от 1 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Словения се очаква да се съобрази с правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Словения трябва да бъде готова да предприеме допълнителни мерки през 2017 г. и че ще са необходими допълнителни мерки през 2018 г., за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Както е предвидено обаче в Регламент (ЕО) № 1466/97, оценката на бюджетните планове и бюджетните резултати следва да взема под внимание бюджетния баланс на държавите членки предвид условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, при оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и при последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси на Словения. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл в Словения. Освен това е налице значителна несигурност относно цикличната позиция в конкретния случай на Словения поради особено голямото свиване на икономиката през периода 2008—2013 г. и големите структурни реформи и реформи във финансовия сектор, които се осъществяват в момента.

(10) Със Закона за фискалните правила, приет през юли 2015 г., бе въведена средносрочна бюджетна рамка за сектор „Държавно управление“. За да се осигури функционирането му, са необходими някои изменения на Закона за публичните финанси. Правителството пое отначало ангажимент за това преразгледаният Закон за публичните финанси да се приеме в рамките на шест месеца след приемането на Закона за фискалните правила. Този срок обаче беше отлаган неколкократно, а преразгледаният закон все още не бе предаден на Парламента за обсъждане. Преразгледаният Закон за публичните финанси представлява едно от правните средства, с които се транспонира в националното законодателство Директива 2011/85/ЕС на Съвета ([2]), което държавите членки бяха задължени да извършат до края на 2013 г. Членовете на фискалния съвет бяха назначени на 21 март 2017 г.

(11) Големият публичен дълг в размер на 79,7 % от БВП през 2016 г. представлява източник на уязвимост за публичните финанси на Словения. Населението на страната застарява по-бързо от това на повечето държави членки. Словения е изправена пред сериозни рискове по отношение на дългосрочната устойчивост на публичните финанси, а от всички държави членки, при нея се отчита най-високият показател за дългосрочна липса на устойчивост, произтичащ от прогнозираното увеличение на публичните разходи, свързани с пенсиите, здравеопазването и дългосрочните грижи.

(12) Правителството представи предложения за реформа на здравеопазването. Проектът на закон за здравеопазването и здравното осигуряване, който е основна част на реформата, бе представен за обществена консултация през февруари 2017 г. и е предвиден за внасяне в Народното събрание до лятото на 2017 г. Спазването на предвидения график е важно и би трябвало да позволи законът да влезе в сила още през 2017 г. През декември 2016 г. бяха представени предложенията за поправки на Закона за здравните услуги и Закона за правата на пациентите и беше приет новият Закон за аптеките. Оставащите предизвикателства са свързани с управлението и резултатите от дейността на болниците, първичната помощ, която упражнява контрол на достъпа до болнични грижи, болничните платежни системи, оценките на здравните технологии, както и информационните системи. Освен това ползите от централизираното възлагане на обществени поръчки за медицински продукти и услуги остават до голяма степен неоползотворени, а се подготвя нова централизация на обществените поръчки за лекарства, която би могла да спомогне за това обществените поръчки да станат по-прозрачни и ефективни по отношение на разходите. Постигането на напредък в реформата на системата за дългосрочни грижи също е значително предизвикателство. Към този момент в Словения не съществува интегрирана система за дългосрочни грижи. Подготвя се пилотен проект за определяне на нуждите от дългосрочни грижи.

([1]) Нетните държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутото образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

([2]) Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 година относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41).

(13) Бялата книга за пенсиите беше одобрена от правителството през април 2016 г. и с нея бе стартирана обществена консултация относно бъдещето на пенсионната система. Все още липсват обаче конкретни законодателни предложения. Предизвикателства за бъдещето са да се осигури дългосрочна устойчивост и адекватност на пенсионната система чрез адаптиране на законоустановената пенсионна възраст към нарастването на средната продължителност на живота и насърчаването на по-късното пенсиониране, да се увеличи обхватът на допълнителните пенсионни схеми, да се обхванат по подходящ начин различните пътища за професионално развитие и да се намалят рисковете от бедност сред хората в напреднала възраст.

(14) Пазарът на труда и социалните тенденции продължиха да се подобряват. Създаването на работни места се ускори и безработицата намалява. Процентът на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване намаля, но остава на равнище над средното за Съюза за възрастните хора. Подобрението на пазара на труда предлага възможност за осигуряване на заетост за по-възрастните работници, но тяхното равнище на заетост остава ниско. Пенсионирането чрез системата за осигуряване срещу безработица става все по-често през последните години. Дълготрайната безработица остава над равнищата от периода преди кризата и обхваща повече от половината от всички безработни. Повече от 40 % от всички дълготрайно безработни са на над 50-годишна възраст и почти половината от тях са без работа в продължение на две или повече години. Със социалните партньори бяха изготвени и обсъждани анализ и план за действие, който има за цел да се увеличи равнището на заетост на по-възрастните работници. Навременното изпълнение на плана за действие може да допринесе за подобряване на активизирането на по-възрастните работници. Равнището на заетост на нискоквалифицираните работници продължава да бъде ниско и е значително под равнището отпреди кризата и под средната стойност за Съюза. Планът за изпълнение на активната политика по заетостта, приет през януари 2016 г., продължава да следва текущия подход, а разходите в тази област все още са на ниско равнище. По-възрастните и нискоквалифицираните работници продължават да бъдат слабо представени при мерките за активна политика по заетостта. Сегментирането на пазара на труда продължава да е предизвикателство въпреки реформата през 2013 г.

(15) Въпреки че равнището на необслужваните кредити все още е високо, то стабилно спада. Националната банка на Словения изпълни редица мерки, които предоставят на банките стимули за намаляване на необслужваните им кредити по устойчив начин. Натискът, оказван от стремежа към намаляване на дълга, започна да спада, но потокът от кредити за предприятията продължава да се свива. Напредъкът в намаляването на дълга е неравномерен при отделните предприятия. Консолидирането и преструктурирането на банковия сектор напредват с обединяването на три банки през 2016 г. Словения се ангажира да продаде поне 50 % от участието си в капитала на най-голямата държавна банка до 31 декември 2017 г., а други 25 % от участието без един дял до 31 декември 2018 г. Преразглеждането на законодателната рамка допълнително засили капацитета за корпоративно преструктуриране на Дружеството за управление на банкови активи. Необслужваните кредити остават на високо равнище сред МСП. За да се отстрани проблема, с помощта на Световната банка бе изготвен систематичен подход за преструктуриране на необслужваните кредити на МСП. Освен това правителството прие проектозакон за създаване на централен кредитен регистър, за да се даде възможност за по-ефективно управление на риска и намаляване на риска от задлъжняване.

(16) Достъпът до алтернативни източници за финансиране на кредитоспособните предприятия е много ограничен. Предимно Словенският фонд за предприятията и *Slovenska izvozna in razvojna banka* (банка SID) въведоха нови дългови инструменти за МСП, включително мерки, като микрокредити. Схема за предстартово финансиране бе осъществена през 2016 г. от Словенския фонд за предприятията— нейни бенефициери бяха малко под 50 МСП. Други алтернативни инструменти за финансиране, включително фондове за рисков капитал и собствен капитал с използване на ЕСИ фондове, могат да бъдат важен източник на допълнително финансиране, но остават до голяма степен неизползвани.

(17) Изпълнението на стратегията за развитието на публичната администрация за периода 2015—2020 г. е в ход и е постигнат известен напредък. Бяха обаче забавени някои конкретни мерки, като например приемането на Закона за публичната служба. Очаква се правителствената програма за намаляване на административната тежест да е създала общо икономии в размер на 365 милиона евро между 2009 г. и 2015 г. и да са изпълнени почти 60 % от 318 мерки за намаляване на административната тежест. Частните инвестиции обаче продължават да бъдат възпрепятствани от сложните и дълги административни процедури, особено в строителството и териториалното устройство. Ефективността и качеството на съдебната система бяха подобрени, но при търговските дела все още отнема много време насрочването на първото изслушване и жалбите не могат да бъдат подавани с електронни средства. Въпреки приемането на някои ключови антикорупционни реформи, като програмата за нулева толерантност към корупцията, възприемането на корупцията остава отрицателно и изглежда влияе на бизнес решенията. След като модернизирането на регламентирането на професиите отначало отбеляза напредък, реформите бяха забавени. Премахването на ограничителните бариери във връзка с регламентирането на професиите може да подкрепи конкуренцията на пазарите на професиите.

(18) Държавното участие в икономиката продължава да е високо въпреки приватизационната програма, стартирана през 2013 г. Държавата е най-големият работодател, управител на активи и държател на корпоративен дълг в Словения. В съчетание със слабото корпоративно управление, големият дял на държавната собственост имаше значителни фискални и икономически последици. Те се оценяват на 13 милиарда евро или около една трета от БВП през периода 2007—2014 г., главно поради мерките за стабилизиране на финансовия сектор и нереализираните печалби на държавните предприятия в сравнение със съответните частни предприятия. Резултатите на държавните предприятия започнаха да се подобряват, подкрепени от нова система за корпоративно управление, но продължават да съществуват

рискове. До края на 2015 г. бяха постигнати резултати на по-добра рентабилност на предприятията под управлението на словенския държавен холдинг, макар и под междинната цел, заложена в стратегията на управление. През януари 2017 г. правителството одобри план за управление на активите за 2017 г., съдържащ количествено определяне на показатели за всяко отделно държавно предприятие и актуализиращ списък на активи за продажба. Същевременно все още не е извършено преразглеждането на стратегията за управлението на активите, одобрена за първи път от парламента през 2015 г., като правителството отложи решението си за втората половина на 2017 г. Въпреки че в края на февруари 2017 г. бе назначен нов председател на управителния съвет, пълният надзорен съвет все още не установен.

(19) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словения и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Словения през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Словения, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището ([1]) му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

(21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 3 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Словения да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и осигурява устойчивост на публичните финанси на Словения. Да приеме и изпълни предложената реформа на системата на здравеопазване и да приеме планираната реформа на дългосрочните грижи, като увеличи ефективността на разходите, достъпността и качеството на грижите. Да използва изцяло потенциала на централизираните процедури за възлагане на обществени поръчки в сектора на здравеопазването. Да приеме необходимите мерки за осигуряване на дългосрочната устойчивост и адекватност на пенсионната система.

2. Да увеличи усилията за подобряване на пригодността за заетост на нискоквалифицираните и по-възрастните работници, по-специално посредством целенасочено учене през целия живот и мерки за активизиране.

3. Да подобри условията на финансиране, включително чрез улесняване на трайното преструктуриране на необслужваните кредити и на достъпа до алтернативни източници на финансиране. Да следи за пълното прилагане на стратегията на дружеството за управление на банкови активи. Да намали административната тежест за предприятията, произтичаща от правилата относно териториалното устройство и разрешителните за строителство, и да осигури добро управление на държавните предприятия.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Словакия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2017 г.

(2017/C 261/24)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Словакия не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тесните взаимовръзки между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словакия следва да гарантира цялостното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—2 по-долу.

(3) Докладът за Словакия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Словакия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.

(4) На 26 април 2017 г. Словакия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и програмата си за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) Спрямо Словакия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира да подобри номиналния дефицит до 1,3 % от БВП през 2017 г. и постепенно допълнително до 0 % от БВП през 2019 г. и 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — се очаква да бъде постигната през 2018 г. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг спрямо БВП се очаква постепенно да намалее до 46 % до 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен.

(7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Словакия да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. има риск от известно отклонение от тази препоръка през 2017 г.

(8) През 2018 г., с оглед на фискалната ѝ ситуация, се очаква Словакия да се приспособи по-пълно към средносрочната бюджетна цел за структурен дефицит от 0,5 % от БВП. Според общоприетата таблица за корекциите съгласно Пакта за стабилност и растеж, тези корекции налагат изискването номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([2]) да не превишава 2,9 %. Това би съответствало на структурна корекция от 0,5 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през годините 2017 и 2018, взети заедно. Като цяло Съветът е на мнение, че Словакия трябва да бъде готова да предприеме допълнителни мерки, за да спази изискването през 2017 г., и че ще са необходими допълнителни мерки през 2018 г., за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Както е предвидено обаче в Регламент (ЕО) № 1466/97, оценката на бюджетните планове и бюджетните резултати следва да взема под внимание бюджетния баланс на държавите членки предвид условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията относно европейския семестър за 2017 г., придружаващо тези специфични за отделните държави препоръки, при оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и при последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси на Словакия. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално с оглед на ситуацията на икономическия цикъл в Словакия.

(9) Публичните финанси на Словакия все още са изправени пред рискове в дългосрочен план. Разходите за здравеопазване продължават да представляват риск за дългосрочната устойчивост на публичните финанси, а увеличаването на ефективността на разходите за здравеопазване на Словакия продължава да бъде предизвикателство. Предприети бяха някои стъпки за рационализиране на болничните грижи и за снижаване на разходите, но все още не се виждат конкретни резултати. Прегледът на разходите за 2016 г. набеляза потенциални икономии. Напредъкът в постигането на цялостна реформа на здравеопазването и здравните разходи обаче до момента е бавен, а въвеждането на система за плащания, основана на диагностично свързани групи, и на системи за електронно здравеопазване отбелязва твърде бавен напредък. Междувременно дефицитът на държавната пенсионна система се очаква да се удвои в дългосрочен план, а пенсионната възраст в Словакия е сред най-ниските в Съюза. Последните корекции в пенсионната система до голяма степен са краткосрочни и *ad hoc*.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутото образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(10) Данъчните измами и избягването на данъци намаляха и се полагат усилия да се повиши доброволното спазване. Подобреното събиране на данъците значително намали съществуващата в миналото голяма разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС. Ограничаването на измамите с ДДС изглежда имаше положително въздействие и върху събирането на корпоративния подоходен данък. Финансовата администрация се съсредоточава върху подобряването на спазването на разпоредбите за ДДС, особено чрез одит. В същото време се разглеждат несвързани с одит дейности, за да се засили доброволното спазване на данъчното законодателство.

(11) Въпреки положителните промени на пазара на труда, произтичащи от доброто икономическо възстановяване и стабилното създаване на работни места, дълготрайната безработица продължава да бъде проблем. Процентът на дълготрайната безработица продължава да бъде един от най-високите в Съюза. Тя засяга в особено голяма степен маргинализираните роми, нискоквалифицираните работници и младите хора. Освен това продължават да съществуват регионални различия — процентът на безработицата в Източна Словакия продължава да е два пъти по-висок от този в Братислава. Участието на възрастните в ученето през целия живот и остават ниски възможностите за втори шанс за образование. Въпреки мерките за насърчаване на нископлатените работници да работят и текущата реформа на публичните служби по заетостта, все още са налице трудности при въвеждането на индивидуализирана подкрепа на трайно безработните и уязвимите групи, причинени, наред с другото, от високата работна натовареност. Планът за действие на Словакия относно интеграцията на трайно безработните лица, до голяма степен финансиран от Европейския социален фонд, се стреми да поправи това чрез всеобхватен подход към персонализирани услуги. Това ще се постигне чрез предоставяне на специализирани консултации, нова система за профилиране, сътрудничество с частните агенции по заетостта и въвеждането на целеви програми за обучение, създадени от работодателите въз основа на потребностите на регионалните пазари на труда. Участието на ромите на пазара на труда в Словакия е много ниско, а напредъкът в увеличаването на заетостта им е бавен. Ниските нива на образование и умения и дискриминацията са фактори, допринасящи за слабото им участие на пазара на труда. Ниският дял на заетост сред жените в детеродна възраст е отражение на дългия родителски отпуск (до три години), който рядко се взима от мъжете, недостига на детски заведения, особено за деца под тригодишна възраст, и ограниченото използване на схеми за гъвкаво работно време.

(12) Образователната система не е достатъчно насочена към увеличаване на икономическия потенциал на Словакия. Образователните резултати и равнището на основните умения продължават да будят разочарование по международните стандарти и се влошиха допълнително през периода 2012—2015 г. Освен това все още продължават силните регионални различия. Слабите резултати са свързани главно със силното въздействие на социално-икономическия и етническия произход на учениците, с проблеми на равнопоставеността, достъпа и възможността за включване, както и с относително ниската привлекателност на учителската професия. Независимо от увеличението на заплатите на учителите на два етапа през 2016 г. (с 4 % през януари и с 6 % през септември) и допълнителното увеличаване на заплатите, планирано за периода 2017—2020 г., неконкурентоспособните условия на заплащане и ограниченото непрекъснато обучение на учителите са сред факторите, които правят професията до голяма степен непривлекателна, особено за евентуалните млади преподаватели и тези, пребиваващи в по-силно развитите региони на страната. Наскоро приетото законодателство за борба със сегрегацията на маргинализираните ромски общности все още предстои да бъде изцяло изпълнено, за да се постигнат положителни промени и да се увеличи тяхното участие в приобщаващото общо образование, със специален акцент върху образованието и грижите в ранна детска възраст, както и върху предучилищното образование.

(13) Словакия в момента модернизира публичната си администрация, но корупцията продължава да бъде предизвикателство. Възприемането на корупцията остава високо и действа като значителна пречка за стопанската дейност. Механизмите за контрол и прилагане на антикорупционните правила все още изглеждат неадекватни, а инициативите за политики относно подаването на сигнали за нередности и дружествата „пощенски кутии“ не са достатъчни за разрешаване на проблема. Освен това практиките за възлагане на обществени поръчки не отговарят на най-добрите практики в много области. Разработват се мерки за обучение на персонала, за да се въведе по-ефективна система за обществени поръчки. Конфликтите на интереси, персонализираните тръжни спецификации и прекомерното използване на критерия за възлагане на офертата с най-ниска цена продължават обаче да будят безпокойство и водят до ограничена конкуренция въз основа на качеството. Слабостите при възлагането на обществените поръчки постоянно се сочат като фактори, които засягат ефективното разпределение на публичните ресурси.

(14) Често променящата се законодателна среда затруднява и оскъпява задачата на дружествата да спазват законодателството и законодателните и регулаторните процеси, а механизмите за несъстоятелността често се считат за недостатъчно благоприятни за бизнеса. Неотдавна беше създадена междуведомствена работна група за бизнеса, оглавявана от държавния секретар на Министерство на икономиката, и се очаква до юни 2017 г. групата да представи предложения за мерки за подобряване на бизнес средата. Продължават да съществуват значителни регулаторни пречки в сектора на бизнес услугите в Словакия. През януари 2017 г. бяха предоставени специфични насоки за всяка професия за решаването на този въпрос в съобщението на Комисията относно препоръките за реформи при регламентирането на професионалните услуги, като част от пакета от мерки за преодоляване на пречките на пазарите на услуги.

(15) Подобряването на ефективността, включително независимостта, на съдебната система продължава да бъде предизвикателство за Словакия, въпреки че се полагат усилия за отстраняване на слабостите. Опасенията относно ефективността и независимостта на съдебната система обаче продължават. Освен това публичната администрация все още е неефективна, с недостатъчен капацитет и е фрагментирана. Приемането на стратегията за управление на човешките ресурси през октомври 2015 г. и неотдавнашното приемане на Закона за публичната служба са стъпки в положителна посока. Новият политически независим Съвет за публичната служба ще наблюдава прилагането на принципите на Закона за публичната служба, както и етичния кодекс на държавните служители. Сложната, непрозрачна регулаторна рамка усложнява отношенията между заинтересованите страни на енергийния пазар. Неотдавнашните промени при определянето на тарифите за разпределение показват непрекъснато политическо и бизнес влияние. Очаква се да намалее независимостта на регулаторния орган на енергийните цени след приемането на законодателство, с което на правителството се предоставя изключително право да номинира председателя на регулаторния орган и се предоставя на министерствата на икономиката и околната среда правото да започнат съдебно производство за определяне на цените.

(16) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словакия и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Словакия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Словакия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки.

(17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Да положи значително фискално усилие през 2018 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на текущото възстановяване и гарантиране на устойчивостта на публичните финанси на Словакия. Да подобри разходната ефективност на системата на здравеопазване, включително чрез прилагане на проекта за ефективност на разходите.

2. Да подобри мерките за активизиране на групите в неравностойно положение, включително чрез изпълнение на плана за действие за трайно безработните лица, както и чрез предоставяне на персонализирани услуги и целево обучение. Да подобри възможностите за заетост за жените, особено чрез засилване на достъпните и качествени грижи за децата. Да подобри качеството на образованието и да увеличи участието на ромите в приобщаващото общо образование.

3. Да подобри конкуренцията и прозрачността при обществените поръчки и да засили борбата срещу корупцията чрез по-стриктно прилагане на съществуващото законодателство. Да приеме и изпълни всеобхватен план за намаляване на административните и регулаторните бариери пред предприятията. Да подобри ефективността на съдебната система, включително чрез намаляване на продължителността на гражданските и търговските дела.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Финландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2017 г.

(2017/C 261/25)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Финландия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“) ([3]).

(2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Финландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1—2 по-долу.

(3) Докладът за Финландия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Финландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Финландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че във Финландия не са налице макроикономически дисбаланси.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
([3]) ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

(4) На 28 април 2017 г. Финландия представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(6) За Финландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира влошаване на номиналното салдо от - 1,9 % от БВП през 2016 г. до - 2,3 % през 2017 г., последвано от стабилно подобряване до - 0,2 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — дефицит в размер на 0,5 % от БВП в структурно изражение — се очаква да бъде постигната от 2019 г. нататък. Въз основа на преизчисленото ([2]) структурно салдо обаче средносрочната бюджетна цел ще бъде постигната едва през 2020 г. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да достигне своя връх от 64,7 % през 2017 г. и да спадне до 62,7 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози изглежда благоприятен, особено по отношение на 2018 и 2019 г. Сценарият се основава на очакването, че заетостта ще нараства с близо 2 % годишно през периода 2018—2019 г., което е значително повече от средното годишно увеличение през последните 10 години (+ 0,2 %).

(7) На 22 май 2017 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, тъй като консолидираният държавен дълг на Финландия надвиши референтната стойност от 60 % от БВП. В доклада се прави заключението, че след оценка на всички релевантни фактори критерият за дълга следва да се счита за спазен.

(8) В програмата за стабилност за 2017 г. се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци върху бюджета е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според програмата за стабилност за 2017 г. разходите са 0,34 % от БВП през 2016 г. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2016 г. възлизат на 0,17 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци е необичайно събитие, неговото въздействие върху публичните финанси на Финландия е значително и тяхната устойчивост няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези разходи. Според програмата за стабилност за 2017 г. разходите, свързани с извънредния приток на бежанци, се очаква да намалеят с 0,15 % от БВП през 2017 г. Комисията ще направи окончателна оценка по отношение на 2017 г., включително относно допустимите суми, през пролетта на 2018 г. въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от финландските органи.

(9) В своя проект на бюджетен план за 2017 г. Финландия поиска да се възползва от гъвкавост в рамките на предпазните мерки на ПСР съгласно „съвместно договорена позиция относно гъвкавостта в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, одобрена от Съвета по икономически и финансови въпроси през февруари 2016 г. предвид планираното изпълнение на важни структурни реформи, които ще имат положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси (искане за гъвкавост в размер на 0,5 % от БВП), и национални разходи по проекти, съфинансирани от Съюза по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (искане за гъвкавост в размер на 0,1 % от БВП).

(10) Искането за гъвкавост за структурни реформи се отнася до реформи на пазара на труда, в частност пакта за конкурентоспособност и пенсионната реформа. По отношение на повече от 90 % от наетите лица пактът замразява заплатите за 12 месеца и трайно увеличава годишното работно време с 24 часа без компенсация. Освен това наетите лица постоянно ще плащат по-голям дял от вноските за социална сигурност. С цел да компенсира замразяването на заплатите и увеличението на разходите за наетите лица, правителството намали данъците върху доходите от трудова дейност окончателно, считано от 2017 г. Пенсионната реформа ще увеличи най-ниската законоустановена пенсионна

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Коригираното спрямо фазата на икономическия цикъл бюджетно салдо минус еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията по общоприетата методика.

възраст от 63 на 65 години до 2027 г.; след това възрастта за пенсиониране ще бъде обвързана със средната продължителност на живота. И двете реформи влязоха в сила през 2017 г. В резултат на пакта за конкурентоспособност подобрената разходна конкурентоспособност може да доведе до по-голяма заетост и увеличение на реалния БВП с около 1,5 — 2 % съгласно проекта на бюджетен план за 2017 г. Като се има предвид естеството на мярката, съществува несигурност във връзка с прогнозите за заетостта или БВП, но те изглеждат като цяло реалистични. Следователно тези реформи ще имат положително въздействие върху устойчивостта на публичните финанси. Освен това резултатите от подробната оценка на прогнозната разлика между фактическия и потенциалния БВП през 2017 г., въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., сочат, че Финландия спазва минималния целеви показател през 2017 г. Като допълнителна гаранция за запазване на референтната стойност за дефицита в размер на 3 % от БВП правителството пое публично ангажимент да предприеме допълнителни мерки през 2017 г., ако е необходимо, за да се гарантира спазването на фискалните правила, включително спазването на референтната стойност от 3 % от БВП, предвидена в Договорите. Въз основа на това съгласно оценката към настоящия момент Финландия отговаря на условията за поисканото временно отклонение от 0,5 % от БВП през 2017 г., при условие че страната изпълнява договорените реформи по подходящ начин, което ще бъде проследено в рамките на европейския семестър.

(11) По отношение на искането за гъвкавост за допълнителни инвестиции информацията, предоставена от програмата за стабилност за 2017 г., изглежда, потвърждава, че временното отклонение на Финландия от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. се използва ефективно за увеличаване на инвестициите. Поради това и като се имат предвид горепосочените елементи по отношение на предпазния марж и това, че подробната оценка на прогнозната разлика между фактическия и потенциалния БВП потвърждава, че Финландия е засегната от икономически неблагоприятна конюнктура, съгласно оценката към настоящия момент Финландия отговаря на условията за поисканото временно отклонение от 0,1 % от БВП през 2017 г. с цел да бъдат взети предвид националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от Съюза. Комисията ще извърши последваща оценка, за да провери действителния размер на националните разходи в съфинансираните инвестиционни проекти и на съответното допустимо отклонение.

(12) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Финландия да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. е посочена възможност за допълнително временно отклонение в размер на 0,6 % от БВП през 2017 г. съгласно клаузата за структурни реформи и клаузата за инвестиции, като същевременно се гарантира, че минималният целеви показател продължава да се спазва (т.е. структурен дефицит от 1,1 % от БВП). Въз основа на това структурното салдо би могло да се влоши с 0,5 % от БВП през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. Финландия ще спази изискванията съгласно предпазните мерки на ПСР. Ако бъде взета предвид настоящата актуализирана прогноза за намалението на отражението върху бюджета през 2017 г., дължащо се на изключителния приток на бежанци, заключението от оценката не би се променило като цяло. За 2018 г. Финландия следва да постигне своята средносрочна бюджетна цел, като се вземат предвид допуснатото отклонение във връзка с необичайни събития (разрешено за 2016 г.), както и допуснатите отклонения, свързани с изпълнението на структурните реформи и инвестициите (разрешени за 2017 г.) ([1]). Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. това представлява максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([2]) от 1,6 %, което съответства на годишна структурна корекция от 0,1 % от БВП. При непроменена политика Финландия ще спази изискванията съгласно предпазните мерки на ПСР през 2018 г. Ако бъде взета предвид настоящата актуализирана прогноза за намалението на отражението върху бюджета през 2017 г., дължащо се на изключителния приток на бежанци, заключението от оценката не би се променило като цяло. В същото време Финландия се очаква *prima facie* да не спази целевия показател за намаляване на дълга през 2017 и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Финландия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на съответствие.

(13) Очаква се вследствие от застаряването на населението и намаляването на работната ръка разходите за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи да нараснат от 23 % от БВП през 2013 г. на 27 % до 2030 г. През януари 2017 г. влезе в сила пенсионна реформа, която ще повиши най-ниската законоустановена пенсионна възраст от 63 на 65 години до 2027 г. и ще обвърже законоустановената възраст за пенсиониране с промените в средната продължителност на живота. Разходите за социални и здравни услуги, за които понастоящем отговарят общините, възлизат на 10 % от БВП. Ако системата не бъде реформирана, тези разходи се очаква през следващите години да нарастват с 4,4 % годишно в номинално изражение и да се увеличат като дял от БВП. Сред основните цели на реформите е да намали продължителната липса на устойчивост на публичните финанси чрез по-добър контрол на разходите. Това ще бъде постигнато чрез интегриране на услуги, по-големи предприятия като доставчици на услуги и

([1]) На Финландия се дава възможност да се отклони от своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., тъй като временните отклонения са пренесени за следващ период от три години.

([2]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Бруто образуването на основен капитал на националното финансиране се разсрочва в рамките на 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

цифровизация. Първият пакет от законодателни предложения за реформа на социалните и здравните услуги беше представен на парламента през март 2017 г. Тези закони ще установят правната рамка за 18 нови области, които ще поемат отговорността за социалните и здравните услуги от общините, считано от 2019 г. Законодателните предложения за най-оспорваните части от реформата, по-специално относно свободата на пациентите да избират своя доставчик на услуги, бяха представени на парламента в началото на май 2017 г. и трябва да бъдат приети, за да започнат да се прилагат от 2019 г. нататък, както е планирано.

(14) Увеличенията на заплатите са умерени през последните години. Средното годишно увеличение на договорените заплати е 0,7 % в периода 2014—2016 г. Поради слабия ръст на производителността на труда разходната конкурентоспособност бележи само постепенно подобрение. През 2016 г. социалните партньори подписаха пакта за конкурентоспособност, насочен към поетапно подобряване на разходната конкурентоспособност на Финландия през 2017 г. По отношение на повече от 90 % от наетите лица пактът за конкурентоспособност замразява заплатите за 12 месеца и трайно увеличава годишното работно време с 24 часа без допълнителна компенсация. Освен това наетите лица постоянно ще плащат по-голям дял от вноските за социална сигурност. Тези мерки се очаква да подпомогнат увеличаването на износа и заетостта през следващите години. Предстоящият кръг на преговорите за заплатите през втората половина на 2017 г. ще бъде от решаващо значение за гарантирането на тези очаквани положителни въздействия, тъй като с пакта за конкурентоспособност не бяха преодолени изцяло разликите по отношение на разходната конкурентоспособност спрямо партньорски икономики.

(15) Положението на пазара на труда започна да се подобрява постепенно през 2016 г., но все още има предизвикателства. Заетостта в сектора на производството е намаляла с 21 % между 2008 и 2015 г. Други сектори, като строителството, недвижимите имоти и здравеопазването, показват признаци на недостиг на работна ръка. Това подчертава необходимостта от целенасочени активни политики на пазара на труда и продължаване на инвестициите в ученето за възрастни и професионалното обучение, за да се даде възможност за професионална мобилност. Съотношението между свободните и заетите работни места през 2016 г. беше почти толкова високо, колкото през 2007 г., а равнището на безработица беше два процентни пункта по-високо. Това може да отразява несъответствия между търсенето и предлагането на пазара на труда, ниска привлекателност на някои свободни работни места или ограничени стимули за започване на работа. Необходими са непрестанни усилия за осигуряване на по-добри резултати на пазара на труда за неактивните лица, особено тези във възрастовата група 25—39 години, дългосрочно безработните и мигрантите. За постигането на по-добри резултати в социално отношение и на пазара на труда по отношение на хората с миграционен произход ще са нужни също непрекъснати инвестиции в тяхното образование.

(16) Що се отнася до активизирането, сложната система за социална сигурност с различните си видове обезщетения може да доведе до рискове от значително висок дял на неактивната работна сила и от капан на ниските заплати, както и до бюрократични проблеми при възстановяването на обезщетения. Преодоляването на тези капани ще бъде от решаващо значение. За да се увеличат стимулите за приемане на предложения за работа, бяха затегнати задължението за приемане на предложение за работа от страна на безработните и задължението за участие в схеми за стимулиране на активността. Освен това продължителността на обезщетенията за безработица, свързани с доходите, беше намалена. Бяха въведени положителни стимули, като например възможност за използване на основното обезщетение за безработица под формата на субсидии за мобилност и за заплати с цел активизиране на лицата, търсещи работа. Стимулите за приемане на предложена работа може да бъдат увеличени допълнително, като се премахнат съществуващите бюрократични пречки пред приемането на работа или стартирането на предприемаческа дейност.

(17) Неразходната конкурентоспособност действа като спирачка за осъществяването на износ и може да ограничи привлекателността на Финландия за чуждестранните инвеститори. Структурната промяна е в ход, но в последно време се забави. Беше постигнат напредък в отварянето за конкуренция на сектори на услугите, като търговията на дребно и транспорта, и бяха направени предложения за увеличаване на конкуренцията в други вътрешни сектори на услугите. Въпреки че съгласно международни сравнения Финландия се нарежда сред водещите държави в света по отношение на стопанската си среда и привлекателността за инвестиране, наличните входящи инвестиции във Финландия са под средното за Съюза равнище в сравнение с мащаба на икономиката.

(18) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Финландия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Финландия през предходните години. Комисията взе предвид не само значението на програмите и на последващите действия за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика във Финландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Финландия да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което предполага да постигне своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., като се вземат предвид допуснатите отклонения, свързани с необичайни събития, изпълнението на структурните реформи и инвестициите, за които е разрешено временно отклонение. Да осигури навременното приемане и прилагане на административната реформа за подобряване на разходната ефективност на социалните и здравните услуги.

2. Да стимулира по-нататъшното привеждане на възнагражденията в съответствие с развитието на производителността при пълно зачитане на ролята на социалните партньори. Да предприеме целенасочени активни мерки на политиката на пазара на труда за справяне с предизвикателствата, свързани със заетостта и в социално отношение, да осигури стимули за приемане на предложена работа и насърчаване на предприемачеството.

3. Да продължи да подобрява регулаторната рамка и да намали административната тежест с цел увеличаване на конкуренцията в сферата на услугите и насърчаване на инвестициите.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Швеция за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2017 г.

(2017/C 261/26)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Швеция ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Швеция за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Швеция в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки от предходните години и напредъкът на Швеция по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включваше също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Швеция са налице макроикономически дисбаланси. По-конкретно продължаващият ръст на цените на жилищата от вече надценените равнища, съчетан с продължаващото нарастване на дълга на домакинствата, създава рискове от неуправляема корекция. Въпреки че банките изглеждат добре капитализирани, една неуправляема корекция би могла да се отрази и върху финансовия сектор, тъй като банките са все по-изложени на ипотечните кредити на домакинствата. В този случай би могло да има последици за съседните страни, тъй като шведските банкови групи са от системно значение в скандинавско-балтийския регион. Шведските органи добре осъзнават растящите рискове и през последните години бяха взети мерки за ограничаване на растежа на ипотечните дългове и за увеличаване на жилищното строителство. Мерките на политиките, прилагани до момента, обаче не са достатъчни за справяне с прегряването на жилищния сектор. Като цяло продължават пропуските в политиката, свързани с данъчното облагане на жилищата, макропруденциалната рамка, както и за справяне с ограниченията, водещи до недостатъчен капацитет за ново предлагане на жилища, и с пречките за ефективното използване на съществуващия жилищен фонд.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

(3) На 28 април 2017 г. Швеция представи своята национална програма за реформи за 2017 г. и своята програма за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за страната препоръки бяха разгледани при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

(5) Спрямо Швеция понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира да постигне излишък от 0,3 % от БВП през 2017 г. и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — през целия период на програмата. Според програмата за конвергенция за 2017 г. съотношението консолидиран държавен дълг/БВП се очаква да намалее до 39,5 % през 2017 г. и да продължи да спада до 31,4 % през 2020 г. Стабилният икономически растеж и солидните публични финанси са основните движещи сили за намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,4 % от БВП през 2017 г. и излишък от 0,8 % през 2018 г., с което се надвишава средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., Съветът е на мнение, че се очаква Швеция да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г.

(6) С високи поначало равнища, дългът на домакинствата продължава да се увеличава. Дългът на домакинствата нарасна със 7,1 % през 2016 г., достигайки близо 86 % от БВП и около 180 % от разполагаемия доход, главно поради по-големия обем ипотечни заеми, свързани с продължаващото нарастване на цените на жилищата. Разпределението на равнищата на дълга стана все по-неравномерно, като кредитите на немалка част от новите сключили ипотечен заем домакинства (16,4 % през 2016 г.) достигат почти 600 % от разполагаемия им доход. Правителството предприе някои подходящи макропруденциални мерки — включително въвеждането на ново изискване за амортизация на ипотеките през 2016 г. — но все още не е ясно дали те ще имат достатъчно въздействие в средносрочен план. През февруари 2017 г. правителството започна законодателен процес за засилване на законовите правомощия на макропруденциалния орган, за да се гарантира, че в бъдеще органът може да въведе навреме потенциални макропруденциални мерки и да използва широк набор от инструменти. Законодателните изменения се очаква да влязат в сила до февруари 2018 г. Адаптирането на данъчните стимули, например чрез постепенно ограничаване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост, ще помогне за овладяване ръста на задлъжнялост на домакинствата, но правителството не постигна никакъв напредък по този въпрос.

(7) Швеция отбеляза бърз и траен растеж на цените на жилищата от средата на 90-те години на миналия век. Цените на жилищата продължиха да нарастват бързо и трайно, особено в големите градски райони. Сред основните фактори за това са щедрото данъчно третиране по отношение на притежаването на жилище и на ипотечните дългове, гъвкавите кредитни условия, съчетани с относително ниска амортизация на ипотечните кредити, и постоянният недостиг на предлагане на жилища. Този недостиг е свързан със структурната неефективност на жилищния пазар. Жилищното строителство продължава да нараства, но остава доста под потребностите от нови жилища. В правителствения план за пазара на жилища от 22 точки се разглеждат някои от основните фактори за недостига на жилища, включително мерки за увеличаване на наличните терени за застрояване, намаляване на разходите за строителство и съкращаване на сроковете по процеса на планиране. При все това не се обръща достатъчно внимание на някои други структурни неефективности, включително слабата конкуренция в строителния сектор. Недостигът на жилища е допълнително изостren от пречките, възпрепятстващи ефективното използване на съществуващия жилищен фонд. Строго регулираният пазар на жилищни наеми в Швеция създава ефект на зависимост и на включване/изключване от пазара („insider/outsider“), но не бяха предприети значителни действия на политиката, за да се въведе по-голяма гъвкавост в определянето на наемите. На пазара на жилища, притежавани от собствениците си, относително високите данъци върху капиталовите печалби намаляват мобилността на притежателите на жилища. Бе въведена временна

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

реформа на правилата за отсрочване на данъците върху капиталовите печалби при прехвърляне на собствеността, но това вероятно ще има ограничен ефект. Липсата на налични и достъпни жилища може и да ограничи мобилността на пазара на труда и ефективната интеграция на мигрантите на пазара на труда и да допринесе за неравенството между поколенията.

(8) През 2016 г. Швеция имаше едно от най-високите равнища на заетост в Съюза (81,2 %), а същевременно отбеляза едно от най-ниските равнища на дълготрайна безработица. Продължават обаче да съществуват предизвикателства, като например интегрирането на нискоквалифицираните хора и мигрантите от държави извън ЕС на пазара на труда и значителното намаляване на неравнопоставеността между половете в областта на заетостта за жените, родени извън ЕС. Швеция положи значителни усилия за приемане на лицата, търсещи убежище, и за интеграция на бежанците и други имигранти. Изглежда е възможно да се осъществят допълнителни подобрения, тъй като през 2016 г. само една трета от участниците в програмата за въвеждане са работели или са учели 90 дни след завършване на програмата, а и все още липсват всеобхватен подход и управление на съответното признаване на квалификации.

(9) Основните умения на 15-годишните са се подобрили след години на влошаване на резултатите, според проучването по линия на Програмата за международно оценяване на учениците на ОИСР (PISA) от 2015 г. Делът на изоставащите ученици обаче все още е около средната стойност за Съюза и различията в резултатите, свързани със социално-икономическия произход на студентите, се увеличиха. Започнатите от правителството мерки с цел подобряване на учебните резултати и равнопоставеността, както и инициативите, насочени към интеграцията на новопристигнали ученици мигранти в училищната система, се нуждаят от внимателно наблюдение.

(10) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция, който беше публикуван в доклада за страната за 2017 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2017 г., на националната програма за реформи за 2017 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Швеция през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Швеция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

(11) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г. и становището му е [1], че се очаква Швеция да спази Пакта за стабилност и растеж.

(12) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за конвергенция за 2017 г. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да отстрани рисковете, свързани с дълга на домакинствата, по-специално чрез постепенно намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост, като ограничава отпускането на заеми при прекомерни равнища на съотношението между дълг и доходи. Да насърчава инвестициите в жилища и да подобри ефикасността на жилищния пазар, включително чрез въвеждане на по-голяма гъвкавост в определянето на наемите и чрез преразглеждане на данъците върху капиталовите печалби.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

[1] Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 11 юли 2017 година

относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програма за конвергенция на Обединеното кралство за 2017 г.

(2017/C 261/27)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ([1]), и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Обединеното кралство не беше посочено като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(2) Докладът за Обединеното кралство за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бяха оценени напредъкът на Обединеното кралство в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Обединеното кралство по отношение на неговите национални цели по стратегията „Европа 2020“.

(3) Обединеното кралство представи своята национална програма за реформи за 2017 г. на 21 април 2017 г., а програмата си за конвергенция за 2017 г. — на 27 април 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(5) Спрямо Обединеното кралство понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Ако през 2016—2017 г. бъде постигната навременна и трайна корекция, през периода 2017—2018 г. за Обединеното кралство ще се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството очаква да коригира прекомерния дефицит до края на фискалната 2016—2017 година, в съответствие с препоръката на Съвета от 19 юни 2015 г. с номинален дефицит от 2,7 % от БВП. След това се очаква номиналният дефицит да се увеличи леко до 2,8 % от БВП през 2017—2018 г., преди да спадне до 1,9 % от БВП през 2018—2019 г. В програмата за конвергенция не е посочена средносрочна бюджетна цел. Според програмата за конвергенция съотношението държавен дълг/БВП се очаква да се стабилизира около 87,5 % от 2016—2017 г. до 2018—2019 г., преди да спадне до 84,8 % от БВП през 2020—2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен. Макар необходимите мерки в помощ на планираните цели за дефицита като цяло да са добре определени, рисковете от влошаване на икономическите перспективи застрашават постигането на планираното намаляване на дефицита.

(6) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Обединеното кралство да прекрати съществуващия прекомерен дефицит до 2016—2017 г. и, след коригиране на прекомерния дефицит, да постигне фискална корекция от 0,6 % от БВП през периода 2017—2018 г. за изпълнението на минималната средносрочна бюджетна цел. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква номиналният дефицит да достигне 2,7 % от БВП през 2016—2017 г. в съответствие с целта, препоръчана от Съвета. През 2017—2018 г. съществува риск от известно отклонение от изискванията на предпазните мерки.

(7) С оглед на фискалното му положение, и по-специално равнището на дълга, Обединеното кралство се очаква допълнително да се адаптира към подходяща средносрочна бюджетна цел. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ([1]), който не превишава 1,8 %. Това съответства на годишна структурна корекция от 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от известно отклонение от това изискване през периодите 2017—2018 г. и 2018—2019 г., взети заедно. В същото време не се очаква Обединеното кралство *prima facie* да се съобрази с преходното правило за дълга през 2017—2018 г., но се предвижда да се съобрази в периода 2018—2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Обединеното кралство трябва да бъде готово да предприеме допълнителни мерки от 2017—2018 г. за спазване на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията, придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в бъдещата оценка ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Обединеното кралство. В този контекст Съветът отбелязва, че Комисията възнамерява да извърши цялостна оценка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, по-специално в условията на икономическия цикъл в Обединеното кралство.

(8) Частните инвестиции постоянно са доста под средното за Съюза равнище, а публичните инвестиции са малко по-ниски. Производителността е значително под средното за Г-7 и е в застой от 2008 г. насам. Правителството поставя силен политически акцент върху повишаване на инвестициите за насърчаване на растежа на производителността. Основно предизвикателство е преодоляването на значителните слабости в капацитета и качеството на инфраструктурната мрежа на Обединеното кралство. Задръстванията по пътищата са големи и железопътният капацитет е все по-неадекватен в някои места с оглед на бързо нарастващото търсене. Съществува и все по-спешна необходимост от по-големи инвестиции в нов капацитет за производство и доставки на енергия. Планът за изпълнение за националната инфраструктура определя амбициозни планове за подобряване на икономическата инфраструктура на Обединеното кралство, а през 2016 г. бяха приети редица инвестиционни решения във връзка с големи транспортни и енергийни проекти. Въпреки това продължават да съществуват притеснения относно това дали могат да бъдат осигурени подходящи публични и частни инвестиции в инфраструктурата за преодоляване на изоставането по своевременен и разходноефективен начин. Обединеното кралство има основно предизвикателство да увеличи предлагането на жилища. Хроничният недостиг на жилища допринася за високите и растящи цени на жилищата и води до значителни икономически и социални разходи, особено около полюсите на икономическия растеж. Реформираната система за планиране и наборът от допълнителни политики в областта на жилищното настаняване са донякъде по-благоприятни за засиленото жилищно строителство. Въпреки това има редица ограничения на

([1]) Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

предлагането на жилища, включително много строго и сложно регулиране на пазара на земя и на жилищното строителство, като предлагането на нови жилища все още не съответства на нарастването на търсенето.

(9) Основните показатели на пазара на труда продължават да бъдат положителни, с ниско равнище на дълготрайната и младежката безработица като цяло. Въпреки това има възможности за подобрение в областта на нивата на неактивност, работата на непълно работно време и нископлатените работни места. Ръстът на доходите остава скромен, което е свързано със слабия растеж на производителността. Все още има опасения по отношение на предлагането, използването и развитието на уменията. Има съществени промени в политиката, насочени към уменията и професионалното развитие посредством реформи в техническото образование и стажовете. За повишаване на качеството на програмите за стажове ще е необходимо насочване на усилията едновременно върху степента на квалификацията и върху съответната област на квалификация. Други стратегически важни спонсорирани начини за повишаване на уменията, особено за хората на възраст над 25 години, ще разширят предлагането на умения за държавата, предприятията и за физическите лица, които се стремят към напредък в кариерата. Съществуват също така предизвикателства, свързани с предлагането на детски заведения и на заведения за социални грижи, което допринася за високото равнище на заетост на жените на непълно работно време. Реформите в областта на грижите за децата до момента са постоянни, но постепенни. Вероятно е да настъпи сериозна промяна с пълното въвеждане на някои инициативи в тази област през следващите две години. В официалните заведения делът на децата на възраст под три години е сравнително нисък. Въпреки че наскоро предприетите мерки подобряват до известна степен наличността и достъпността на услугите за деца на възраст 3 и 4 г., те не решават въпроса с предлагането на детски заведения за деца под 3 години. В резултат на предварително обявените реформи и съкращения, по-специално в областта на подкрепата на работното място, резултатите от социалната политика, включително детската бедност, може да се окажат под натиск в краткосрочен и средносрочен план, особено в контекст на повишаване на инфлацията. Броят на децата, които живеят в условия на бедност в работещи домакинства, е сериозен повод за безпокойство.

(10) В рамките на европейския семестър от 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Обединеното кралство и го публикува в доклада за страната от 2017 г. Комисията оцени и програмата за конвергенция за 2017 г., националната програма за реформи за 2017 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Обединеното кралство, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Обединеното кралство, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

(11) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището му ([1]) е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Обединеното кралство да предприеме следните действия през 2017 и 2018 г.:

1. Да положи значително фискално усилие през 2018—2019 г. в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, като отчита необходимостта от укрепване на процеса на възстановяване и гарантиране на устойчивостта на публичните финанси на Обединеното кралство.

2. Да предприеме по-нататъшни стъпки за насърчаване на предлагането на жилища, включително чрез реформи на правилата в областта на планирането, и тяхното изпълнение.

3. Да се справи с несъответствията между търсените и предлаганите умения и да осигури развитие на уменията, включително чрез по-нататъшно укрепване на качеството на стажовете и чрез предоставяне на други финансирани пътища за развитие чрез допълнително образование.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÕNISTE

([1]) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG